

ΚΟΝΙΤΣΑ

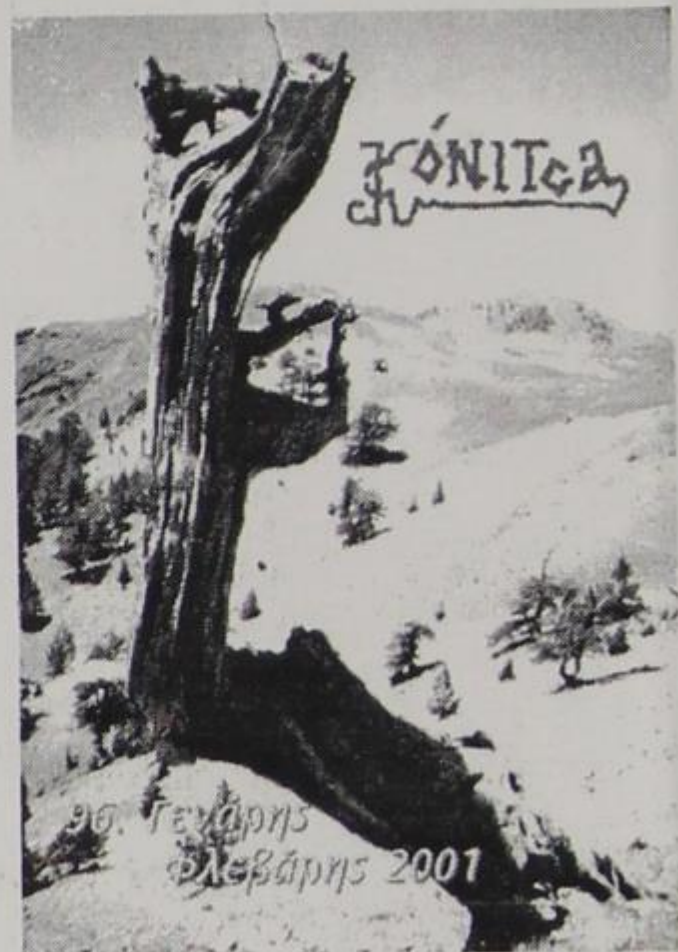
6. Γενάρης
Φλεβάρης 2001

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ, ΤΕΥΧΟΣ 96 ΔΡΧ. 300
ΚΟΝΙΤΣΑ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελ.
Ο Αώος Σ.Τ.	1
Η φιλοσοφία του Ευαγγελίου, Ν. Ρεμπέλη	3
Από την Ένωση Κονιτσιωτών, Ι.Τ.	4
Ελληνισμός και Χριστιανισμός, Αγ. Πολίτη	9
Ήθη και Έθιμα Ζέρμας, Ι. Τσάγκα	11
Ο Χαντζής και ο ταξιδιώτης, Β. Βουρδούκα	17
Η Τσίταινα από το Μεσοβούνι, Ν. Ρεμπέλη	18
Εθν. Αγώνες δασκάλων Φούρκας, Χ. Γκόγκα	19
Αναζητώντας σ' αναμετακίνητους τόπους, Ειρ. Κίτσιου	31
Εικαστικά	24
Εν. Μαζιώ, Π. Μπελθικιώτη	25
Τα Σύνεργα, Σωκ. Οικονόμου	28
Αφιέρωμα στην Πρ. Ένωση Πυρσογιαννιτών, Φ. Βέτσα	29
Παλαιοσέλλι, Κ. Μιχώτα	31
Εκδρομή στη Μόλιστα, Ν. Χρηστίδη	33
Σ.Ο.Σ.Δ.Ε.Η., Α. Μαστοράκη	35
Βυζαντινά μνημεία Μολυβδοκέπαστης, Ι. Δάφνης	36
Εντυπώσεις από γ. συνέλευση Συλλόγου, Θ. Πορφύρη	39
Διάφορες εκδηλώσεις	42
Η Κόνιτσα τιμά τους Ευεργέτες, Ι.Μ.	44
Αποκρ. χορός Αδ/τας Λυκόρραχης, Μ.Σ.	47
Παρουσία, Ι.Τ.	50
Ποίηση, Α.Κ.	51
Ποίηση, Μ.Ν.	52
Σχόλια - Ειδήσεις - Κοινωνικά	53
Νεκρολογίες	57

Φωτ. εξωφ. Σ.Τ. (Παράξενο δέντρο στο Σμό

**Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή**

**Ανδρέου Ηλίας
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ικαρος**

**Υπεύθυνος σύμφωνα
με το νόμο:**

**Σωτ. Τουφίδης
Κόνιτσα 44.100
Τηλ. (0655) 22.464, 22.212
Fax: (0655) 22.464**

**Γραφικές Τέχνες
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ**

Γαριβάλδη 10, 45221 Ιωάννινα
Τηλ.-Fax: 0651 - 77358

**Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού Δρχ. 2.000
Εξωτερικού, Δολ. USA 20 Αυστραλ. 30
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού Σ. Τουφίδη
ή στο Βιβλιοπωλείο «ΕΛΕΓΕΙΟ» Θ. Ζώτου, Κόνιτσα**

Από τα παμπάλαια χρόνια οι ποταμοί είχαν θεοποιηθεί. Οι άνθρωποι εκείνων των εποχών έβλεπαν με δέος την καταστροφική μανία των ποταμών όταν πλημμύριζαν, αλλά και τη ζωογόνο πνοή που έδιναν στη φύση.

Έτσι βλέπουμε στην Ινδία να λατρεύεται σαν Θεός ο ποταμός Γάγγης και οι ιθαγενείς να λούζονται στα νερά του. Στην Αίγυπτο λάτρευαν το Νείλο κ.α.

Στην Αρχαία Ελλάδα ο ποταμός Αχελώος, Θεός της Ακαρνανίας, γιος του Ωκεανού και της Τηθύος κατά τον Ησίοδο, λατρευόταν σε διάφορα μέρη και είναι γνωστός ο μύθος της πάλης του Αχελώου και του Ηρακλή, όπου μετά τη νίκη του ο Ηρακλής πήρε για γέρας τη μνηστή του Αχελώου Διάνειρα. Τον Αχελώο παρίσταναν κυρίως σαν ταύρο και μερικές φορές με ανθρώπινο κεφάλι μ' ένα κέρατο...

Ένας μεγάλος ποταμός στον ελληνικό χώρο κατά την αρχαιότητα ήταν και ο Αώος ή Αύος, Άνιος κατά τον Πλούταρχο, Άλωρος κατά τον Απ-

Ο Αώος

*Αναδημοσίευση
από το βιβλίο*

"Ο Αώος και η Φύση του"

του Σ. Τουφίδη

*που μόλις κυκλοφόρησε
σε γ' έκδοση βελτιωμένη
και με έγχρωμες φωτο-
γραφίες από τα άγρια
φαράγγια του Αώου.*

πιανό, Αίας κατ' άλλους, κοινώς Βογιούσα ή Βοϊούσα.

Για την προέλευση του ονόματος υπάρχουν διάφορες εκδοχές.

Κατά το "Μέγα λεξικόν Ελληνικής γλώσσης", HENRY G. LIDDELL-ROBERT SCOTT, προέρχεται από τον δωρικό τύπο του ηώος = αώος = πρωινός, όρθριος, τελικά Αώος. (Κατά τη δωρική διάλεκτο η Ήπειρος = Άπειρος).*

Η διερεύνηση του ετυμολογικού της λέξης είναι θέμα ειδικών μελετητών ...

Το μήκος του ποταμού από τις πηγές (βουνά του Μετσόβου) μέχρι την Αδριατική θάλασσα είναι 260 χλμ., από τα οποία 70 περίπου στο ελληνικό έδαφος. Από τη θάλασσα ως τις πηγές, ανά τους αιώνες πέρασαν πολλά στρατεύματα και έγιναν αποφασιστικές μάχες. Οι πιο πρόσφατες ήταν οι φοβερές συγκρούσεις στον ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940 στις χαράδρες πριν από τις πηγές και στα στενά Κλεισούρας-Τεπελενίου.

Ο Αώος, διασχίζοντας φαράγγια

και κοιλάδες ως ότου φτάσει στις πεδιάδες της αρχαίας Απολλωνίας , από τα παλιά χρόνια προκαλούσε θαυμασμό και φόβο με το υπερκόσμιο βουητό του και τις πλημμύρες . Από την άλλη μεριά όμως , τους θερινούς μήνες πότιζε τη γη στο πέρασμά του , βοηθώντας την να δώσει πλούσια βλάστηση για τα ζωντανά και άφθονους καρπούς στους πεινασμένους ανθρώπους.

Στις εκβολές , με τις προσχώσεις του δημιούργησε μια εύφορη πεδιάδα, που σκόρπιζε απλόχερα τα πλούτη στους αυτόχθονες και τους αποίκους της Απολλωνίας.

Ένας ποταμός ευεργέτης λοιπόν δεν μπορούσε παρά να λατρεύεται ως Θεός και να τιμάται με αγάλματα.

Σαν απόδειξη για τα παραπάνω αναδημοσιεύουμε από το αλβανικό αρχαιολογικό βιβλίο-λεύκωμα (έκδοση 1971, Τίρανα), φωτογραφία γλυπτού που βρέθηκε στην αρχαία Απολλωνία

.Στο γλυπτό ο καλλιτέχνης αποτυπώνει υπερφυσικές ιδιότητες που απέδιδαν οι άνθρωποι της εποχής εκείνης στον ποταμό Θεό: σώμα μακρύ, πλούσια μαλλιά και γένια, όπως ήταν και ο Αώος μακρύς, με αμέτρητα ποτάμια και ρυάκια που τον δυνάμωναν με τα άφθονα νερά τους στο διάβα του από τα βουνά ως τη θάλασσα. Το πρόσωπο και οι μυώνες του δείχνουν σιγουριά, δύναμη και ζωντάνια που του δίνουν την ικανότητα να ξεπερνά όλα τα εμπόδια στην περιπετειώδη διαδρομή του.

Άλλοτε ήρεμος και γαλήνιος, άλλοτε θυμωμένος και ατίθασος ανάμεσα από βουνά και πεδιάδες, στο τέλος φτάνει νικητής και πέφτει στην απαλή αγκαλιά της μάνας του θάλασσας ...

*Σημείωση: Από το βιβλίο του Λ. Μάλαμα "Θωρώντας βουνά και πέλαγα", Αώος=Θεός (κατά τον Ησύχιο)και ηλιακή θεότητα συναφή προς τον Κάβειρο , που λάτρευαν οι Δωριείς.

Η Φιλοσοφία του Ευαγγελίου

ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΙΚ. Χ. ΡΕΜΠΕΛΗ, ΦΙΛ/ΓΟ ΠΡ. ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ

Τα τέσσερα Κανονικά Ευαγγέλια, που έχουμε σήμερα, ήτοι του Ματθαίου, Μάρκου, Λουκά (Συνοπικά) και του Ιωάννου, είναι αυτά που επέζησαν από έναν πολύ μεγαλύτερο αριθμό Ευαγγελίων (Αποκρύφων κ.λ.), που κυκλοφορούσαν ευρέως τους πρώτους μ.Χ. αιώνες. Τα αρχαιότερα από τα υπάρχοντα αντίγραφα των Ευαγγελίων ανάγονται στον 3ο αιώνα. Τα πρωτότυπά τους, που χάθηκαν, γράφτηκαν από τους Ευαγγελιστές, μεταξύ των ετών 60-95 περίπου.

Οι αντιγραφές των Ευαγγελιστών συνεχίστηκαν και κατά τον 4ο και 5ο αιώνα, και επόμενο ήταν να γίνουν σφάλματα από τους μοναχούς αντιγραφείς (το ίδιο συνέβη και με τα έργα των αρχ. Ελλήνων), κι ακόμα, αλλοιώσεις του πρωτοτύπου, συγκολλησεις, άστοχες προσθήκες, που δεν εναρμονίζονται πλήρως με την πραγματική διδασκαλία του Χριστού. Υπάρχουν ακόμα αρκετές ασυμφωνίες και αντιφάσεις του ενός Ευαγγελίου από το άλλο, αντιφάσεις, όμως, που αναφέρονται σε επουσιώδη ζητήματα, σε λεπτομέρειες και όχι στην ουσία. Γεγονός, πάντως, είναι ότι τα 4 Ευαγγέλια μας δίνουν μια σταθερή εικόνα του Χριστού και αποτελούν πηγή ηθικής εξύψωσης των ανθρώπων όλων των αιώνων, αφού περιέχουν υψηλές ιδέες και πανθομολογούμενες αλήθειες.

Αυτή, λοιπόν, τη φιλοσοφία του Ευαγγελίου, αυτά τα διαχρονικά θεία μηνύμα-

τα, που ενσταλάχτηκαν μέσα μου από τη συχνή και προσεκτική ανάγνωση των Ευαγγελίων, θα ήθελα, δι' ολίγων να επισημάνω, γιατί πιστεύω ότι, εκτός από τους ειδικούς επιστήμονες και ερευνητές της Αγίας Γραφής, εκτός από τους ενθουσιώδεις "Ιεροφάντας Βάκχους" (για να χρησιμοποιήσω αρχαία ορολογία) και τους "ολίγους Εκλεκτούς" (πρβλ. Μαθ. κ, 16), μπορούν και άλλοι "κλητοί" και "πυγμαίοι ναρθηκοφόροι", όπως η ταπεινότητά μας, να εκφέρουν μια κάποια γνώμη, έστω και ασήμαντη, στο σπουδαίο αυτό θέμα.

Ο Χριστός δεν διάλεξε τους μαθητές του από πλούσιες κι επιφανείς οικογένειες, ούτε από το Τάγμα των Εσσαίων, στους οποίους, κατά τινες συγγραφείς, παρέμεινε πολλά έτη, πριν αρχίσει το κήρυγμά του, αλλά τους στρατολόγησε από τις λαϊκές τάξεις των απλοϊκών ψαράδων και των τελωνών, γιατί ήθελε να έχει αγαθούς και παρθενικούς χαρακτήρες γεμάτους πίστη κι ενθουσιασμό, πράγμα που θα διευκόλυνε να εμφυτέψει το κήρυγμά του απ' ευθείας μέσα στην καρδιά του λαού. Του αρκούσε ένα βλέμμα για να βυθομετρήσει μια ψυχή. Δεν χρειαζόταν άλλες αποδείξεις κι όταν έλεγε: "Ακολουθεί μοι", αμέσως τον ακολουθούσαν. Δεν ζήτησε από τους μαθητές του ούτε όρκο, ούτε ρητή υπόσχεση, ούτε ομολογία πίστης, αλλά μόνο αφοσίωση κι εμπιστοσύνη σ' αυτόν.

Έτσι άρχισε να διδάσκει με απλότητα στη Γαλιλαία το Ευαγγέλιο της Βασιλείας των Ουρανών, που ήθελε να ιδρύσει στη γη. Η επί του όρους Ομιλία του είναι μία περίληψη της λαϊκής διδασκαλίας του.

“Μακάριοι οι πωχοί τω πνεύματι...”, δηλ. καλοτυχίζει τους αγαθούς και απονήρευτους ανθρώπους, αυτούς που έχουν επίγνωση της πνευματικής τους φτώχειας, γιατί σ’ αυτούς ανήκει η Βασιλεία των Ουρανών.

Και αναπύσσει ακολούθως, κατά ανιούσα κλίμακα, τις θαυμαστές εκείνες αρετές της πραότητας, ταπεινοφροσύνης, ελεημοσύνης, δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, αγάπης.

Και αυτή η Βασιλεία των Ουρανών δεν βρίσκεται, τους έλεγε, πουθενά αλλού, παρά μέσα στις καρδιές, μέσα στον εσωτερικό τους κόσμο, στους εαυτούς των, μόνο που χρειαζόταν κάθαρση ψυχής και ριζική αλλαγή στη συμπεριφορά τους και στη ζωή τους.

Η αγάπη, η υψίστη αυτή κορωνίδα όλων των αρετών, αυτή η αγάπη και προς τους εχθρούς ακόμη, όπως εκήρυξε ο Κύριος αποτελεί το στερεό βάθρο του χριστιανικού οικοδομήματος, γιατί άλλαξε ριζικά τον πίνακα των ηθικών αξιών και εγκαινίασε μια νέα κοινωνική ζωή.

Ο αρχαίος φιλόσοφος Σωκράτης από το σκοτεινό κελλί της φυλακής διεκήρυξε: “Ου δει ανταδικείν τον αδικούμενον” (Πλατ. Κρίτ. 10), δηλ. δεν πρέπει όποιος αδικείται να ανταποδίδει την αδικία και το κακό. Ο ηθικός νόμος του Σωκράτη-Πλάτωνα πλησιάζει, κάπως, προς εκείνον του Ιησού, που διεσάλπισε: “Αγαπάτε τους εχθρούς υμών, ευλογείτε τους

καταραμένους υμάς, καλώς ποιείτε τοις μισούσι υμάς (Ματθ. ε, 44). Φανερή η υπεροχή του θείου του Χριστού κηρύγματος. Και συμπληρώνει αμέσως με τα υπέροχα λόγια: “Ο ήλιος ανατέλλει επί πονηρούς και αγαθούς και βρέχει επί δικαίους και αδίκους”.

Με άλλα λόγια: Όπως ο ήλιος φωτίζει όλη τη γη και ακτινοβολεί σε όλη την Οικουμένη, έτσι και ο ένας, ο ενιαίος θεός αγκαλιάζει κι ευλογεί όλους τους ανθρώπους, όλων των ηπείρων, όλων των εθνών, αδιακρίτως φυλής, θρησκευματος κ.λ. (Επομένως, φράσεις, όπως ακούονται τελευταία: Ο Θεός της Ελλάδος, ο θεός των Ελλήνων κ.λ. δεν έχουν κανένα νόημα.

Σε άλλο σημείο της Ομιλίας του διδάσκει ότι η ελεημοσύνη δεν πρέπει να γίνεται ενώπιον των ανθρώπων, κατά τρόπο επιδεικτικό “προς το θεαθήναι αυτοίς”, (Ματθ. στ, 1), αλλά πολύ διακριτικά, έτσι, ώστε “μη γνώτω η αριστερά σου τι ποιεί η δεξιά σου”, (Ματθ στ, 3).

Ο Ιησούς συνήθιζε να διδάσκει με παραβολές, και τούτο, γιατί απευθυνόταν σε απλοϊκούς ανθρώπους του λαού, και επεδίωκε με αυτές να κάνει πιο κατανοητά, πιο ζωντανά τα κηρύγματά του, πράγμα που, ίσως, δεν θα πετύχαινε, αν χρησιμοποιούσε λογικά και βαθυστόχαστα νοήματα και επιχειρήματα.

Η φύση, η οικογενειακή ζωή, οι γεωργικές, αγροτικές κ.λ. εργασίες των ανθρώπων, τα πτηνά, τα λουλούδια, συγκινούσαν πάντοτε τον Ιησού και επόμενο ήταν να αντλεί απ’ όλα αυτά τις παραβολές του, οι οποίες, με τις ζωντανές εικόνες, τη σαφήνεια, τη φυσικότητα και τη

γοπεία του θερμού και γλαφυρού του λόγου, ανυψώθηκαν σε μια υψηλή εμπνευσμένη ποίηση.

Σχεδόν όλοι οι λόγοι του είναι τέλεια υποδείγματα συντομίας και σαφήνειας.

Στην παραβολή του καλού Σαμαρείτου (Λουκ. 1, 30), που περιποιήθηκε και μετέφερε στο πανδοχείο τον πληγωμένο Ιουδαίο, παρ' όλον ότι "ου συγχρώνται Ιουδαίοι Σαμαρείταις", ο Ιησούς στέλλει το μεγάλο κι ελπιδοφόρο μήνυμα ότι η βοήθεια και η συμπαράσταση προς τον "πλησίον" υπερπηδά τα στενά όρια μιας περιοχής, μιας φυλής, έστω και εχθρικής.

Ο "πλησίον" για το Χριστό είναι κάθε άνθρωπος, φίλος ή εχθρός, πάσης φυλής, προς τον οποίο ο συνάνθρωπος, σε περίπτωση ατυχήματος, ανάγκης, θλίψης, πένθους, θανάτου κ.λ. πρέπει να συμπαρασταθεί, έστω και με έναν καλό, ενθαρρυντικό και παρήγορο, για κάθε περίπτωση, λόγο.

Ω υπέροχε Ναζωραίε, ω μεγάλη Διδάσκαλε, ως τέλειε μυσταγωγέ, πόσο, αλήθεια, λησμονήθηκε και αλλοιώθηκε το υψηλό νόημα της διδασκαλίας σου στο στόμα πολλών αδέξιων, ανά την Ελλάδα, ερμηνευτών του θείου σου Λόγου...

Όταν κάποτε οι Φαρισαίοι του έφεραν μιά μοιχαλίδα γυναίκα και ήταν έτοιμοι να τη λιθοβολήσουν, τους ανεχαίτισε με τη γνωστή εκείνη φράση: "Ο αναμάρτητος υμών πρώτος βαλέτω λίθον επ' αυτήν" (Ιω. η, 7). Αμέσως οι πέτρες όλων έπεσαν αυτομάτως από τα χέρια τους, γιατί συναισθάνθηκαν τις δικές τους αμαρτίες. Και ο Ιησούς, αφού στράφηκε προς την γυναίκα, της είπε

στοργικά: "Πορεύου και από του νυν μηκέτι αμάρτανε". Οποία κατανόηση, μεγαλοθυμία...

Ο Χριστός αντίθετα με τους Προφήτες, τους Εσσαίους και τον Ιω. Βαπτιστή, δεν ήταν ασκητικός και δεν είχε στενές αντιλήψεις πάνω στα προβλήματα της καθημερινής ζωής. Έτσι, όταν οι πονηροί Φαρισαίοι εσχολίασαν δυσμενώς ότι οι μαθητές του δεν νηστεύουν, ο Ιησούς τους απάντησε με δικηγορική ικανότητα ότι και οι φίλοι του γαμπρού στο γαμήλιο συμπόσιο δεν νηστεύουν, αλλά τρώγουν μαζί με το Νυμφίο ό,τι τους παρατίθεται (Λουκ. ε, 34). Θα νηστεύουν, είπε, αργότερα, όταν δεν θα είμαι μαζί τους. Και σε άλλο σημείο παρατηρεί ότι δεν βλάπτουν τα εισερχόμενα, αλλά τα εξερχόμενα (Μάρκ. Ζ, 20).

Μην αγχώνεστε, έλεγε, με τα προβλήματα της επόμενης μέρας, γιατί η αυριανή ημέρα θα φροντίσει γι' αυτά. "Αρκετόν τη ημέρα η κακία αυτής" (Ματθ. σι, 34), δηλ. αρκεί για τη σημερινή μέρα η δική της ταλαιπωρία και έγνοια, και επομένως μη σας απασχολούν και οι φροντίδες της άλλης μέρας.

Ιδού τώρα και μια χρήσιμη πρακτική συμβουλή εθιμοτυπικού χαρακτήρα: Όταν προσκληθείς σε γάμο, μην κάθεται στην πρώτη θέση, γιατί ενδέχεται να έλθει άλλος ανώτερος από σένα και τότε ο οικοδεσπότης θα σου πει να δώσεις τη θέση σου σ' αυτόν, πράγμα που θα σε δυσαρεστήσει. Αν όμως καθίσεις απ' αρχής πίσω πίσω, τότε μπορεί να σου πει: "Φίλε, προσανάβηθι ανώτερον" δηλ. φίλε μου, ανέβα πιο πάνω, και αυτό, φυσικά, θα σε ικανοποιήσει μπροστά

σους παρακαθημένους (Λουκ. ιδ, 10).

Ο Χριστός αγαπούσε τις απλές χαρές της ζωής. Κάποτε κάποτε πήγαινε σε γάμους και σε συμπόσια πλουσίων. Αυστηρός σκληρός και αμείλικτος εκεί που έπρεπε, αλλά και ήπιος και μεγαλόθυμος, όταν έβλεπε προσπάθεια για ηθική τελειότητα. Ήταν ευαίσθητος στις καλλονές της φύσης, κοινωνικός, ομιλητικός, ευπροσήγορος. Κατάκοπος, πολλές φορές, από τις περιοδείες της ημέρας, κατέλυε στο εξοχικό σπίτι των αδελφών Λαζάρου, Μάρθας και Μαρίας στο οποίο η ζεστή οικογενειακή ατμόσφαιρα τον ανεκούφιζε από τις καθημερινές του ασχολίες και τα προβλήματα, που του δημιουργούσαν οι Φαρισαίοι. Μπορούσε να συγχωρήσει τα πάντα, εκτός από την απιστία. Ασκούσε στα πλήθη μια ακτινοβολία, μια μαγνητική και πειστική δύναμη και επιρροή. Υποσχέθηκε θλίψεις, δοκιμασίες και ταλαιπωρίες στους πλούσιους και παρηγόρησε τους φτωχούς, τους απογοητευμένους, τους αμαρτωλούς. Τον ενδιέφερε πρώτ' απ' όλα "το απολωλός πρόβατον".

Για τους πλούσιους είπε χαρακτηριστικά πως ήταν ευκολότερο μιά καμήλα (ή ένα παλαμάρι, αν δεχτούμε τη γραφή "κάμιλος" με γιώτα) να περάσει από την τρύπα βελονιού ραψίματος, παρά ένας πλούσιος να εισέλθει στη Βασιλεία του Θεού (Ματθ. ιδ, 24).

Με την παραβολή, άλλωστε, του άφρονος πλουσίου, που πίστεψε ότι βρήκε την ευτυχία στα άφθονα υλικά αγαθά (πρβλ. "ψυχή μου, φάγε, πιε, ευφραίνου" (Λουκ. ιβ, 19), ο Ιησούς υπενθύμι-

σε τον αιφνίδιο θάνατο και τη ματαιότητα των ανθρωπίνων πραγμάτων.

Συνήθιζε να αποκαλεί τον εαυτόν του "Υιόν του Ανθρώπου", όρο, που δεν κατανούσαν τα πλήθη, αλλά που γι' αυτόν σήμαινε: "Ο Εκλεκτός της ανθρωπότητας, που έπασχε, Άνθρωπος τέλειος - Πρότυπο, που αποτελούσε τη βαθύτερη επιθυμία και απαίτηση του θεού.

Αντιλαμβανόμενος ότι η ζωή, τόσο η δική του, όσο και των ακολούθων του είναι γεμάτη από στερήσεις και κινδύνους έλεγε με παράπονο, ότι οι αλεπούδες και τα πουλιά έχουν τις φωλιές τους, "ο δε Υιός του Ανθρώπου ουκ έχει που την κεφαλήν κλίνη (όχι κλίναι). (Η φράση συχνά λέγεται λανθασμένα. Το σωστό είναι το ρ. κλίνω στην υποτακτική να βρίσκεται στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό με το ρ. έχω. Επομένως τα ορθά είναι: Δεν έχουμε που την κεφαλή κλίνωμε δεν έχουν που την κεφαλή κλίνωσι (όχι κλίναι) Βλ. Μαν. Τριανταφυλλίδη, παροιμιακές φράσεις, σελ. 65, υποσημ. Οι πονηροί Φαρισαίοι, θέλοντας κάποτε να τον μπλέξουν σε πολιτικά θέματα, τον ρώτησαν αν πρέπει να πληρώνουν τους φόρους στον Καίσαρα. Κι ο Ιησούς, με την ετοιμότητα του πνεύματος, που τον διέκρινε, απάντησε με το γνωστό εκείνο: "Απόδοτε τα Καίσαρος Καίσαρι και τα του Θεού τω Θεώ", (Ματθ. κβ, 21), δηλ. να πληρώσετε στον Καίσαρα τους φόρους, αλλά τους ευατούς σας, την καρδιά και την ψυχή σας να τα δώσετε στο Θεό.

Ας σημειωθεί τούτο: Ο Καίσαρ στην εποχή του Χριστού, όπως και προγενέστερα, ήταν ο μέγας Αρχιερέυς, ο αρχηγός

της Ρωμαϊκής θρησκείας, ο φύλακας και ερμηνευτής της πίστης και εθεωρείτο θείο και ιερό πρόσωπο.

Αλλά, να ο Ιησούς, με την τολμηρή αυτή φράση, θραύει το κύρος σχέσης Καίσαρος-Θεού, Κράτους-θρησκείας, θεμελιώνοντας έτσι το χωρισμό της εφήμερης κρατικής εξουσίας από εκείνη του αιώνιου Θεού και υποδεικνύοντας ότι το να υπακούει κανείς στον Καίσαρα δεν είναι το ίδιο με την υπακοή στις εντολές του Θεού.

Ο Ιησούς ήθελε να ανακαινίσει τον κόσμο. Παρουσιάστηκε ως μεταρρυθμιστής και αναμορφωτής, ως κοινωνικός επαναστάτης (η λ. με την ευρεία έννοια), ως εισηγητής νέων ιδεών και καθοδηγητής ανθρώπων για τη Βασ. των Ουρανών.

Γι' αυτή τη Βασ. των Ουρανών δεν υπάρχουν, κατά τον Ιησού, εκλεκτοί και ευνοούμενοι, προτιμήσεις και χατίρια, προνόμια και εκπώσεις. Χρειάζεται μόνο ολοκληρωτική αλλαγή στη συμπεριφορά των ανθρώπων, εκρίζωση παθών, αδυναμιών και ελαπωμάτων.

Αισθανόταν ευχαρίστηση από τις επευφημίες του πλήθους, γιατί διέβλεπε σ' αυτές την κοινή αναγνώριση του έργου του.

(Πρβλ. "εάν ούτοι σιωπήσωσι, οι λίθοι κεκράζονται" Λουκ. ιθ, 40).

Ετελείωσα. Θέλησα να κάνω ένα απάνθισμα από τις εκλεκτές περικοπές των Ευαγγελίων. Παρέλειψα πολλά, πάρα πολλά, έστω και αν τα 4 Ευαγγέλια, που είναι καρπός μιας αρκετά μακρόχρονης επεξεργασίας, μας δίνουν μια

περιληπτική διασκευή απ' όσα είπε και δίδαξε, επί τριετία, ο Ιησούς.

Υπάρχουν στις διηγήσεις θρύλοι και μυθικά στοιχεία, που γράφτηκαν ή παρεμβλήθηκαν αργότερα, για τις ανάγκες των δύσκολων εκείνων καιρών, για την εδραίωση δηλ. της Εκκλησίας και τη σταθεροποίηση και διάδοση του νέου θρησκευάτος. Και φυσικά, τα μυθικά στοιχεία, όταν εισχωρούν και παρεμβαίνουν στα ιστορικά γεγονότα και ενσωματώνονται σ' αυτά, τότε, σιγά, σιγά, ο Μύθος αποκτά ιστορικότητα και διαμορφώνει ιστορία.

Δεν σχολιάζω καν μερικές άστοχες κι ανόπτες προσθήκες αμαθών και αφελών αντιγραφέντων μοναχών, που είναι τελείως ασυμβίβαστες προς το όλο πνεύμα της διδασκαλίας του Ιησού. Κύριε, σώσον τους αφελείς!...

Προσπάθησα, με κάθε δυνατή συντομία και στο μέτρο, πάντοτε, των φτωχών θεολογικών μου γνώσεων, να σταχυολογήσω ελάχιστα ψυχωφελή μηνύματα και διδάγματα από την αστείρευτη δεξαμενή της διδασκαλίας του Χριστού. Του Ιησού Χριστού, ο οποίος, με βασανιστήρια ολίγων ωρών, με τον ακάνθινο στέφανο, τους εμπαιγμούς, τα ραπίσματα, τις ύβρεις, το όξος κ.λ. και τέλος, με τον σταυρικό, εν μέσω δύο λησιών, θάνατο, απέσπασε το θαυμασμό της ανθρωπότητας και θεμελίωσε τη θερμή λατρεία εκατομμυρίων ανθρώπων, οι οποίοι δικαίως, δικαιοτάτα, θα Τον υμνούν και θα Τον δοξάζουν εις αιώνας αιώνων. Αμήν.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΩΝ

Το Σάββατο, 20-1-2001 πραγματοποιήθηκε στο “σιέκι” της Ένωσης Κονιτσιωτών, στην οδό Ασωπίου, η καθιερωμένη κοπή της βασιλόπιτας.

Όταν ολοκληρώθηκε η προσέλευση του κόσμου, γύρω στις 9 μ.μ., ο Πρόεδρος της Ένωσης, ο κ. Παναγιώτης Γκούντας, απύθυνε σύντομο χαιρετισμό και ευχήθηκε σ’ όλους “καλή Χρονιά”.

Το Δ/κό Συμβούλιο, βαδίζοντας στα χνάρια αυτών που προηγήθηκαν, έχει δώσει σοβαρά δείγματα εργατικότητας.

Η οργάνωση των χορευτικών - γυναικών και παιδιών - που πήραν μέρος και στην ετήσια “κοπή της πίτας του Ηπειρώτη” στην Αθήνα, είναι μια από τις πολλές και σοβαρές πρωτοβουλίες του.

Για να πετύχει όμως, το Δ.Σ. τους στόχους του χρειάζεται τη βοήθεια όλων. Ο καθένας ας κάνει την αυτοκριτική του.

Κόπηκαν δυο πίτες και υπήρχαν δυο “φλουριά”. Οι τυχεροί, που ήταν ο Θανάσης Ξάνθος και η Ιωάννα Τσούκα πήραν από μια επάργυρη εικόνα της Παναγίας. Τις πίτες και τις εικόνες δώρισε ο “γιατρός μας”, όπως τον αποκαλούμε

οι περισσότεροι, ο Χρήστος (Ζακόπουλος).

Πριν και μετά την κοπή της πίτας, ο υπεύθυνος για τη λειτουργία του Κέντρου, ο κ. Γιάννης Παπαδημητρίου από το Γανναδιό, δε σταμάτησε να σερβίρει στα μέλη της Ένωσης και στους φίλους τους τσίπουρο, κρασί και εκλεκτούς μεζέδες.

Έτσι συνεχίστηκε η καλή παράδοση που δημιούργησε ο Βαγγέλης Βέργος και ο Γρηγόρης Στάγιος στη συνέχεια για μικρότερο διάστημα.

Η εκδήλωση έκλεισε με χορό και ξεφάντωμα με την παραδοσιακή κομπανία του Παύλου Αλεξίου. Οι οργανοπαίκτες κατέβαλαν φιλότιμες προσπάθειες να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις του κοινού και τα κατάφεραν μια χαρά.

Το “περιοδικό” συγχαίρει τους υπεύθυνους της “Ένωσης” για τις συνεχείς προσπάθειες βελτίωσης και για μια ακόμη φορά τονίζει ότι οι σελίδες της “Κόνιτσας” θα είναι πάντα στη διάθεσή τους σε ό,τι χρειαστεί.

“Καλή χρονιά” σε όλους

Ελληνισμός και Χριστιανισμός

Του Φιλολόγου Αγ. Γ. Πολίτη

Τα τελευταία τεύχη του περιοδικού “Κόνιτσα” 93ο και 95ο με ενδιαφέρον και ευχαρίστηση διάβασα του συναδέλφου κ. Ν. Ρεμπέλη τα “σύγχρονα λατρευτικά έθιμα” και “τη φιλοσοφία των αρχαίων Ελλήνων”.

Χάρηκα επίσης, που το περιοδικό δημοσιεύει τέτοια θέματα φιλοσοφικού στοχασμού, χρήσιμα και για τη νεολαία, που επιτέλους αρκετά βομβαρδίζεται με τα θεάματα και τα ακούσματα των τηλεοράσεων.

Το μεγάλο αυτό θέμα των επιδράσεων της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας στο Χριστιανισμό, απασχόλησε ερευνητές και μελετητές πολλούς και φιλοσόφους και παιδαγωγούς, ασφαλώς και τους Πατέρες της Εκκλησίας. Ο Μ. Βασίλειος στο έργο του “πώς αν ωφελούντο (οι νέοι) εξ ελληνικών λόγων” συμβουλεύει τους νέους να μιμούνται τις μέλισσες. Όπως δηλ. εκείνες αντλούν νέκταρ από τα ωφέλιμα άνθη, ενώ τα επισκέπονται όλα, έτσι κι αυτοί να διαβάζουν πολλά άλλα να κρατούν τα ωφέλιμα. Οι εκπαιδευτικοί, που με αμοιβαίο σεβασμό αντιμετώπισαν τις δυο μεγάλες αυτές “κοσμοθεωρίες” πολλά, πρόσφεραν στους μαθητές τους. Εμπνευσμένοι και ταλαντούχοι ήσαν εκείνοι οι Εκπαιδευτικοί, που με τη σύνθεση του ελληνισμού και του χριστιανισμού και με την αναγνώριση των αξιών τους πρόσφεραν στους μαθητές τους τα νάματα της ανθρωπιστικής παιδείας.

Όσοι έμειναν από τη μια όχθη του

Πακτωλού και αγνόησαν την άλλη, το χρυσάφι της διδασκαλίας των δεν ήταν αγνό, αλλά παραφθαρμένο και κίβδηλο.

Η αρχαία ελληνική φιλοσοφία αγνοήθηκε και πολεμήθηκε στο Μεσαίωνα και τη Βυζαντινή εποχή.

Τι πλανώνται προς Πλάτωνα;

Τι Δημοσθένη στέργουσι του ασθενή;

Τι μη ορώσιν Όμηρον όνειρον αργούν;

Αυτά γράφει σε κάποιον ύμνο του ο Ρωμανός.

Έτσι αντιμετωπίστηκε ακόμα και ο Όμηρος για τον οποίο ο Πλάτωνας από τότε είχε πει ότι την Ελλάδα πεπαίδευκε”. Ασφαλώς του Ρωμανού ο απαξιωτικός αυτός λόγος για τους αρχαίους είναι ένα παράδειγμα ακρότητας. Και οι ακρότητες “όπως και για το γλωσσικό” δεν ωφέλησαν ποτέ, ενώ έβλαψαν πολύ τον ευαίσθητο χώρο της Παιδείας.

Υπερβάλλοντα θεολογικό ζήλο έδειχναν και εκείνοι των φιλόλογων που διέβλεπαν στη στάση της Αντιγόνης του Σοφοκλή δείγματα προχριστιανικής αγάπης. Αλοίμονο αν οι τραγικοί ποιητές και οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι, περίμεναν να καταξιωθούν απ’ αυτή τη θεώρηση.

Όταν σε μια τάξη είχα ρωτήσει αν ένα ευνομούμενο κράτος ήθελε, όλοι οι πολίτες του να έχουν τη συμπεριφορά της Αντιγόνης, η τάξη είχε διχασθεί, ο διάλογος “είχε ανάψει” και χρειάστηκε πολλή προσπάθεια να βρούμε της ενότητας αυτής τον επι-

διωκόμενο του Σοφοκλή στόχο.

Και τα πανεπιστήμια έστειλαν τους φιλολόγους στα Σχολεία να αυτοσκεδιάζουν, όταν δεν τους ήταν αρκετή “η τριμερής πορεία των εξαρχοπουλαίων” Θέλω να πω δηλ. ότι η επάρκεια των γνώσεων για όποιον ανέβαινε στην έδρα να αντιμετωπίσει τέτοια και τόσο σοβαρά θέματα, δεν ήταν δεδομένα. Γι’ αυτό μόνιμο αίτημα, τουλάχιστον τα τελευταία χρόνια των καθηγητών δεν είναι μόνο το οικονομικό” αλλά και η επιμόρφωσή των.

Γιατί ενώ το έργο του Δάσκαλου είναι να ετοιμάζει πλάσματα που θα ζήσουν στον πολιτισμό, οι εξουσίες που κοστολόγησαν αυτό το έργο, δυστυχώς το κοστολόγησαν πολύ φτηνά.

Και έτσι “περιορίζονται” οι φιλόλογοι στην τριμερή πορεία του Εξαρχόπουλου και για πολλά χρόνια οι απόφοιτοι των Γυμνασίων και του πλούτου του αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού θυμόνταν μονάχα “τα Δαρείου και Παρυσάτιδος” ή το πολύ “άνδρα μοι ένεπε μούσα”. Δεν ευθύνονται οι φιλόλογοι. Γιατί αν μερικοί ανάμεσά τους ήθελαν να ταραξουν τα στάσιμα νερά, η φωνή τους, ήταν φωνή εν τη ερήμω το λιγότερο.

Στα λατρευτικά έθιμα ο κ. Ρεμπέλης, σημειώνει πως σωστά ο Χριστιανισμός πολίτευτηκε το θέμα της τήρησης ορισμένων εθίμων, γιατί αυτά ήταν ριζωμένα στις απλοϊκές ψυχές και δεν μπορούσαν εύκολα να ξεριζωθούν. Τα παραδείγματα, που αναφέρονται είναι και πολλά και εύστοχα. Όχι μόνο στα έθιμα “αυτά καθ’ εαυτά” διαπιστώνει κανείς την επίδραση του Ελληνισμού στο χριστιανισμό αλ-

λά και σε άλλες μορφές μορφολογικού (γλωσσικού) και ιδεολογικού περιεχομένου.

Η μεγάλη όμως διαφορά, που ορθώνεται στις δυο κοσμοθεωρίες είναι ότι για το χριστιανισμό η Αλήθεια είναι εξ αποκαλύψεως, δεδομένη, ενώ για τον Ελληνισμό το ζητούμενο. Η αρχαία Ελληνική φιλοσοφία διέπεται από τους νόμους της λογικής- τους φυσικούς νόμους, ενώ η Χριστιανική διδασκαλία από το συναίσθημα. Σ’ εκείνη κυριαρχεί η έννοια πειραματικής αλήθειας της εξακριβωμένης με φυσικούς νόμους, ενώ στο Χριστιανισμό η Αγάπη. Με τους φυσικούς νόμους “πάλεψαν” οι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι και έδωσαν σάρκα και οστά στους νόμους αυτούς στους θεούς των.

Κεραυνός και αστραπή ο Δίας.

Φως και μουσική αρμονία ο Απόλλων

Με την αγάπη με το “αγαπάτε αλλήλους” πάλεψε ο Ναζωραίος και ακολουθώντας τα άγια βήματά του ο άνθρωπος δεν έχει να χάσει τίποτε.

Στους Φιλολόγους που αντιμετώπισαν έτσι τον Ελληνισμό και τον Χριστιανισμό ανήκει μεγάλη τιμή.

Και σ’ εκείνους των φιλολόγων που σε χαλεπούς για την πατρίδα μας καιρούς τόλμησαν να προσεγγίσουν “τον αρχαίο Ελληνικό κόσμο” όχι μόνο από τη μορφή (γλωσσικά-συντακτικά στοιχεία) αλλά και από το βάθος των ιδεών τους, ανήκει μεγαλύτερη τιμή.

Και οι μαθητές που πέρασαν από τα χέρια τους, ίσως τους ευγνωμονούν, παρ’ όλο που στην εποχή μας άλλες αξίες θεοποιήθηκαν.

Αγ. Πολίτης

ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΥ
ΣΤΗ ΖΕΡΜΑ (ΠΛΑΓΙΑ) ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ
(ΔΩΔΕΚΑΗΜΕΡΟ 25 Δεκεμβρίου - 6 Ιανουαρίου)

ΙΩΑΝΝΗ Β. ΤΣΑΓΚΑ

I. Συλλογή και περιγραφή ηθών και εθίμων

ΓΕΝΙΚΑ

Δωδεκαήμερο λέγεται το χρονικό διάστημα από την ημέρα των Χριστουγέννων 25 Δεκεμβρίου μέχρι την ημέρα των Φώτων (Θεοφανείων) 6 Ιανουαρίου, μαζί με όλες τις ενδιάμεσες εορτές και τις αποδόσεις τους. Το Δωδεκαήμερο αρχίζει «απ' τ' Χριστού» και διαρκεί «μέχρι τα Φώτα» και κατά την πίστη του Λαού μας¹, συνδέεται με δοξασίες που χρήζουν όχι μόνο απλής συλλογής, περιγραφής και διάσωσης, αλλά ανάλυσης, ερμηνείας και συγκριτικής μελέτης από «χωριό σε χωριό» για βαθύτερη γνώση του λαού μας και κατανόηση του ψυχικού κόσμου των νεοελλήνων.

Σ' αυτή τη μελέτη μας επιχειρούμε να παρουσιάσουμε με λεπτομέρειες τα στοιχεία εκείνα του «λαϊκού πολιτισμού»² της γενέτειράς μας που χρόνια τώρα έχουμε στη «φαρέτρα» μας με την ελπίδα ότι οι ειδικοί του χώρου θα τα μελετήσουν βαθύτερα και θα αποτελέσουν υλικό πολύτιμο για ουσιαστική έρευνα των θεμάτων της Λαογραφικής επιστήμης.

Από την πλευρά μας τονίζουμε ότι τα ήθη και τα έθιμα του Λαϊκού εορτολογίου ως υποκεφάλαιο του «Πνευματικού βίου» της Λαογραφικής επιστήμης αντιπροσω-

1. Για την έννοια του λαού και τα χαρακτηριστικά των λαογραφικών φαινομένων, όπως και για τη διαφοροποίηση Λαογραφίας και Εθνολογίας βλ. Μ.Γ. Μερακλή, Κοινωνική Συγκρότηση Ελληνική λαογραφία Α' Τόμος Αθήνα 1984, σ. 9 και εξής όπως και σελ. 117. Ιδίου Λαογραφικά στο Παιδ. Ψυχ. Εγκυκλ. Λεξικό 5ος τόμος Αθήνα 1990, σ. 2852 και για τη σχέση Λαογραφίας και Παιδαγωγικής του Ιω. Μαρκαντώνη Λαογραφικά, Παιδαγωγική στο ίδιο σ. 2853 όπως ακόμη αλ. Αλεξιάδη, Η ελληνική και διεθνής επιστημονική ονοματοθεσία της λαογραφίας Αθήνα 1988 και Γ. Σπυριδάκη, Ελληνική Λαογραφία εν Αθήναις 1975 και ιδίου Οδηγία προς συλλογήν λαογραφικής ύλης. Επετηρίδα του Λαογραφικού Αρχείου Τομ. 13 και 14 (1960-1961) και Ανατ. Εν Αθήναις 1962.

2. Μ.Γ. Μερακλή, Λαός και Λαϊκός πολιτισμός στο: Λαογραφικά ζητήματα Αθήνα 1989, σ. 26 Ευαγγ. Ντάτση, Ο "λαός" της Λαογραφίας. Το ιδεολογικό περιεχόμενο στο: "Ο Πολίτης", 1990, σ. 50 Βασ. Ντισιάκου Παραδοσιακές κοινωνικές δομές Αθήνα 1993, εισαγωγή σ. 9-14.

πεύουν και αποδεικνύουν την επίμονη αναζήτηση των ανθρώπων της υπαίθρου για το ύψιστο Όν, την αποκάλυψη του θείου και Πανανθρώπινου μυστηρίου της ανθρωπίνης ύπαρξης. Η λαϊκή πίστη και λατρεία των κατοίκων των Κονιτσιωτοχωριών, αλλά και όλων των χωριών της πατρίδας μας συσσωρεύουν την πείρα της ζωής, την ελληνική παράδοση, τις μεγαλειώδεις εμπνεύσεις που φορτίστηκαν από τις ακτίνες του «Ηλίου της δικαιοσύνης» και τους βοήθησαν ποικιλότροπα να βρουν το φως μέσα στο «ιστορικό γίγνεσθαι», να χριστιανοποιηθούν. Το πνεύμα του Ενός και Μοναδικού Θεού έχει αδιάκοπη την παρουσία του μέσα στον κόσμο και τη ζωή. Η λαϊκή πίστη και Λατρεία των Ηπειρωτών αφορμάται από τη θεμελιακή έμφυτη και υπαρξιακή ανάγκη του ανθρώπου προς Κάποιον υπάρχοντα πέρα από τον κόσμο και τη γήινη ορατή πραγματικότητα προς το υπερβατικό Άγιο και Θείο. Η πίστη αυτή του λαού μας είχε τις ρίζες της στις σύμφυτες στις πιο μύχιες πτυχές του ανθρώπινου όντος, έχει την ίδια ηλικία με το ανθρώπινο γένος και γι' αυτό είναι καθολικό και πανανθρώπινο φαινόμενο. Σε «όλες τις ζώνες της γης, σε όλες τις περιοχές της, ο άνθρωπος γονατιστός μπροστά στο Θεό ζητεί ενίσχυση, ανόρθωση υψωμό». Όλοι οι άνθρωποι έστω κι αν έχουν διαφορετική αντίληψη περί του Θεού, διαφορετική Λατρεία, διαφορετικά ήθη και έθιμα ουδέποτε αποστερούνται της βασικής θεμελιακής τους ιδιότητας, της πνευματικής ιθαγένειας, δεν παύουν να είναι «τέκνα Θεού», «εικόνες Θεού» και άρα «αδέρφια», μεταξύ τους. Ο Θεός παραμένει «Πατήρ Πάντων».

Τα Χριστούγεννα

Τα Χριστούγεννα γιορτάζουμε την κατά Σάρκα γέννηση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Θεωρείται η μεγαλύτερη εορτή του Χριστιανισμού. Στη Δύση η γιορτή των Χριστουγέννων θεωρείται το αποκορύφωμα των εορτών, ενώ στην Ανατολή όπως είναι γνωστό το αποκορύφωμα της σωτηρίας του ανθρώπου είναι η Ανάσταση, το Πάσχα. Παρά αυτή τη διαφοροποίηση στην Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία, τα Χριστούγεννα αποτελούν τη βάση του εορταστικού εορτολογίου και ρυθμίζουν το Δεσποτικό εορτολογικό κύκλο. Ο απλός λαός των χωριών μας στην προσπάθειά του να αναζητήσει το απόλυτο, το άπειρο, το θείο κουβαλάει στο «συλλογικό ασυνείδητό» του πανάρχαια πρότυπα, εικόνες δοξασίες που υπερβαίνουν πολλές φορές τα όρια της προσωπικής έμπνευσης και εκφράζονται συλλογικά με διάφορες τελετουργικές πράξεις που επιβιώνουν μέχρι τις μέρες μας. Οι απλοί αυτοί άνθρωποι πιστοί στα πατροπαράδοτα ήθη και έθιμα θυμούνται, νοσταλγούν και εξιστορούν.

«Την παραμονή των Χριστουγέννων γύριζαν τα παιδιά στα σπίτια με τις τζομπάνικες (πιθανώς από το JOBAN, που στην Αλβανική είναι ο βοσκός, ο ποιμένας) για να μάσουν κλούρες. Έλεγαν το τραγούδι.

Κόλιντα, μέλιντα
τρεις χιλιάδες πρόβατα
και δυο χιλιάδες γίδια.
Τρώει ο λύκος χαίρεται
κι ο τσοπάνος μαραίνεται.
Δώσ' μου μπάμπου κλούρα
να μη σ' τσακίσω τ' θύρα
κι αυτήν την παραθύρα.

(Κόλιντα = Κάλαντα από το λατ. Calendae από το ρ. calare = καλώ και calendarium = αρχιμηνιά, μηνολόγιο, ημερολόγιο. Καλένδες = αρχιμηνιά κατά την οποία γίνονταν η εξόφληση των χρεών, οπότε και παραγράφονταν).

Την παραμονή έσφάζαν και τα γουρούνια. Μόλις τα έσφάζαν τα θυμιάτιζαν. Θυμιάτιζαν το αίμα των γουρουνιών γιατί είναι μiasμένο, για να είναι το κρέας καθαρό και για να μην βαρέσει ίσκιωμα το κρέας, το φάει ο νοικοκύρης κι αρρωστήσει. Ακόμα έβάζαν από τα κόλιντα μέχρι του Αι-Βασίλη στο τζάκι δέντρινα ξύλα και τη στάχτη τους την ψήναμε για δεύτερη φορά, την κοσκινίζαμι και την ανακατώναμι με σπόρο. Και αυτό για να μην πιάσει ο σπόρος δαυλό μέχρι το Φθινόπωρο.

Οι γυναίκες έφκιαναν λαγγίτες στη γάστρα και τα λέγανε "Σπάργανα της Παναγίας"».

(Κων/νος Ζήνδρος γεν 1915)

«Το Δωδεκαήμερο απ' του Χριστού μέχρι του Αι-Βασιλίου δεν έπλεναν, το εξέταζαν για αρρώστια, για γιάρκο. Σε βαραίνει ίσκιωμα κι αρρωστιάς. Λέει το τραγούδι: "Μήνα ίσκιωμα σε πατάει, μήνα φάντασμα". Δεν έβγαιναν τη νύχτα όξω απ' το σπίτ.

Τα Κόλιντα έφκιαναν κλούρες, γιατί θα γύριζαν τα παιδιά να πούν τα Κάλαντα και τους έδιναν φιλοδώρημα μια κλούρα. Τα Κόλιντα για το νιόπαντρο ζευγάρι ήταν ξεχωριστά. Όποιος ήταν νιόπαντρος, ένα χρόνο παντρεμένος, οι συγγενείς και η νουνά πηγαίνανε στη νύφη κλούρα ειδικά ζυμωμένη γί' αυτήν στολισμένη και κεντημένη. Ζωγράφιζαν στην επιφάνεια της με το ξύστρι και το πιρούνι διάφορα λουλούδια. Έκαναν και μια κλούρα για τα βόδια σε σχήμα του γράμματος 8 και αυτήν την έδιναν στο ζευγάρι των βοδιών τα Φώτα, αφού τ' ράντιζαν με αγίασμα και της έριχναν αλάτι. Το εξέταζαν επειδή έκαναν χωράφι με τα βόδια και έπαιρναν το ψωμί της χρονιάς. Τα κόλιντα φτιάχναν λαγγίτες στη γάστρα τα "Σπάργανα της Παναγίας". Συνήθιζαν οι γιαγιάδες να δίνουν τις κλούρες στα παιδιά σαν μεγαλύτερες της οικογένειας».

(Βασίλης και Γιαννούλα Τσάγκα γεν. 1927)

«Το εξέταζαν εκείνα τα χρόνια δεν έκαναν δουλειές, το Δωδεκαήμερο πρώτα πρώτα για τη γεωργία και για την κτηνοτροφία, αλλά και για τους ξενιτεμένους. Έκαναν κλούρες ζυμωτές στο φούρνο τα Χριστόψωμα. Στην επιφάνεια τις στόλιζαν με το μαντρί. Οι σπιτονοικοκυρές κάθε πρωί όλο το 12ήμερο μάζευαν τη στάχτη από τα δένδρινα ξύλα που καίγονταν στο τζάκι και την ανακάτευαν με το σπόρο του σπαριού, γιατί πίστευαν πως καταπολεμούσαν τα ζιζάνια που φύτρωναν μαζί με το σπάρρι.

Τα Κόλιντα συνήθως έσφάζαν τα γουρούνια. Οι νοικοκυρές τα θυμιάτιζαν μετά τη σφαγή για την αποτροπή των δαιμόνων. Ο Παπαθανάσης διηγούνταν το εξής περιστατικό. Το Δωδεκαήμερο που άλεθε στο μύλο παρουσιάστηκε ένας καλλικάντζαρος. Και ενώ στη μια μεριά ο παππάς έψηνε το κοκορέτσι στη σούβλα, στην άλλη ο καλλικάντζαρος είχε σουβλίσει ένα βάτραχο και τον έψηνε κι αυτός και έλεγε στον παππά:

«Το δικό σου λιγδερό
Το δικό μου μαλλιαρό»

Είπε ο παππάς τρεις φορές «Οπίσω μου σ' έχω σατανά» και ο καλλικάντζαρος εξαφανίστηκε.

Οι νοικοκυρές έφκιαναν λαγγίτες στη γάστρα, τα "Σπάργανα της Παναγίας" ».

(Αριστείδης Παπαθανασίου γεν. 1898)

«Φκιάναμε την Παραμονή των Χριστουγέννων πίπτες, κλούρες για τα κόλιντα. Κι όσες ήταν αρραβωνιασμένες και νιόπαντρες όλοι οι συγγενείς τους πήγαιναν κλούρα. Ήταν στρογγυλή με τρύπα στο κέντρο κεντημένη με ζυμάρι και σχήματα τριαντάφυλλου.

Έσφάζαν και τα γουρούνια. Το κάπνιζαν με θυμιάμα μόλις τόσφάζαν για να μην παρ' από ίσκιωμα.

Έβάζαν το 12ήμερο κερασιά στο τζάκι για να μην έρχονται οι Καλικαντζαραίοι. Ακόμη έβάζαν κούτσουρο μεγάλο στο τζάκι να μην σβήνει ως το πρωί για να είναι ζεστά τα σπάργανα του Χριστού. "Γεννάει η Παναγιά απόψε" έλεγαν.

Τη στάχτη του Δωδεκαήμερου τη μάζευαν και την έριχναν στο σπόρο του σπαριού για να μην πιάσει δαυλό. Έφκιαναν και λαγγίτες στη γάστρα τα σπάργανα της Παναγίας για τη Λεχώνα Παναγιά. Οι παλιότερες πίστευαν και έλεγαν ότι άνοιγαν τα ουράνια γι' αυτό δεν έλεγαν κατάρα αυτή την ώρα, γιατί η κατάρα έπιανε ».

(Μόρφω Παπαθανασίου γεν. 1924)

«Το Δωδεκαήμερο, δε βρέχανε στάχτες μέχρι τα Θεοφάνεια και τον Άγιο Μόδε-

στο. Την παραμονή των Χριστουγέννων μαζεύαμι στάχυα από τα παχινιά των ζώων και παγαίναμι στο τζάκι του σπιτιού και κάναμι δεξιά κι αριστερά τη στάχτη και βάναμι σπυριά το στάρι ένα ένα μέσα στο τζάκι και τα τάζαμε. Πώς θα βγεί το σπίτι πέρα; Προς τον ήλιο, Ανατολή προς την Δύση; Προς τα πού θα πρισίσει δηλ. το στάρι. Που σημαίνει αν πήγαινε προς Ανατολή δηλ. προς τον Ήλιο ήταν σε καλό. Η κοπέλα θα παντρευτεί καλά. Αν πήγαινε προς τη Δύση θα έρχονταν στενοχώριες. Αν πήγαινε προς το Βορά μέτριες στενοχώριες, το ίδιο και προς Νότο. Τραγουδούσαν:

Ξημέρωσε η Αυγή,

Όταν βγαίνει ο ήλιος

Βγαίνει το φεγγάρι

Βγαίνουν τα κορίτσια

Μαζί με τα παιδιά

Όταν φκιάχναν τις κουλούρες των καλάντων τραγουδούσαν:

Εδώ έχουν κόρη ανύπανδρη

και θέλουν να την παντρέψουν

της τάζουν μια το Βασιλιά

της τάζουν δυο το Ρήγα

Δε θέλω εγώ το Βασιλιά.

Δε θέλω εγώ το Ρήγα.

Μού θέλω τα' αρχοντόπουλο

με τις πολλές χιλιάδες

που κοσκινίζει το φλουρί

και πέφτει το λαγάρι

και τ' αποκοσκινίσματα

τα δένει στο μαντίλι,

και το μαντίλι στο σπαθί

και το σπαθί στη ζώστρα

με τη ζώστρα απάνω σ' άλογο

και τ' άλογο στους κάμπους.

Διψούν οι κάμποι για νερό

και τα βουνά για χιόνια

διψάει κι η αγριομέλισσα

για τ' άγριο λουλούδι.

Διψάει κι η αγριομέλισσα

για ήμερο λουλούδι

Τα παιδιά κρατώντας τη τζομπανίκα τραγουδούσαν:

Δώ μου μπάμπου κλούρα (παραλλαγή)
να μη σ' τσακίσω τ' θύρα
τ' θύρα την παραθύρα
σήμερα είν' τα Κόλιντα
κι αύριο είν' τα κόκαλα (έτρωγαν κρέας)
Ο Χριστός γεννιέται και βαφτίζεται
στους ουρανούς απάνω
κι αγγέλοι χαίρονται
και τα δαιμόνια σκάζουν
σκάζουν και πλαντάζουν
τα σίδερα δαγκάζουν

Όλη την νύχτα ακούγονταν θόρυβοι από τους καλικάντζαρους και τους καρτερούσαμε μέχρι 1 ώρα τη νύχτα. Οι καλικάντζαροι ήταν μαύροι, κοντοί, ψηλοί, μορφές μορφές, λογιαστοί, λογιαστοί. Έμπαιναν στο σπίτι από τα χατίλια. Στις 12 τα μεσάνυχτα βγαίναμε με ξύλα αναμμένα και τα ρίχναμε στην αυλή σε τρεις μεριές μαζί με λαγγίτες για να φύγουν τα καλικαντζάρια. Όλη νύχτα έκαιε η φωτιά για τους καλικάντζαρους και για την υγεία. Τη στάχτη τη μάζευαν και την έριχναν στο σάρι για την σπορά. Τα ξύλα στο ιζάκι ήταν δέντρινα, γερά για να προκόψουν τα γεννήματα.

Παλαιότερα πίστευαν ότι άνοιγαν τα ουράνια».

(Χαϊδώ Τσουμάνη γεν.1923)

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Το τριώροφο κτίριο που στεγάζεται το Αστυνομικό Τμήμα Κονίτσας, πλήρως ανακατασκευασμένο και εκσυγχρονισμένο.

Εμβαδόν κτιρίου 380 τετρ. μέτρα.

Εμβαδόν οικοπέδου 1.300 τετρ. μέτρα.

Συντελεστής δομήσεως 0.80.

Οικοδομούνται συνολικά 1.040 τετρ. μέτρα συν τα ημιπόγεια.

Μηνιαίο μίσθωμα 421.000 δρχ.

Πληροφορίες:

Τηλ. 01-7517136, 01-7525301

ΠΑΛΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο Χαντζής και ο ταξιδιώτης

Ταξιδεύοντας πριν από εξήντα χρόνια Κόνιτσα - Γιάννινα συναντούσες ένα σωρό Χάνια.

Μπουραζάνι, Καλλιθέα, Καλπάκι, Νεγράδες, Βρύση του Πασιά, Λυκόστομο και μπαίνοντας στα Γιάννινα, Δωδώνη, Κόρακα, Μανέκα κ.α.

Τώρα στο δρόμο βλέπεις μόνο τα ίχνη τους και στην πόλη έγιναν πολυκατοικίες ή ξενοδοχεία. Αναρωτιέμαι κι εγώ ο ίδιος που τα έζησα, πώς αλλάζουν οι καιροί.

Στη ζωή των ανθρώπων της παλιότερης εποχής έγραψαν κι αυτά ιστορίες ατέλειωτες...

Κόνιτσα-Βλαχιά (Ρουμανία) 39 μέρες ταξίδι με τα ζώα και τα πόδια. Είναι πασίγνωστο και το τραγούδι “Κίνησε ο Ρόβας, κίνησε...”.

Στην Κόνιτσα υπήρχαν δυο χάνια: του Ντόκου και του Κούσιου, αργότερα γύρω στα 1932 αν θυμάμαι καλά, έγινε κι άλλο ένα, η “Πίνδος”. Σήμερα υπάρχουν αρκετά, καθώς και ξενώνες.

Το Πεκλάρι προπολεμικά είχε εκατόν πενήντα χτιστάδες οι οποίοι παρέες παρέες πήγαιναν στο Ζαγόρι, στην Πελοπόννησο, στη Δράμα και το 1937 στα οχυρά που γίνονταν στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα.

Πηγαίναμε ως τη Βρυάζα (Δίστρατο) ή στο Κεράσοβο με τα ζώα κι απ’ εκεί γύριζαν τα ζώα πίσω και νοικιάζαμε αγωγιάτες ως τα Γρεβενά.

Στη Δράμα οι χωριανοί μου ήταν σε δυο συνεργεία. Δουλεύαμε δέκα πέντε ώρες την ημέρα.

Το πηγαινέλα Πικλάρι-ξενιτιά γινόταν, όπως προανέφερα, με τα πόδια και τα βράδια ξεπεζεύαμε στα χάνια. Επειδή πολλές φορές έπεφτε κόσμος που δεν τους είχαν λογαριάσει οι Χαντζήδες, για να εξυπηρετήσουν όλη την πελατεία έριχναν στην κατσαρόλα περισσότερο νερό. Έτσι βγήκε και η παροιμία “καλαμπαλίκι στο Χάνι, νερό στα φασούλια”.

Κάποτε οι ταξιδιώτες βρίσκονταν στην ανάγκη να δανείζονται από τους Χαντζήδες με τη συμφωνία να τα επιστρέψουν στο γυρισμό και πάνω σ’ αυτό θάσας πω μια ιστορία.

Πηγαίνοντας στο ταξίδι κάποιος μάστορας σταμάτησε σ’ ένα χάνι και επειδή είχε ξεμείνει από λεφτά, παρακάλεσε το Χαντζή να του φκιάσει δυο αυγά να φάει και στο γυρισμό να τον πληρώσει. Ο Χαντζής του φκίασε τ’ αυγά, του έγραψε στο τεφτέρι το όνομα και ο μάστορας έφυγε.

Ύστερα από τέσσερα χρόνια ξαναπέρασε και ξανάφαγε στο χάνι. Μαζί με το λογαριασμό θυμήθηκε να πληρώσει και το χρέος για τα δυο αυγά. Και τότε ο Χαντζής του βγάζει έναν υπέρογκο λογαριασμό που τα΄χασε ο φουκαράς ο μάστορας και ρωτάει γιατί αυτό το μεγάλο ποσό για δυο αυγά;

Άκου δω, του λέει ο Χαντζής. Από τα

δυο αυγά θα γεννιόνταν δυο κότες, οι δυο κότες θα γεννούσαν εκατό αυγά, από τα εκατό αυγά θα γίνονταν εκατό κότες. Φαντάσου λοιπόν στα τέσσερα χρόνια πόσα αυγά και πόσες κότες θα είχα.

Αρνήθηκε ο μάστορας να πληρώσει το τεράσιο ποσό που του γύρευε ο Χατζής.

Κι έτσι η υπόθεση έφτασε στον Κατή (τον δικαστή). Ο μάστορας συμβουλευέτηκε κάποιον γέροντα και τη μέρα που γινόταν η δίκη και αργοπόρησε να μπει στην αίθουσα του δικαστηρίου. Στην

παρατήρηση του Κατή, γιατί άργησε, του λέει:

άργησα γιατί έβραza σιτάρι να το σπείρω.

- Τι'ναι αυτά που μας λες, φυτρώνει το βρασμένο σιτάρι;

Αμ και από βρασμένα αυγά βγαίνουν πουλάκια Κατή μ'; απάντησε ο μάστορας.

Και μ' αυτόν τον τρόπο γλίτωσε ο μάστορας.

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΒΟΥΡΔΟΥΚΑΣ

Η Τσίταινα από το Μεσοβούνι

(από ανέκδοτο χειρόγραφο του Χαρ. Ν. Ρεμπέλη)

Έρχονταν κάποτε από τα Γιάννενα για ένα χωριό της Κόνιτσας ένα μπουλούκι από καμιά δεκαριά μαστόρους, με αρχηγό το μπάριμπα Γιαννούλη, πολύ φουριόζο άνθρωπο.

Έφτασαν το βράδυ στο Μεσοβούνι και θέλησαν να ξενοχτίσουν στο κονάκι της γριάς Τσίταινας. Για να την καλοπιάνουν όμως και να τους περιποιηθεί, άρχισε ο αρχηγός της παρέας να την επαινάει, έτσι: "Αϊντε καχπόλ' Τσίταινα αϊντε μπεριτζίνα, Τσίταινα, διακόσια πρόβατα χωρίς σκυλί μπορείς να φ'λάξ'ς". Η καημένη η Τσίταινα τους περιποιήθηκε με το παραπάνω, τους έδωσε γάλα να φαν, ψωμί κι ό,τι άλλο τους χρειαζόνταν. Το πρωί ο πρωτομάστορας, ο Γιαννούλης, της λέει με ύφος αγέρωχο:

- Πόσο το γάλα Τσίταινα;
- Εκατό παράδες αφέντη μου.
- Πώς είπες, μωρή άπλυτη, πως είπες;
- Εκατό παράδες...
- Όξω γκουρμπέτ'σα, σουρτούκισσα Τσίταινα μου θέρισες όλη νύχτα τ' άντερα με το ξινόγαλο!
- Με το ψωμί, αφέντη μου, του λέει η Τσίταινα.
- Όξω και συ και το ψωμί σου αντάμα.

(Ο ανωτέρω διάλογος λέγεται πολλές φορές και σήμερα στο χωριό σε μερικές εύθυμες στιγμές).

Για την αντιγραφή
Νικ. Χ. Ρεμπέλης

ΕΘΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΤΗΣ ΦΟΥΡΚΑΣ

Σύνοψη Εισαγωγή

ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΚΟΓΚΑ

Είναι γνωστό ότι οι κάτοικοι των ορεινών χωριών της Πίνδου μας ομιλούν εκτός από την Ελληνική γλώσσα και ένα κράμμα Ελληνικών και Λατινικών λέξεων το γνωστό ως κουτσοβλαχικό γλωσσικό ιδίωμα.

Το γλωσσικό αυτό ιδίωμα εκμεταλλεύτηκε κατά καιρούς η Ρουμανική προπαγάνδα με σκοπό να θεωρηθούν οι κάτοικοι που το χρησιμοποιούν ως Ρουμανική μειονότητα. Παρά το γεγονός ότι διάσημοι γλωσσολόγοι, Έλληνες και ξένοι αποφάνθηκαν ότι “η Ρουμανική και η κουτσοβλαχική γλώσσα είναι δύο διάφοροι γλώσσαι”¹ η Ρουμανική προπαγάνδα καλλιεργούσε την ιδέα της Ρουμανικής εθνότητας στα βλαχοχώρια και δημιουργούσε εθνικά και πολιτικά ζητήματα. Ιδιαίτερη έξαρση της προπαγανδιστικής δράσης σημειώθηκε, όπως επισημαίνει σύγχρονος μελετητής² μετά το 1905 που με “Ιραδέ” της Υψηλής Πύλης³ δόθηκε το δικαίωμα της ίδρυσης αυτοτελών κοινοτήτων και του διορισμού σ’ αυτές Ρουμάνων δασκάλων. Ιδρύθηκαν τότε στο Νομό Ιωαννίνων αρκετά δημοτικά σχολεία από τα οποία σε 2 μόνο χωριά ήταν βιώσιμα. Το σημερινό Δίστρατο και τη Βωβούσα.

Με την υπογραφή της συνθήκης του Βουκουρεστίου (28 Ιουλίου - 1 Αυγούστου 1913 για λόγους γενικότερης πολιτικής η Ελληνική Κυβέρνηση αναγκάστηκε να αναγνωρίσει στη Ρουμανία το δικαίωμα της διατηρήσεως των Ρουμανικών Σχολείων⁴.

Με την απελευθέρωση της Ηπείρου μας το 1913 αναζητήθηκε πρόφαση κλεισίματος των Ρουμανικών σχολείων Βωβούσης και Διστράτου και φυσικά και του Ρουμανικού Γυμνασίου Ιωαννίνων, αλλά με τηλεγραφική διαταγή του Βενιζέλου⁵ τα σχολεία αυτά νομιμοποιήθηκαν και συνέχισαν τη λειτουργία και το προπαγανδιστικό τους έργο με μηδαμινά αποτελέσματα.

Όταν έφτασε η μεγάλη μέρα της 28ης Οκτωβρίου 1940 οι κάτοικοι όλων των χωριών της Πίνδου μας έδειξαν για μια ακόμα φορά, στην παμή πρόκληση του φασισμού, την αδάμαστη ελληνική ψυχή τους.

1. Κοίτα Π. Αραβαντινού. ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΟΙ σελ. 31.

ΣΠ. Λάμπρου ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ Τ.Β', σελ. 502.

Μ. Χρυσόχοου ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΟΙ σελ. 38, 42.

Ε., Αβέρωφ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΟΥ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ. Αθήνα 1948 σελ. 3 κ.ε.

2. Ελευθερία Νικολαΐδη ΞΕΝΕΣ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΕΣ Ιωάννινα 1978 σελ. 165 κ.ε.

3. Ο “ιραδές” φέρει ημερομηνία 12/25 Μαΐου 1905.

4. Σπ. Μαρκεζίνη ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ σελ. 225 Τόμ. 3.

5. Κοίτα φωτοτυπία του τηλεγραφήματος στη σελίδα 14.

Και τότε που το αγνό αίμα της ελληνικής νεότητας έβαφε τα φαράγγια, τις κορφές και τις χαράδρες των βουνών μας, βρέθηκε δυστυχώς ένας κουτσοβλάχος* και 2-3 συνεργάτες του, όργανα της ρουμανικής προπαγάνδας, και έπληξαν με προδοσία τη μητέρα Πατρίδα⁶. Αυτοί οι 2-3 προδότες οδήγησαν το Νοέμβριο του 1940 τους Ιταλούς στη Σαμαρίνα.

Και όταν τον Απρίλιο του 1941 οι κατακτητές υποδούλωναν τη χώρα μας και στον Παρθενώνα ύψωναν τα φασιστικά τους σύμβολα, ο πολύς Διαμάντης (Tzeneral Diamante) με τη βοήθεια των αρχών κατοχής ανακήρυξε τον εαυτό του Πρίγκηπα της Πίνδου και συγκρότησε λεγεώνες μελανοχιτών και άρχισε να ιδρύει σε όλα τα βλαχοχώρια (Ηπείρου και Μακεδονίας) Ρουμανικά σχολεία.

Όπου εύρισκε αντίδραση στο προδοτικό του έργο, την εξουδετέρωνε με τη βία, τον εκφοβισμό, τα βασανιστήρια, τις εκτοπίσεις, τις δολοφονίες, ή τις δόλιες υποσχέσεις παροχών, χρηματισμούς και όλα όσα συναφή επινοούσε η αρρωστημένη τους συνείδηση...

Τον Εθνικό κίνδυνο αφελληνισμού, που διέτρεχε τότε το δουλωμένο γένος επεσήμανε με εγκύκλιό του ο τότε Πρωθυπουργός, που σαν πράξη -πέρα από την άλλη συμπεριφορά- τον τιμά⁷.

Εκείνος όμως ο παράγοντας που έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στην αποτυχία των σατανικών σχεδίων της Ρουμανικής προπαγάνδας ήταν ο Δάσκαλος των χωριών μας. Αυτός μόνος, άοπλος, νησιτικός πολλές φορές, ανυπεράσπιστος και αβοήθητος, ύψωσε κατακόρυφα το ψυχικό του σθένος και είπε το μεγάλο ΟΧΙ στα προδοτικά σχέδια του Διαμάντη και των πατρώνων του Ιταλών και Ρουμάνων. ΟΧΙ δεν θα σου επιτρέψουμε να διαστρεβλώσεις τις ψυχές των παιδιών μας. ΟΧΙ δεν θα αφήσουμε να αλώσετε την εθνική ψυχή των χωριών μας. Αυτοί οι ήρωες δάσκαλοι τίμησαν για άλλη μια φορά τον τίτλο ΔΑΣΚΑΛΟΣ και δεν επέτρεψαν σε πολλά χωριά να ιδρυθεί ή τουλάχιστον να λειτουργήσει ρουμανικό σχολείο.

Τη δράση αυτών των αφανών ηρώων θα προσπαθήσω να σκιαγραφήσω στην έρευνα αυτή παραθέτοντας αυτούσια όπου χρειάζεται τα επίσημα έγγραφα των Ιταλικών αρχών κατοχής που αναφέρονται στο θέμα μας καθώς και των ελληνικών εκπαιδευτικών, διοικητικών και αστυνομικών αρχών της εποχής εκείνης (1941-1943).

Νομίζω ότι επιπελώ χρέος και αποτίω την οφειλομένη τιμή σε αυτούς που σήκωσαν τότε στις πλάτες τους την ΕΛΛΑΔΑ.

(συνέχεια στο επόμενο)

6. Κοίτσα Η ΠΙΝΔΟΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ. Λάρισα 1948 σελ. 17

7. Η Εγκύκλιος αυτή φέρει αριθμό ΕΠ 318/9-3-1942.

* Πρόκειται για τον εθνοπροδότη Αλκ. Διαμάντη

Αναζητήσεις σε αμετακίνητους τόπους

Στην αφήγηση του ονείρου της γιαγιάς μου, ο Αϊ Χαράλαμπος παρουσιάζοταν σαν ένας επιβλητικός γέροντας με μακρύ χιτώνα. Το πρόσωπό του οργισμένο μετέδιδε την οργή του και στο σηκωμένο χέρι τού, που με την κίνησή του έδιωχνε τις απαίσιες γύφτισσες που έρχονταν στο χωριό.

Έτσι όχι μόνο στις δοξασίες αλλά και στην πράξη επιβεβαιωνόταν η προστασία του χωριού απ' αυτόν τον Άγιο, αφού το γλίτωσε από τη χολέρα ή την πανούκλα που παρίσταναν οι γύφτισσες στο όνειρο. (Είναι αλήθεια, ότι αρρώστια έπληξε τα διπλανά χωριά κι άφησε ανέγγιχτο το Μεσοβούνι).

Δεν ξέρω αν το προνόμιο αυτού του ονείρου το κατείχε μόνον η γιαγιά μου ή και οι άλλοι χωριανοί, αυτό που είχε σημασία για μένα ήταν ότι ο Αϊ Χαράλαμπος απόκτησε στη σκέψη μου οντότητα, ξεφεύγοντας από την κατάσταση της εξαϋλώσης των Αγίων.

Αλλά και πάλι δεν ήταν ο Αϊ Χαράλαμπος της αφήγησης που με έκανε να νιώθω χαρά κι ευτυχία, παρά όλα αυτά που περιστρέφονταν γύρω από την προστατευόμενη περιοχή του.

Οι αθέλητες μνήμες που ώρες-ώρες μ' εξουσιάζουν ξυπνούν τις αισθήσεις μου πέρα από τον περασμένο και τον τωρινό χρόνο, σαν σε μια άλλη ζωή υφασμένη από το παρελθόν και το πα-

ρόν, από την εμπειρία και τα φάσματα της φαντασίωσης.

Η μυρωδιά των βρύων ή και των ξύλων που καίγονται σ' ένα τζάκι σύγχρονο, μπορούν να μου παρουσιάσουν μνήμες, που έχουν γραφεί στον κόσμο που έχουμε βαθιά μέσα μας και που παρουσιάζεται αθέλητα, είτε για να μας γλυκαίνει με τη γλυκιά θλίψη που μας αφήνουν τα περασμένα, είτε για να τον επεξεργαστούμε. Και τέλος, Να! αυτοί είμαστε, αλλά και που θα μπορούσαμε νάμαστε.

Πηγαίναμε πολλές φορές στο χωριό χειμώνα, στη γιορτή του Αγίου Χαράλαμπος από ένα μονοπάτι του δάσους που σ' έβγαζε κατ' ευθείαν στην εκκλησία του.

Πάντα πιστεύαμε ότι θα συναντήσουμε λύκους και αλεπούδες, ο αδερφός μου πάντα με την περίτεχνή του σφεντόνα (πραγματικό αριστούργημα στην τσέπη του). Φορούσε τα κατά παραγγελίαν φτιαγμένα αρβυλάκια του με τα καρφιά στις σόλες, κι εγώ με το κόκκινό μου παλτό με τα χρυσά κουμπιά. Περπατούσαμε γρήγορα μπροστά από τους γονείς μας ανιχνευτές είτε μιλώντας για τα αειθαλή και φυλλοβόλα δέντρα είτε με τ' αυτιά μας τεντωμένα, μήπως και ακούσουμε τα ζώα και τα πουλιά που τριγυρνούν σέ τέτοια έρημα δάση χειμώνα καιρό.

Βλέποντας αυτή την εικόνα έξω από

μένα, η φαντασία μου την περιπλέκει με την περιπλάνηση του Ζαν-Ζακ Ρουσσώ που μικρό παιδί έμεινε κλειδωμένος έξω από τα τείχη της Γενεύης και περιπλανήθηκε ένα μήνα στα δάση ώσπου να φθάσει στη Γαλλία. Τέτοιου είδους στρατοκόποι νιώθαμε τότε βαδίζοντας στο όχι και τόσο οικείο μονοπάτι με την απορία: άραγε πάντοτε αληθεύει και φθάνουμε στον προορισμό μας;

Κι εκεί στην απομόνωση του δάσους κάνοντας τη ζωηράδα μου εκλιπαρούσα μυστικά, να μου φανερωθεί αυτό που μόλις πριν λίγο καιρό είχα διαπιστώσει. Λοιπόν ήμουνα εγώ ένα μοναδικό όν μέσα σ' αυτόν τον κόσμο. Ποιός ήταν ο σκοπός μου; Έφθανε που ήμουνα εγώ; Και πότε θα γίνει γνωστός ο σκοπός της ύπαρξής μας; Ήμουν σταλμένη απ' τον Θεό; Μήπως ήμουν εγώ η ίδια Θεός; Θα μείνει μυστικό ή θα φανερωθεί; Ερωτήματα βασανιστικά, που μέσα στη χειμωνιάτικη απαλή σιγαλιά του δάσους φάνταζαν οι απαντήσεις πως θάταν η λύτρωσή μου.

Αλλά ένα παιδί πάντα αποξενιέται και απολαμβάνει τη συνύπαρξή του με τον κόσμο, έστω κι αν ο σκοπός αργεί όπως φαίνεται να φανερωθεί παρ' όλη τη μοναδικότητά του.

Κι έτσι μετά την περισυλλογή το βήμα κι ο ρυθμός ξαναγίνεται ζωηρός και χοροπηδηχτός, απόλυτα ταιριαστός στο πιάνο τρίο του Beethoven" παραλλαγές πάνω στο τραγούδι του

Ράφτη Κακαντού".

Το βράδυ καταλήγαμε στο σπίτι της γιαγιάς. Για θέρμανση είχε το τζάκι, για φωτισμό λάμπες πετρελαίου κι ένα φανάρι για το πήγαινε έλα μέσα στο σπίτι.

Ξαπλώναμε δίπλα στο αναμμένο τζάκι κι ώσπου να μας πάρει ο ύπνος νιώθαμε να χαιδεύουν τα μάγουλά μας δροσερές ανάσες από τις μακρινές και κρύες γωνιές της κάμαρας.

Το πρωϊ μας ξύπναγε ένας "συνεπής" κόκκορας από το κελάρι, κι ώσπου να ανοίξουμε για τα καλά τα μάτια μας, το μέρος μας ήταν άγνωστο. Προσπαθούσαμε να θυμηθούμε που κοιμηθήκαμε χτες, σε ποιο απ' όλα τα αγαπημένα μας σπίτια που συνηθίζαμε να επισκεπτόμαστε. Ήταν σαν να γύριζαν όλα τα αντικείμενα της κάμαρας γύρω-γύρω ώσπου να καταλήξουν τελικά εκεί που ανήκαν στο σπίτι της γιαγιάς.

Το μονοπάτι για τον Αϊ Χαράλαμπο ήταν ειδυλλιακό την άνοιξη. Η φύση ήταν χλωρή, έσταζε θαρρείς χυμούς. Τα πάντα αστραποβολούσαν, που και που λακούβες με λασπόνερα και "μούρσες" γεμάτες. Η φαντασία μου λαμπικάριζε τα νερά κι αρμένιζε βαρκούλια. Πάλι ο Ρουσσώ εξορισμένος στη λίμνη της Μπιέν κάνοντας βόλτες με τη βάρκα του σκεπόμενος ή γράφοντας τις "ονειροπολήσεις του μοναχικού οδοιπόρου".

Τα πουλιά ήταν πολλά, αμέτρητα, ο αδερφός μου έμενε έκθαμβος. Μπρο-

στά σ' αυτό το θαυμασμό η σφεντόνα παρέμενε στην τσέπη άχρηστη, ήταν όμως για τα παιδιά εκείνης της εποχής ένα απαραίτητο εξάρτημα της όλης παρουσίας τους στο δάσος, σαν το μικρό ξίφος του Ζαν-Ζάκ.

Τα βρύα για μένα σήμαιναν ακριβώς εκεί σ' αυτό το δάσος ό,τι και τ' ανοιξιάτικα λουλούδια στο λιβάδι. Βελούδινα, ανοιχτοπράσινα δροσερά και παχουλά στα σκιερά, και στα ξέφωτα μισοπεθαμένα από το κάθετο κοίταγμα του ήλιου. Κι αργότερα στο Γυμνάσιο η συχνή επανάληψη της φυσιογνώστριας: "Βρύα και λειχήνες", "Βρύα και λειχήνες" πόσο τα υποτιμούσε!

Ακούγαμε πολλές ιστορίες για λύκους στο χωριό, κι όντως αγέλη λύκων εξαφάνισε τον "Ντορή" της θειάς μου κι άφησε μόνο το σκελετό του, αλλά εμείς δεν συναντήσαμε ποτέ λύκο, παρ' όλες τις ελπίδες μας, εκείνα τα χρόνια τουλάχιστον που διαβαίναμε αυτό το μονοπάτι μεσ' το δάσος, ίσως γιατί είχαμε φύλακα ένα σπουδαίο "Ρομπέν των Δασών" τον πατέρα μας.

Αργότερα ένα καλοκαίρι ταξιδεύοντας με αυτοκίνητο από τον κανονικό δρόμο, συνάντησα ένα αξιοθρήνητο λύκο πεινασμένο που κατέβηκε πολύ χαμηλά να βρεί τροφή, αλλά ήταν τόσο καταπονημένος κι αξιολύπητος που αν τον έβλεπα την εποχή με το κόκκινο παλτό, θάχανα κάθε τρομερή ιδέα για το είδος του, όπως έχασα εκείνο το καλοκαίρι στη θέα του το αίσθημα "του υπέροχου" που προκαλεί ο τρόμος όταν νιώθεις ασφαλής.

Θα μπορούσαμε για μια στιγμή να ξαναβρούμε ίσως αυτό που ήμασταν πριν, με μια επίσκεψη στα μέρη που βρεθήκαμε μικροί.

Αλλά όποιος σέβεται τους στοχασμούς του, δεν θα αποφάσιζε τέτοιες παράτολμες επισκέψεις, που συνήθως καταλήγουν σε επιτυχίες όσο και σε αποτυχίες.

Είναι αρκετό να αναζητώ αυτούς τους αμετακίνητους τόπους μέσα μου, κι αυτή η αναζήτηση ας αφήσει τη γλυκιά μοναχική μου θλίψη να απλωθεί πάνω στη θρηνούσα Fuga allegro indio minore K. 546 του MOZART σαν σε ένα πολυφωνικό πειρώτικο μοιρολόι.

ΕΙΡΗΝΗ ΚΙΤΣΙΟΥ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Τη Δευτέρα στις 12 Μαρτίου ο συμπατριώτης μας Ζήκος Δέδος, ζωγράφος, εκθέτει τη νέα του καλλιτεχνική δουλειά στη Γκαλερί "Αργώ" οδός Μέρλιν 8, στο Κολωνάκι Αθηνών.

Ο Απόστολος Παπαϊωάννου, Καθηγητής της Ιστορίας του Νεοελληνικού Πολιτισμού στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, προλογίζοντας την έκθεση γράφει για το έργο του ζωγράφου:

Στους πίνακες του Ζήκου Δέδου εύκολα μπορεί να διακρίνει κανείς την "Τέταρτη διάσταση" την έννοια, δηλαδή, του χρόνου των καθημερινών πραγματικοτήτων.

Με τη ζωγραφική του δεν κάνει απλώς μια αναγραφή φυσικών σκηνών ούτε και επιδιώκει μεταφορές τοπίων. Αξιώνει αντίθετα διάλογο... Το έργο που δημιουργεί είναι απλό, προσεγγίσιμο και κατανοητό.

Επιτυγχάνει στη ζωγραφική του μια ποίηση που είναι απαλλαγμένη από το φόβο και τις τυραννίες της ελευθερίας.

Κι ένα μικρό βιογραφικό

Ο Ζήκος Δέδος γεννήθηκε στον Πύργο της Κόνιτσας. Πήρε μαθήματα ζωγραφικής, στο εργαστήρι του Δ. Κοντού.

Σπούδασε στην Ακαδημία Καλών Τεχνών "BRERA" του Μιλάνου στην

Ιταλία και ακολούθως έκανε ελεύθερες σπουδές στο τμήμα οπικών και Πλαστικών τεχνών στο Πανεπιστήμιο του Στρασβούργου στη Γαλλία.

Εκπόνησε επίσης Καλλιτεχνικό έργο επί διετία στην Ανωτάτη σχολή καλών τεχνών στην Αθήνα με εποπτεύοντα καθηγητή τον Χρόνη Μπότσογλου.

Έχει εκθέσει δε ατομικές εκθέσεις στην Γκαλερί της Έρσης στην Αθήνα (1993, 1995, 1997) στην Γκαλερί BOSCH - Αθήνα 1994, στην Γκαλερί ΑΜΥΜΩΝΗ - Ιωάννινα 1995 και στην Γκαλερί ΠΡΙΣΜΑ - Λειβαδιά 1996.

Έχει επίσης πάρει μέρος σε πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό.

Για τη ζωγραφική του έγραψαν, ο Ακαδημαϊκός και Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών Χρύσανθος Χρήστου (1993) και η Ιστορικός της Τέχνης και κριτικός Ντόρα Ηλιοπούλου-Ρογκάν (1995).

Η έκθεση θα διαρκέσει ως τις 31 Μαρτίου. Όσοι πιστοί λοιπόν προσέλθετε.

ΕΝ ΜΑΖΙΩ

Είκοσι Ιανουαρίου, ημέρα Σάββατο και το ξωκλήσι του Αγίου Ευθυμίου είχε την τιμητική του.

Το εκκλησάκι είναι ένα από τα πέντε που έχει το χωριό μας. Σχεδιασμένο, όπως ο Αη Κωνσταντίνος και ο Αη Λιάς και ξανακτισμένο, με πρωτοβουλία του τότε προέδρου Κων/νου Μπράζιου στις αρχές της τελευταίας δεκαετίας, στη θέση που υπήρχε το παλαιό εκκλησάκι, το οποίο σύμφωνα με τις μαρτυρίες των παλαιότερων κτίσθηκε στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα.

Βρίσκεται ανατολικά του χωριού και πιο συγκεκριμένα βορείως του Αγίου Κωνσταντίνου. Είναι κι αυτό, όπως τα περισσότερα ξωκλήσια, περιτοιχισμένο από έκταση περίπου 100 στρεμμάτων γεμάτη από παμπάλαια δένδρα κυρίως βελανιδιές κι ανάμεσά τους κάποια κέδρα, πουρνάρια, ζιλινιές, γραβιά και φράξοι.

Ο σεβασμός με τον οποίο, από παλαιά, οι κάτοικοι του χωριού αποδέχονται την έκταση αυτή -βακούφικο- αφήνει, περιμετρικά, όλο και περισσότερα δένδρα να μεγαλώνουν και να προστίθενται ως νέα στρατιωτάκια κοντά στα παλιά που δείχνουν γηρασμένα αλλά είναι θαλερά τα περισσότερα.

Το εκκλησάκι είναι στο κέντρο ενός αλωνιού εκτάσεως περίπου ενός στρέμματος στη δυτική πλευρά του οποίου καταλήγει ο δασικός δρόμος. Υπάρχει δηλαδή χώρος για εύκολη προσέγγιση,

για παρκάρισμα αρκετών αυτοκινήτων αλλά και για χορό.

Η θέση του, στην κορυφή μιας μικρής τούμπας, αλλά κυρίως τα δένδρα που υψώνονται πέριξ του αλωνιού δεν προσφέρεται για μεγάλη άνετη θέα. Δίνει όμως την ευκαιρία, σ' όποιον και σ' όσους θέλουν να κλειστούν για λίγο στον εαυτό τους με ψυχία και να ηρεμήσουν, μακριά από φασαρίες αυτοκινήτων και άλλων βασανιστικών θορύβων που επεσώρευσε η τεχνολογία κυρίως στις μεγάλες πόλεις. Εάν μάλιστα οι προθέσεις της Εκκλησιαστικής Επιτροπής σε αγαστή συνεργασία με το Τοπικό Συμβούλιο και το Δήμο γίνουν πράξη και φθάσει στο προαύλιο νερό - από τις "αντροσκ(ι)ές είναι εύκολο - τότε στο εκκλησάκι αυτό θα μπορούν κάποιοι και βαπτίσεις να κάνουν και εξοχικά να τραπεζώνονται. Προς τούτο βοηθάει και τσιμεντοστρωμένος χώρος, σκεπαστός περίπου 50 m² στο βόρειο μέρος του προαυλίου.

Θεωρώντας ότι τα τοπωνύμια δεν πρέπει να ξεχνιούνται, αλλά από γενιά σε γενιά να μεταφέρονται και να μνημονεύονται έτσι όπως τ' ακούσαμε απ' τους ΠΑΛΑΙΟΥΣ μας ας μου επιτραπεί να καταχραστώ του χώρου για ν' αναφερθώ στα μέρη με τα οποία συνορεύει το μικρό μας εκκλησάκι.

Νοτίως η Γκαζέπη, τα μαντριά του Λίτα και ο Λίσβας - βορειότερο άκρο της Ντασούκας. Νοτιοανατολικά προσβλέ-

πει προς τη Ζολφή. Ανατολικά και υψομετρικά χαμηλότερα είναι τα Ρόγκια, σαν λόγγος και σαν μπαϊρια. Βορείως είναι το βαθίσκιωτο και ανήλιο, για όλο το χειμώνα Τσούγμα και δίπλα σ' αυτό λίγο ψηλότερα το Αλωνάκι. Βορειοδυτικά η Γιανθούλα (Διανθούλα). Δυτικά ο λάκκος κάτω απ' τις αντροσκ(ι)ές ενώ κάπου νοτιοδυτικά ακουμπάει σε μια παλιά Ασβεσταριά.

Επειδή το σπίτι μας είναι στην ανατολική πλευρά του χωριού οι περισσότερες ασχολίες μας, είτε με την κτηνοτροφία, είτε με την ξύλευση, αλλά και με το κυνήγι, ήταν προς τα μέρη αυτά. Έτσι τακτικά προστρέχαμε ευλαβικά στο μικρό ξωκλήσι. Μάλιστα δε, επί σειρά ετών και ανταποκρινόμενοι στο συνήθειο, που για τη μεγάλη σαρακοστή προέβλεπε άναμμα των καντηλιών σ' όλα τα ξωκλήσια, τον Άγιο Ευθύμιο ανέλαβε ο Μπάρμπα Νάσιος, συχνά όμως σε κάποιες ανάγκες τον αντικαθιστούσα. (Έθιμο για το οποίο θα γράψουμε προσεχώς).

Φέτος, επιτέλους κατόρθωσα να βρεθώ εκείνη την ημέρα στο χωριό από δυο μέρες νωρίτερα σε εκπλήρωση μιας μικρής επιθυμίας - τάματος. Σάββατο πρωί λοιπόν με αυτοκίνητο και απροσδόκητα ευχάριστη παρέα τον Τρύφωνα, τον καθηγητή της Θεολογίας, φθάσαμε πρώτοι κι από κοντά, ώσπου να παρκάρουμε, έφθασε το αυτοκίνητο του επιτρόπου Λεωνίδα, με τον σεβάσμιο Παπα Τόλη, τον Ντίνη και τη Σοφία.

Κατεβάσαμε όλα τα απαραίτητα για

την τέλεση της ιεράς ακολουθίας καθώς και κεριά, σημαίες, σημαϊάκια τσίπουρα κι άλλα κεράσματα κι ό,τι άλλο έφεραν ως επιτροπή στην προσπάθειά τους να δώσουν κατά το δυνατόν πανηγυρικό τιμητικό τόνο στην ημέρα. Με σεμνότητα όμως γιατί το χωριό είναι βυθισμένο στο πένθος από τον πρόωρο κι απρόσμενο χαμό δυο νέων ανδρών το μήνα Σεπτέμβριο και τον αποχαιρετισμό την προηγούμενη -19- του μεγαλύτερου σε ηλικία ανδρός.

Η μέρα δεν ήταν και τόσο καλή όσο η προηγούμενη. Ήταν καθαρά χειμωνιάτικη με σχετικό κρύο χωρίς όμως βροχές και χιόνια. Στη μνήμη μας πάντως η εορτή του Αγ. Ευθυμίου κάπως έτσι είναι ταυτισμένη. Παλαιότερα μόνο με τα πόδια πηγαίναμε. Ακολουθώντας μονοπάτι που στο μεγαλύτερο κομμάτι της διαδρομής ήταν προβληματικό στο διάβα του από τα πολλά νερά και τις λάσπες· κυρίως κάτω απ' τις Αντροσκ(ι)ές και κοντά στην Ασβεσταριά. Τώρα νερό δεν πατήσαμε πουθενά. Ούτε στο μικρό λάκκο στο Νιζοόρου μετά του Μανώλη το σπίτι ούτε στον επόμενο πάνω από το λίσβα με το μεγάλο Γκουτούλιαρο, οι οποίοι ξεκινούν λίγο παραπάνω απ' τις Μουτσιάλες, απ' όπου αντλούσαν τα νερά τους οι δυο λάκκοι, και οι οποίες δεν δικαιολογούν πλέον τ' όνομά τους. Ξερός επίσης ο δρόμος και στην πηγή στις Αντροσκ(ι)ές, το νερό της οποίας, έστω και λίγο, διοχετεύεται σε σωλήνα, στεγνός και στη στροφή του δρόμου δίπλα στη Γιανθούλα. Κάποτε τα μέρη αυτά τα περπατούσε κάποιος τέτοια εποχή

μόνο με μπότες.

Ξεκινήσαμε τον όρθρο με κρύο αρκετό. Θυμήθηκα παρόμοια πρωϊνά χειμωνάτικα στον Αν-Νικόλα με τον παπα-Σωτήρη, που μικρά παιδιά, προσπαθούσαμε να εξοικιωθούμε με τα βιβλία, χωρίς σόμπα και κεντρικές θερμάνσεις και τη ματαιότητά μας να ζεσταθούμε λίγο στο μαγγάλι που ήταν αναμμένο στο ιερό. Ένα τέτοιο μαγγάλι ξανάναψε τώρα ο παπα-Τόλης και τόβγαλε έξω προς την μεριά των γυναικών.

Όσπου να μπούμε όμως στη Θεία Λειτουργία το εκκλησάκι γέμισε πολλές φορές - διότι κάποιοι παραχωρούσαν τη θέση τους σε μεταγενέστερους κι έβγαιναν έξω, όπου, ήρεμα και χωρίς φασαρία άκουγαν ζεσταινόμενοι σε μια καλά και προσεκτικά αναμμένη φωτιά από μεγάλα κούτσουρα. Διαφορετικά δεν θα χωρούσε τόσος κόσμος. Κι απ' τον πολύ τον κόσμο μαλάκωσε και το κρύο.

Την ώρα του κοινωνικού, ο προαναφερθείς καθηγητής μίλησε για τον Άγιο Ευθύμιο, τη ζωή, το έργο και τα θαύματά του με τρόπο απλό παραστατικό και κατανοητό, αναφερόμενος και σε κάποια παλαιά έθιμα του χωριού έχοντας σχέση με το θαυματουργό Άγιο. Τόνισε μάλιστα ότι πανελλαδικά λίγοι ναοί εί-

ναι αφιερωμένοι στον Άγιο Ευθύμιο. Αυτό για το λόγιο ιερέα με τον οποίο το συζήτησα, είναι από τα δυσεξήγητα. Διότι, καθώς είπε, ο Άγιος Ευθύμιος ήταν πολύ απλός, πρακτικός και άμεσος ως προς το αποτέλεσμα της θαυματουργικής του ικανότητας. Με μια λέξη λαϊκός.

Μετά την απόλυση ακολούθησε στο προαύλιο αγιασμός, ασπασμός της εικόνας του Αγίου και ραντισμός - ευλογία από τον παπα-Τόλη.

Στη συνέχεια προσφέρθηκε σ' όλους, ως κέρασμα, τσίπουρο και λουκούμι ιδιαίτερα νόστιμο γευστικό και χορταστικό μέσα σε κομμάτι από πρόσφορο. Στο πεζούλι της εισόδου υπήρχαν πίτα, τυρί, κεφτεδάκια κι άλλοι μεζέδες για όσους ήθελαν να συνοδέψουν το τσίπουρο. Ας είναι καλά όσες τα'φτιαξαν και τα'φεραν. Βοήθειά τους και του χρόνου περισσότερα.

Αντηλλάγησαν ευχές με καλύτερη: "Να μας έχει καλά ο Αν Θύμιος και του χρόνου". Του χρόνου πέφτει Κυριακή και Θεού θέλοντος, καιρού επιτρέποντος ας προσπαθήσουμε όλοι κι ακόμη περισσότεροι να βρεθούμε Εκεί. Κι αν είναι κι ο Δεσπότης μας, ο Δήμαρχος κι άλλες αρχές ακόμη καλύτερα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΘ. ΜΠΕΛΘΙΚΙΩΤΗΣ

ΠΑΛΙΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Τα... Σύνεργα

Πήγαινα για πρώτη φορά στη ζωή μου - εδώ και πενήντα χρόνια στην Κόνιτσα σχολαρούδι τότε, με το μακαρίτη μπάρμπα μου Παπα-Θανάση. Στη Βίγλα περιμένοντας το λεωφορείο συναντήσαμε πολλούς, μεταξύ αυτών και τον πολύ φίλο του Παπα-Θανάση, τον αείμνηστο αναπληρωτή επιθεωρητή Δημοτικών Σχολείων από τον Άγιο-Κοσμά (Καξιούς) ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ ΔΕΛΛΑΡΗ.

Πήγαινε ν' αναλάβει υπηρεσία εποπτείας των Σχολείων στην Κόνιτσα. Χαιρετισμούς, φιλιά και κουβεντολόγι ο παπάς και ο Επιθεωρητής.

Ντυμένος ωραία ο κ. Επιθεωρητής (γραβάτα, κουστούμι και το σήματα κατατεθέν των δασκάλων, την ομπρέλα του).

Πιο πέρα οι αποσκευές του με τ' απαραίτητα βιβλία κι ένα παράξενο στρατιωτικό σακίδιο, γεμάτο. Τούτο τι 'ναι; ρώτησε ο Παπα-Θανάσης. Α! Παπαθανάση αυτό είναι η τέχνη μας είπε γελαστός ο επιθεωρητής. Δηλαδή τι; Να κοίταξε και το άνοιξε. Είχε μέσα και τι δεν είχε: (Τανάλιες, πένσες, σκεπαρνιές κατσαβίδια, βίδες, σφυράκια μικρά μεγάλα, πρόκες κ.λ.π.). Και τι τα θέλεις αυτά; μα αυτά είναι τ' απαραίτητα σύνεργά μου, θα χρειαστούν εκεί που πάω. Ήταν άλλωστε γνωστός ο Χ. Δελλάρης ο πολυτεχνίτης δάσκαλος. Του άρεσε να ασχολείται με αυτά. Κατ' αυτὰς ήρθε και το

λεωφορείο και φύγαμε για την Κόνιτσα αργά-αργά και βαρυφορτωμένα φθάσαμε.

Χαιρετήθηκαν και πήγαμε για τις δουλειές μας. Όταν τελειώσαμε περάσαμε κι από το Γραφείο του κ. Επιθεωρητή. Εκεί κοντά στην αγορά ήταν. Εκεί έκπληκτοι είδαμε τον κ. Επιθεωρητή να επιδιορθώνει το χερούλι (πόμολο) της πόρτας του γραφείου του και γελαστός γελαστός και καλοσυνάτα είπε "Δε στάλεγα Παπαθανάση τα σύνεργα χρειάζονται".

Καθώς όμως επιδιόρθωνε την πόρτα, μια αγκίδα μπήκε στο χέρι του. Τότε ο παπα-θανάσης σήκωσε το πανώρασο και από μια εσωτερική τσέπη, έβγαλε ένα παράξενο πορτοφόλι λερωμένο και φθαρμένο με χίλια δυο ράμματα, βελόνια τσιμπιδάκια, παραμάνες και με μεγάλη επιδεξιότητα έβγαλε την αγκίδα από το χέρι του κ. Επιθεωρητή, και ρουφώντας λίγο "νταμπάκο" αντί για καφέ, οι δυο καλοί φίλοι παπάς και δάσκαλος γέλασαν με την καρδιά τους λέγοντας "Να τα σύνεργα πως χρειάζονται". Ωραίες παλιοτικές μορφές, κινήσεις με νόημα και αναμνήσεις παλιές, που διαβάζοντάς τες θυμάται κανείς εκείνες τις αξέχαστες μορφές που χάνονται σιγά-σιγά στο κύλισμα του χρόνου.

Σ.Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Συνταξιούχος δάσκαλος

• Αφιέρωμα στην Προοδευτική Ένωση Πυρσόγιαννης
• Μια πρόταση για το Δήμο Μαστοροχωρίων

Η Προοδευτική Ένωση Πυρσόγιαννης είναι ένας Σύλλογος που έχει την έδρα του στο χωριό. Ιδρύθηκε το έτος 1926 που για τότε η ίδρυσή του πρωτοτύπησε γιατί εκτός των άλλων σκοπών του ο Σύλλογος ήταν και φιλανθρωπικός.

Όμως εγώ ο Φάνης Βέτσας που κατάγομαι από την Πυρσόγιαννη γνώρισα από μικρός και από κοντά τους φιλανθρωπικούς σκοπούς τους Συλλόγου στην αρχή της σχολικής μου ηλικίας.

Στο χωριό την εποχή εκείνη τα αγόρια στα πρώτα χρόνια της ζωής των μέχρι να πάνε στο Δημοτικό Σχολείο φορούσαν όπως και τα κορίτσια φουστάνια. Όταν όμως θα πήγαιναν στο Δημοτικό σχολείο από την πρώτη τάξη τότε φορούσαν παντελόνια.

Εμένα, λόγω έλλειψης οικονομικών, δεν μπόρεσε να μου αγοράσει η μάνα μου παντελόνι και την πρώτη μέρα που άρχισαν τα μαθήματα πήγα στο σχολείο και είδα ότι τα αγόρια φορούσαν παντελόνια και εγώ μόνο φορούσα φουστάνι, ντράπηκα τόσο πολύ που έφυγα από το σχολείο και μάλιστα από το πρώτο διάλειμμα.

Φεύγοντας από το σχολείο με είδε ο δάσκαλος Φίλιππος Παπαλάμπρος, μου φώναξε και μου είπε να του πω γιατί φεύγω, όμως εγώ έκανα πως δεν τον άκουσα και πως δεν τον είδα, τρέχοντας πήγα στο σπίτι και είπα στη μάνα μου για ποιό λόγο είχα φύγει από το scho-

λείο, της δήλωσα ότι “ποτέ δεν θα πάω στο σχολείο” (που τόσο πολύ ήθελα να πάω) αν δεν φορέσω κι εγώ παντελόνι όπως φορούσαν όλα τα αγόρια της ηλικίας μου.

Με την αποχώρησή μου από το σχολείο ασχολήθηκε στη συνέχεια ο δάσκαλος Φίλιππος και την ίδια μέρα ρώτησε τη μάνα μου γιατί είχα φύγει από το σχολείο και εκείνη του είπε το λόγο.

Ο δάσκαλος πρέπει να έφερε το οικονομικό μου πρόβλημα στη Διοίκηση του Συλλόγου όπου στη συνέχεια συνέβει κάτι το αναπάντεχο, αλλά μου έμεινε αξέχαστο το περιστατικό μέχρι σήμερα το έτος 2000.

Την άλλη μέρα, όταν πρωί-πρωί όπως πάντα η μάνα μου ξυπνούσε, άνοιξε την εξώπορτα του σπιτιού μας και βρήκε μπροστά της ένα δέμα που στη συνέχεια ξύπνησε εμένα και το ανοίξαμε. Μέσα στο δέμα βρήκαμε δυο παιδικά παντελόνια καινούρια, ένα ζευγάρι παιδικά παπούτσια και μια πλάκα σχολείου, ενώ στο ένα παντελόνι ήταν καρφισωμένο σημείωμα που όπως αργότερα μας το διαβάσανε έγραφε:

“Στο Φάνη! Με γειά σου, από το Σύλλογο της Προοδευτικής Ένωσης Πυρσόγιαννης”.

Την ίδια ώρα με πολύ χαρά φόρεσα το ένα παντελόνι και τα παπούτσια και στη συνέχεια πήγα στο σχολείο και άρχισα μαθήματα.

Εγώ πάντα ευχαριστούσα αλλά και ε-

ξακολουθώ να ευχαριστώ το Σύλλογο της Προοδευτικής Ένωσης Πυρσόγιαννης που μετά από μεγάλες γιορτές όπως Χριστούγεννα, Πάσχα τόσο σε μένα όσο και σε άλλα παιδιά του σχολείου που είχαμε οικονομική ανάγκη, έδινε ο σύλλογος παρόμοια δώρα σαν αυτά που ως πιο πάνω αναφερόμαστε.

Αλλά και στα μεταπολεμικά χρόνια που άρχισε να επαναλειπουργεί και να δραστηριοποιείται ο Σύλλογος έως και σήμερα το έτος 2000 οι συμμετέχοντες σε όλες τις διοικήσεις του Συλλόγου όλοι τους ανάλογα με την εποχή πρόσφεραν στο χωριό μας.

Όμως θα ήταν παράλειψή μας να μη δώσουμε ιδιαίτερη έμφαση στη μεγάλη προσφορά του Βασίλη Παπαγεωργίου σημερινού προέδρου του Συλλόγου της Προοδευτικής Ένωσης και για πολλά χρόνια προέδρου της κοινότητας Πυρσόγιαννης και τώρα προέδρου Δ.Σ. του Κα-

ποδιστριακού Δήμου Μαστοροχωρίων, ενώ του στέλλουμε με την ευκαιρία τα συγχαρητήριά μας και για τα νέα του καθήκοντα για τη Δημοτική αρχή του Δήμου Μαστοροχωρίων. Για την προσφορά του Βασίλη Παπαγεωργίου στα κοινά του χωριού μας προτείνουμε στους αξιότιμους αρμοδίους του Δήμου Μαστοροχωρίων να τιμηθεί όπως του αξίζει δίνοντας το όνομά του σε ένα δρόμο της Πυρσόγιαννης (Οδός Βασίλη Παπαγεωργίου) ή στη Νέα Πλατεία, όπου να αναγράφονται και οι τιμητικοί του τίτλοι που επάξια κατείχε και κατέχει.

Γιατί πιο σωστό είναι να τιμώνται όσοι πρόσφεραν και προσφέρουν στα κοινά όταν αυτοί είναι εν ζωή παρά να τιμώνται όταν λείπουν από τη ζωή.

Επίσης το ίδιο να γίνει και με το Σύλλογο να ονομασθεί ένας δρόμος σε οδό "Προοδευτικής Ένωσης Πυρσόγιαννης".

ΦΑΝΗΣ ΒΕΤΣΑΣ

ΓΕΩΦΑΡΜΑ

Στην οδό Γ. Παπανδρέου 28Α δίπλα στο Σούπερ Μάρκετ Ατλάντικ στα Ιωάννινα, λειτουργεί το νέο κατάστημα του Γεωπόνου Γ. Φερεκτζή (γαμπρού του Ανδρέα Αποστόλου) με άνεση παρκαρίσματος.

Διαθέτει αγροτικά εφόδια, φάρμακα και τροφές μικρών ζώων, είδη κήπων.

Επίσης προσφέρει υπηρεσίες κατασκευής, διαμόρφωσης χώρων πρασίνου, απεντομώσεις και απολυμάνσεις.

Τηλ. 31-770

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Νεόκτιστη μονοκατοικία επιφανείας 130 μ² σε οικόπεδο 3.000 μ² στην Κάτω Κόνιτσα, με πανοραμική θέα.

Τηλ. 0286-22369

ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΙΣ ΑΕΤΟΦΩΛΙΕΣ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

Στους ορεινούς όγκους της Πίνδου και ειδικότερα στη Λάκκα Αώου το Παλαιοσέλλι αποτελεί εστία ενδιαφέροντος όχι μόνο σε πανελλαδικό αλλά και ευρωπαϊκό επίπεδο. Το ενδιαφέρον αυτό εντοπίζεται κυρίως σε τρεις παράγοντες: 1) στη μοναδικότητα του φυσικού πλούτου, γεγονός που επισημαίνει γενικότερα για την περιοχή ομάδα ερευνητών-επιστημόνων, στη μελέτη που εκπόνησε για λογαριασμό του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας, μετά από ανάθεση σ' αυτό από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, 2) στα μεγάλα ιστορικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν εκεί (1940-1945) και 3) στην ιδιαιτερότητα της επαρχίας, που συνίσταται στο γεγονός ότι η Κόνιτσα παίζει το ρόλο κεντρικού άξονα των 41 χωριών που την περιβάλλουν.

ΘΕΣΗ

Το Παλαιοσέλλι είναι χωριό του νομού Ιωαννίνων της επαρχίας Κόνιτσας. Κτισμένο αμφιθεατρικά, σε ύψος 1010-1110 μ., στις πλαγιές του ΣΜΟΛΙΚΑ, που είναι η ψηλότερη κορυφή της οροσειράς της Πίνδου ύψους 2.637 μ. και η δεύτερη της Ελλάδας ατενίζει την ψηλότερη κορυφή του όρους Τύμφη, τη Γκαμήλα, ύψους 2.497 μ.

Στους πρόποδες των δυο βουνών αλλά και μπροστά στην άγρια και γλυκιά ομορφιά του Παλαιοσελλίου ξετυλίγεται η χαράδρα του ΑΩΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ, γνωστή για το φυσικό κάλλος και τις ομορφιές

της. Το δαιδαλώδες και η ορμητικότητα του ποταμού προσελκύουν πλήθος ξένων επισκεπτών, που έρχονται να απολαύσουν το Κανόε-Καγιάκ. Ο θαυμασμός διεγείρεται, καθώς ο Αώος αποτελεί ένα από τα μοναδικά μέρη της Ελλάδας που προσφέρεται για το άθλημα αυτό.

Στην αρχαιότητα λεγόταν Αίας ή Αράουα ή Αύος και οι κατοικούντες περιξ αυτού κάτοικοι ονομάζονταν Παραναίοι. Με την επωνυμία "Αώοι" δωρικά φύλα λάτρευαν κάποιες ηλιακές θεότητες.

Ο Αώος ποταμός σημάδεψε την ιστορία του τόπου, γιατί το 1940 ο Ελληνικός Στρατός προκειμένου να αναχαιτίσει το πέρασμα των Ιταλών, κατέστρεψε τη γέφυρα του ποταμού που ενώνει το Παλαιοσέλλι με το Βρυσοχώρι και έτσι άρχισε η υποχώρησή τους. Το 1961 η γέφυρα κατασκευάστηκε εκ νέου με καινούργιες προδιαγραφές και μήκος 74 μέτρα. Είχε ξύλινο κατάστρωμα με τσιμεντένιες βάσεις. Το 1992 επισκευάστηκε στα πλαίσια της κατασκευής της 25ης επαρχιακής οδού Παλαιοσελλίου-Βρυσοχωρίου. Το 1997 παρασύρθηκε και καταστράφηκε. Το 2001 θα είναι έτοιμη η νέα σύγχρονη γέφυρα.

Ιστορία και φύση, λοιπόν, ενώνονται στον Αώο ποταμό για να οδηγήσουν τον ανθρώπινο νου στην έκσταση του μεγαλείου του χαρισματικού αυτού τόπου.

Πηγαίνοντας για το Σμόλικα, με αφετηρία το Παλαιοσέλλι, στο μέσον της διαδρομής και σε ύψος 1600 μέτρων, μέσα από σκιερά δρομάκια και πλαγιές, ξεχωριστή νότα ανάπαυσης χαρίζει

στους ορειβάτες το ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ. Είναι κτισμένο σε μια μαγευτική τοποθεσία, πλούσια σε φυτική βλάστηση, όπου κυριαρχούν η λευκόδερμος και η μαύρη πεύκη (*Pinus leucodentis*, *Pinus nigra*), καθώς και πηγαία τρεχούμενα νερά. Επισκέπτες όχι μόνο από την Ελλάδα αλλά και από όλη την Ευρώπη συχνά απολαμβάνουν τη μαγεία αυτού του τόπου. Το καταφύγιο (1984-1985) είναι δημιούργημα του Εκπολιτιστικού-Ορειβατικού-Αθλητικού και Εξωραϊστικού Συλλόγου Παλαιοσελλίου "Η Αγία Παρασκευή". Το 2001 θα λειτουργήσει το νέο σύγχρονο πέτρινο καταφύγιο σε 1800 μέτρα υψόμετρο καθώς και ο νέος ξενώνας στην πλατεία του χωριού.

Συνεχίζοντας τη διαδρομή, σε απόσταση 500 μέτρων, πιο χαμηλά από την κορυφή του Σμόλικα, σε ένα οροπέδιο της ΒΔ πλευράς, βρίσκεται η ΔΡΑΚΟΛΙΜΝΗ, απaráμιλλη για την ομορφιά της και γνωστή από τους μυθικούς χρόνους. Είναι η μια από τις τρεις Δρακολίμνες της οροσειράς της Πίνδου. Έχει μήκος 120 μέτρα, πλάτος 80 και δημιουργεί την εντύπωση ότι προσεγγίζει το σχήμα καρδιάς. Μέσα στη λίμνη διαβιούν αμφίβια που ονομάζονται Τρίτονες (*Triturus* sp) και το μήκος τους φθάνει έως 20 εκ.

Σύμφωνα με δοξασίες, οι Δρακολίμνες πήραν το όνομά τους από δράκους που ζούσαν εκεί. Μάλιστα, λέγεται ότι ο δράκος της παραπάνω λίμνης, που βρίσκεται στο Σμόλικα έριχνε πελώριους κορμούς δένδρων στο δράκο της Δρακολίμνης του απέναντι όρους Τύμφη (Γκαμήλα), ενώ ο δεύτερος έριχνε στον πρώτο τεράστιους λίθους. Έτσι εξηγείται και το γεγονός ότι στους πυθ-

μένες των δυο Δρακολιμνών βρέθηκαν αντίστοιχα, στις μιας κορμοί δένδρων, ενώ πέριξ το έδαφος είναι πετρώδες και στον πυθμένα της άλλης ογκόλιθοι, ενώ περιβάλλεται από δασώδες ομαλό έδαφος. Αυτή η πλούσια μυθολογία στο σημείο αυτό αγκαλιάζει και τα φυσικά όρια του Παλαιοσελλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Πολιτιστικού και Ορειβατικού Αθλητικού και Εξωραϊστικού Συλλόγου Παλαιοσελλίου "Η Αγία Παρασκευή"

Σας εύχεται χρόνια πολλά ευτυχισμένο το 2001 και η νέα χιλιετία να φέρει περισσότερο χαμόγελο σε όλους μας.

"Είναι δύσκολο να φτιάσει κανένας ένα έργο, χωρίς να κάμει κανένα λάθος, αλλά δύσκολο είναι κι αν ακόμη φτιάσει κάτι αλάθητο, να μην πέσει σε άδικο κριτή".

Σωκράτης

Παλαιοσελλίτες

• Γραφτείτε στο Σύλλογο και ενισχύστε τον με κάθε τρόπο για το καλό του χωριού μας.

• Μην ξεχνάτε πως σε υψόμετρο 1.600 μ. λειτουργεί το ορειβατικό καταφύγιο του Συλλόγου και από το 2001 θα λειτουργεί σύγχρονο πέτρινο καταφύγιο σε υψόμετρο 1.800 μέτρων ανεβαίνοντας για το 2ο βουνό της Ελλάδας, το Σμόλικα (2637 μ.).

• Ακόμα, στην πλατεία του χωριού, θα λειτουργούν δύο (2) ξενώνες, εκ των οποίων ο ένας θα λειτουργήσει για πρώτη φορά το 2001.

Κ. Μιχώτας

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΣΤΗ ΜΟΛΙΣΤΑ

Υπάρχουν διάφορες τάσεις στους ανθρώπους που τους κάνουν να ξεχωρίζουν κάποια πράγματα που άλλα όντα δεν μπορούν να συλλάβουν. Μια από αυτές είναι η τάση προς εξερεύνηση του περιβάλλοντος, φυσικού και κατ' επέκταση τεχνικού, ουσιαστικά ίδια για όλους, ποσοτικά όμως αρκετά διαφορετική και ανόμοια, συμβάλλοντας έστω ελάχιστα στην κατοχυρωμένη διαφορετικότητα των ανθρώπων. Αυτή την τάση θέλησε να ξυπνήσει το Λύκειο Κόνιτσας το πρωινό της ενάτης Φεβρουαρίου του 2001.

Ο καιρός ήταν ιδανικός για εκδρομές τέτοιου είδους. Λίγη ψύχρα θύμιζε απλά το γεγονός ότι διανύαμε το πρώτο δεκαήμερο ενός ακόμη χειμωνιάτικου μήνα. Τα λεωφορεία, αν και ήρθαν λίγο καθυστερημένα, σάντησαν τους μαθητές απολύτως προετοιμασμένους για μια από τις λίγες εκπαιδευτικές τους εκδρομές περιβαλλοντολογικού περιεχομένου.

Με την κοινή λοιπόν ονομασία Μόλιστα, είναι γνωστά τρία χωριά της επαρχίας Κόνιτσας, το Γανναδιό, η Μεσαριά και το Μοναστήρι. Θα μπορούσαμε να τα πούμε γειτονιές, "μαχαλάδες" ενός χωριού, αφού η απόσταση που τα χωρίζει είναι πολύ μικρή. Απέναντι από τη Μόλιστα φαίνεται ο Πύργος που καιρό τώρα την εποπεύει, ενώ χαμηλά είναι ορατός ο Σαραντάπορος. Χτισμένη στις πλαγιές ενός ωραίου δάσους, σαν να την άπλωσαν εκεί, συντροφεύει με τους λιγοστούς κατοίκους την πλούσια κλωρίδα από δρύες και πεύκα, που εκτείνεται από το ποτάμι ως την κορυφή του βουνού.

Η παράδοση λέει ότι δεν ήταν αυτή η αρχική θέση της Μόλιτσας. Αρχικά, οι κάτοικοι ζούσαν σε έναν οικισμό στους πρόποδες του όρους Γύφτισσα και μετοίκησαν στο σημερινό σημείο λόγω μίας επιδημίας ευλογίας που παρουσιάστηκε. Τότε, σύμφωνα πάντα με τις μαρτυρίες των παλαιότερων, χωρίστηκαν σε τρεις "μαχαλάδες". Οι κάτοικοί της ασχολούνταν με τη γεωργία, την κτηνοτροφία και φυσικά την οικοδομική. Επίσης οι μεταναστεύσεις προς το Βουκουρέστι κυρίως, αλλά και το Κάιρο για την αναζήτηση εργασίας ήταν συχνές.

Το πρώτο χωριό που επισκεφτήκαμε ήταν η Μεσαριά, που βρίσκεται ανάμεσα στα άλλα δυο. Έχει πολλά νερά και είναι χαρακτηριστικό ότι φιλοξενεί τον ήλιο λιγότερο χρόνο απ' ό,τι το Γανναδιό και το Μοναστήρι. Στο μεσοχώρι, το κέντρο δηλαδή του χωριού, μας περίμενε ένα μαγαζί που έμοιαζε με καφενείο, αλλά η ποικιλία των ειδών του, ήταν σαφώς φτωχότερη από αυτό που θα μπορούσαμε να γευτούμε έξω. Λίγο πιο πέρα, κοντά σε μια γέρικη βελανιδιά, στην εκκλησία του αγίου Νικολάου μας προξένησαν το ενδιαφέρον οι έξοχες παραστάσεις που έφερε το τέμπλο και οι οποίες δικαιολογημένα γίνονται απ' ό,τι μάθαμε αντικείμενο θαυμασμού από όσους τις παρατηρούν. Το φιλοτέχνησαν Μετσοβίτες και όπως φαίνεται έριξαν πάνω του, όλη τους την τέχνη. Επίσης, το στόλιζαν πολύ όμορφες εικόνες ζωγραφισμένες από Χιοναδίτες καλλιτέχνες. Αυτό όμως που σίγουρα μας έκανε την μεγαλύτερη εντύπωση από την Μεσαριά, ήταν το ότι

αυτό το ξεχασμένο από όλους χωριό, διέθετε σχολείο με δυο μαθητές. Η παιδεία μάλλον μπορεί να φωλιάσει παντού, αντιμετωπίζοντας κάποιες φορές και τις πιο αντίξοες συνθήκες.

Μετά από μια ώρα περίπου ξεκούρασης στο μεσοχώρι της Μεσαριάς, ξεκινήσαμε με τα πόδια βέβαια για το Μοναστήρι. Ο δρόμος έμοιαζε με μια γκρίζα φλέβα που διέσχισε το κατάφυτο βουνό και κατέληγε στο παραδοσιακό αυτό χωριό. Βασικά ο προορισμός μας ήταν το μοναστήρι της Παναγίας που βρίσκεται σε μικρή απόσταση από το χωριό, γι' αυτό και δεν σταθήκαμε πολύ στο εσωτερικό του. Το μοναστήρι προβάλλει μέσα από πυκνά δέντρα και όσο πλησιάζει κανείς, παρ' όλο που είναι τόσο σιωπηλό, παρατηρεί ότι είναι καλοδιατηρημένο. Στη βόρεια και δυτική πλευρά του βρίσκονται τα κελιά. Ο ναός της μονής, φέρει το όνομα της Παναγίας και έχει χτιστεί σε κάπως υψηλότερη επιφάνεια από αυτή των κελιών. Μπορεί οι μοναχικές ψαλμωδίες να έχουν πάψει εδώ και πολλά χρόνια να ακούγονται εκεί, τα κτίσματα όμως κουβαλούν μια ιστορία που καθόλου δεν θα μας πείραζε να τη μάθουμε. Η ερήμωση όμως και γιατί όχι, η σχετική αδιαφορία κάποιων, δεν μας επέτρεψε να ακούσουμε κάτι το ακέραιο.

Αφού χτυπήσαμε τις καμπάνες του μοναστηριού - κίνηση που κάναμε σε όποια εκτεθειμένη καμπάνα συναντούσε την ζωηράδα και τον αυθορμητισμό μας - ξεκινήσαμε πάλι για τη Μεσαριά και από εκεί, παίρνοντας ένα μικρό μονοπάτι, κινήσαμε για το Γανναδιό. Πολλοί μαθητές, δεν ήξεραν καν που πήγαιναν, αλλά ακολουθούσαν ενστικτωδώς αυτούς που γνώριζαν το δρόμο. Χωρισμένοι σε παρέες, συζητούσαν χιλιοειπωμένα θέματα και πολ-

λές φορές, η φύση γύρω τους, μαγνητίζετο το βλέμμα και ίσως την σκέψη τους.

Το Γανναδιό, αποτελεί την πιο κλασική περίπτωση παραδοσιακού χωριού μαστόρων. Οι δρόμοι, λιθόστρωτοι πάντα, αρκετά στενοί για την εποχή μας και με αυλάκια στην άκρη, μετέφεραν εκτός από μας και τη φαντασία μας χρόνια πίσω, σε συνδυασμό βέβαια με τα πολύ όμορφα διώροφα και τριώροφα σπίτια, χτισμένα μόνο με γκρίζα πέτρα. Δυστυχώς όμως η φαντασία σκοφτάφτει στη γνώση. Διότι κανείς δεν ξεχνά ότι αυτά τα χωριά έσφυζαν κάποτε από ζωή, ενώ τώρα δεν μπορούν να αριθμήσουν συνολικά ούτε επτά ανθρώπους. Το Γανναδιό μάλιστα είναι και πατρίδα του Νικολάου και του ΣπυριδωναΞεινού οι οποίοι διέθεσαν τα χρήματά τους στην κατασκευή δημοσίων κτιρίων όπως, η Σπυριδώνειος Σχολή, το Παρθεναγωγείο, το άσυλο των ξένων και η εκκλησία των Ταξιαρχών. Δεν θα ήταν άστοχο να θεωρούνται ευεργέτες.

Μετά από μικρή παραμονή στο Γανναδιό, γυρίσαμε στη Μεσαριά από όπου επιστρέψαμε στην Κόνιτσα ύστερα από μία δικαιολογημένα κουραστική διαδρομή, αφού είχαμε διανύσει πεζοί όλες εκείνες τις αποστάσεις μεταξύ των τριών χωριών. Εκεί έληξε η εκδρομή μας. Το τι αποκόμισε ο καθένας από αυτή την εκδρομή, είναι δικό του θέμα. Κάθε φορά όμως που δίνεται η ευκαιρία σε κάποιον να εξερευνήσει και να ψάξει νέους τόπους, μπορεί να βρει μέσα από αυτό καινούργιες πτυχές και τάσεις του ίδιου του εαυτού, κάτι που είναι πολύ σημαντικό και πρέπει να επαναλαμβάνεται για να μη ξεχαστεί και σκουριάσει.

Νίκος Χρηστίδης
Γ' Λυκείου Θεωρητική Κατεύθυνση

ΣΟΣΔΕΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

Με την ευκαιρία της πραγματοποίησης της Χειμερινής συνάντησης της ΣΟΣΔΕΗ στην πόλη της Κόνιτσας, γράφουμε δυο λόγια για αυτές τις συναντήσεις των Ορειβατικών συλλόγων της Π.Ο.Σ.Δ.Ε.Η.

Η ΣΟΣΔΕΗ ήτοι Συνάντηση Ορειβατικών Συλλόγων Δυτικής Ελλάδας και Ηπείρου ιδρύθη το 1989 με πρωτοβουλία των ορειβάτων Αντώνη Μπαστοράκη (Αγρίνιο) Θέμη Τσιγκερίδη (Μεσολογγίου) Γιώργου Σπαή (Άρτα) Κων/νου Μπαρμπούτη (Ιωάννου και τον αείμνηστο Θάνον Χριστοδούλου (Πάπιγκο).

Η 1η ΣΟΣΔΕΗ έγινε στα Πράμαντα

Η 2η στο Βλοχύ Παναγιωλικού

Η 3η στο ιστορικό Ζάλογγο

Η 4η στο Μισικέλι

Η 6η στον Καταρράκτη Τζουμέρκων

Η 7η στο Περιστέρι Παναγιωλικού

Η 8η στο Βρυσοχώρι Τύμφης

Η 9η στην Ανωχώρα Ναυπάκτου

Η 10η στο Πάπιγκο

Η 11η στο Γάβρογο Άρτας

και η 12η (φέτος) θά γίνει στο ιστορικό Μοναστήρι Αγίου Γεωργίου Αρακύνθου Αιτωλοακαρνανίας με διοργανωτή τον Ορειβατικό Μεσολογγίου.

Από την 6η ΣΟΣΔΕΗ, καθιερωθεί να γίνεται εκτός από την επίσημη ΣΟΣΔΕΗ που γίνεται κάθε Σεπτέμβριο πανηγυρικά με επισήμους και φίλους της Ορειβασίας, να γίνεται κατά μήνα Μάρτιο και μια καθαρώς Ορειβατική.

Έγιναν Μαρτιάτικες μια στο Συράκο, άλλη στο Ξηροβούνι, άλλη στους Μελισσουργούς άλλη στον Τόμαρο (Ολύτσικα) και φέτος αυτή της Κόνιτσας που πήρε πανηγυρικό χαρακτήρα χάρις της ενέργειας του δραστήριου Προέδρου του νέου συλλόγου της Κόνιτσας.

Η Περιφέρεια που αποτελείται από 14 συλλόγους Ναυπάκτου-Μεσολογγίου-Καινούργιου-Α-

γρινίου-Άρτας-Θεοδώριανων- Πρέβεζας-Παραμυθιάς-Μετσόβου-Ιωαννίνων-Βρυσοχωρίου-Λαϊστας-Παλιοσελλίου και τέλος της Κόνιτσας με τις τόσες αθλητικές δραστηριότητες.

Είναι κατ' ομολογία του ακούραστου προέδρου της Ε.Ο.Ο.Α κ. Δημητρίου Γεωργούλη η δεύτερη στην Ελλάδα για την δραστηριότητα.

Όπως όλοι γνωρίζουμε κάθε 5 χρόνια γινόταν η Π.Ο.Σ. Πανελλήνια Ορειβατική Συνάντηση στον Γέρο Όλυμπο.

Από φέτος θα γίνεται κάθε 10 δηλαδή 2010-2020 κ.λ.π.

Εισηγήθη ο υπογράφων κάθε πεντάρι, δηλαδή 2005-2015-2025 (πάλι κάθε 10 έρχεται) να γίνεται στο δεύτερο σε ύψος βουνό της Ελλάδος που είναι ο Σμόλικας.

Θα ειπούν μερικοί ποιός θα είναι διοργανωτής. Εύκολο· η Κόνιτσα, το Πάπιγκο, τα Γιάννενα, η Κοζάνη, η Σιάτιστα κ.λ.π. δηλαδή μια φορά ένας σύλλογος κάθε 10 χρόνια.

Ας το φροντίσουν οι αντιπρόσωποι στην Ομοσπονδία και θα επιτευχθεί για το καλό τόσο της Ορειβασίας, όσο και του όμορφου τόπου του Σμόλικα.

Αντώνιος Κ. Μαστοράκης

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΥ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Στην εκδήλωση για την κοπή της βασιλόπιτας της Αδελφότητας Μολυβδοσκεπαστινών που πραγματοποιήθηκε σε κεντρικό Ξενοδοχείο των Αθηνών την 13-01/2001 τιμήθηκαν από τον Πρόεδρο αυτής κ. Κ. Δάφνη τα στελέχη της 8ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων για την συμβολή τους στην συντήρηση και ανάδειξη των Βυζαντινών Μνημείων της Μολυβδοσκεπάστης Κονίτσης. Σχετική παρουσίαση για τα Μνημεία αυτά έγινε με slides, από την προϊσταμένη της εν λόγω Υπηρεσίας κα Φραγκίσκα Κεφαλλωνίτου.

Στην σύντομη προσφώνησή του στην εκδήλωση ο καταγόμενος από το παραπάνω χωριό Υποστράτηγος κ. Ιωάννης Δάφνης αναφέρθηκε ως εξής:

Αγαπητοί συγχωριανοί και προσκεκλημένοι,

Εύχομαι κι εγώ σε όλους σας χρόνια πολλά καλή χρονιά και ευόδωση των επιθυμιών σας.

Με τα τιμώμενα απόψε στελέχη της 8ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων γνωρίζομαστε από 15ετίας περίπου από το έτος

1988, όταν συνόδευσα τους μηχανικούς του Υπουργείου Πολιτισμού, και μαζί με τα στελέχη της Δημόσιας Υπηρεσίας που ανέφερα αποτέλεσαν τεχνικό-επιστημονική ομάδα η οποία μετέβη στο χωριό και εκπόνησε μελέτες για στερεωτικές εργασίες και αναπαλαίωση αρχικά της εκκλησίας των Αγ. Αποστόλων, στην συνέχεια δε της Αγ. Τριάδας, Θεοτόκου και Αγ. Γεωργίου. Ακολούθησαν και άλλες επισκέψεις της ομάδας αυτής όπως και επιστημόνων του ΙΓΜΕ (Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών), μέχρι να ολοκληρωθούν οι εργασίες αναπαλαιώσεις, την περίοδο 1990-1992, με πιστώσεις που βγήκαν απ' ευθείας από το κέντρο.

• Στην συνέχεια και σε δεύτερη φάση συνεργαστήκαμε και πάλι στα πλαίσια

Μολυβδοσκεπάστο, ο ναός του Αγ. Δημητρίου, Ν.Α. όψη.

του προγράμματος INTERREG. Νο2 (ανάπτυξη παραμεθωρίων περιοχών), για τις στερεωτικές εργασίες του Αγ. Δημητρίου και Αγ. Σώζοντα, που έγιναν πρόσφατα, με την συνεργασία των φορέων του χωριού (Δήμος, Σύλλογοι κλπ.).

Εκεί όμως που η συνεργασία μας υπήρξε εξαιρετική ήταν το παρελθόν έτος 2000, όταν τα στελέχη της 8ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και ιδιαίτερως η Διευθύντρια κυρία Φραγκίσκα Κεφαλλωνίτου προσεφέρθησαν ευγενώς στην εκπόνηση της μελέτης για την ανακαίνιση με δικές μας δαπάνες της οικογενειακής μας εκκλησίας των Ταξιαρχών, για την οποία και πάλι θερμώς ευχαριστούμε.

Στην σύντομη αυτή παρέμβασή μου αισθάνομαι βαθιά υποχρέωση να κάνω ιδιαίτερη μνεία στους εκλεκτούς καλεσμένους κυρία Ελένη Παναγιωτοπούλου, Δήμαρχο Φιλοθέης, της οποίας ο Δήμος έχει αδελφοποιηθεί με το χωριό το έτος 1997, κυρία Μαρίκα Γαρουφαλιά, Πρόεδρο Συνδέσμου Ελληνίδων, της οποίας ο Σύνδεσμος

έχει υιοθετήσει το χωριό το έτος 1987, τον Στρατηγό τον Στρατηγό κ. Αθανάσιο Μακρογιάννη Πρόεδρο Αποστράτων Αξ/κων Οικονομικού Σώματος και Πρόεδρο Εταιρίας Φίλων Πολεμικού Μουσείου και τον κ. Δημήτριο Μαρκουλή ομότιμο Πρόεδρο της Εταιρείας Φίλων του Πολεμικού Μουσείου.

Η Εταιρία Φίλων του Πολεμικού Μουσείου έχει επισκεφθεί τα δύο τελευταία χρόνια το χωριό και τα μέλη της έμειναν από την επίσκεψή ενθουσιασμένα σε τέτοιο βαθμό ώστε η Διοίκηση της Εταιρίας αποφάσισε ομοφώνως να προβεί στην υιοθεσία του χωριού. Πληροφοριακώς σας ενημερώνω ότι την Κυριακή 21 Ιανουαρίου 2001 πραγματοποιήθηκε στο Ξενοδοχείο Μεγάλης Βρετανίας από τον Σύνδεσμο Αποστράτων Αξιωματικών Οικονομικού Σώματος χοροεσπερίδα, τα έσοδα της οποίας θα διατεθούν στο Μολυβδοσκεπάστο.

Και πάλι χρόνια πολλά.

Ι. ΔΑΦΝΗΣ

ΑΝΘΟΜΕΛΟ	ΓΡΑΜΜΟΥ
ΓΥΡΗ	ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΠΟΛΤΟΣ
	
ΖΑΡΡΟΣ	ΓΡΗΓΟΡΗΣ
ΚΟΝΙΤΣΑ	ΤΗΛ. 0655 291089
	0665 27597

Η ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΠΟΣΤΡΑΤΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

Υπό του Υποστράτηγου Ε.Α. Ι. Δάφνη

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η χοροεσπερίδα του Συνδέσμου Αποστράτων Αξιωματικών Οικονομικού Σώματος Στρατού που πραγματοποιήθηκε την 21/01/2001 στο Ξενοδοχείο Μεγ. Βρετανίας.

Σε μια ατμόσφαιρα κεφιού και χαράς οι καλεσμένοι συνάδελφοι και φίλοι είχαν την ευκαιρία να ανταμώσουν και πάλι, να ανανεώσουν τους δεσμούς τους και να αναπολήσουν στιγμιότυπα από την δράση τους κατά την διάρκεια της ενεργού υπηρεσίας και να συσφίξουν περαιτέρω τις σχέσεις με τους εν ενεργεία συναδέλφους, οι οποίοι ετίμησαν με την παρουσία τους την εκδήλωση.

Η εκδήλωση άρχισε με την καθιερωμένη κοπή της βασιλόπιτας από τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Υποστράτηγο ΕΑ κ. Αθανάσιο Μακρογιάννη.

Η ποικίλη μουσική και τα τραγούδια από την μοντέρνα ορχήστρα, καθώς και τα εξαιρετικά εδέσματα του Ξενοδοχείου, ικανοποίησαν όλες τις επιθυμίες των καλεσμένων.

Αυτό όμως που έκανε ιδιαίτερη αίσθηση ήταν το γεγονός ότι τα έσοδα από την εκδήλωση θα διατεθούν για την ενίσχυση του ακριτικού χωριού Μολυβδοσκεπάστου Κονίτσης ιδιαίτερη πατρίδα του γράφοντος.

Ο γράφων δράπτεται της ευκαιρίας να εκφράσει και από τις γραμμές αυτές τις θερμές του ευχαριστίες για την ευγενική αυτή χειρονομία του Συνδέσμου.

Στην επιτυχία της εκδηλώσεως συνετέλεσαν οι χορηγοί της βραδιάς Εστια-

τόριο GB Corner, Ξενοδ. Μ. Βρετανίας και επιχειρήσεις ή άτομα όπως οι Cosmos Business Systems - Δ. Δάφνης, Restless Holding Services, "ΔΟΜΙΚΗ" Κ. Γκούμας, Βιβλιπωλείο ΕΣΤΙΑΣ, Πausανίας Travel, Ζυθοποιία AMSTEL, Super Market ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ, που διέθεσε δύο δωροεπιταγές εξ 25.000 δρχ. και 300.000 δρχ. μετρητά, Travel Plan, Κύκνος Travel, Exclusive Tours, plotin Travel, Κωτσόβολος και ο Ι. Δάφνης, τους οποίους ο ΣΑΑΟΣΣ ευχαρίστησε θερμώς. Την εκδήλωση ετίμησαν δια της παρουσίας τους, ο εκπρόσωπος του Αρχιεπισκόπου Αρχιμανδρίτης Πατήρ Θεόκλητος, η Αντινομάρχης Αθηνών κα Πίτσα Λιάπη και οι Αντιστράτηγος Γ. Βλάσσης Πρόεδρος Πολεμικού Μουσείου, Υποστράτηγος Γ. Φειδάκης Διευθυντής ΔΟΙ ΓΕΣ ως εκπρόσωπος του Αρχηγού Γεν. Επιτελείου Στρατού, Ταξίαρχος Κρινής Γεώργιος Υποδιευθυντής ΔΟΙ ΓΕΣ, Ταξίαρχος Ν. Παπαποστόλου ως εκπρόσωπος Προέδρου ΜΤΣ, Υποστράτηγος Α. Κονταράκης, ως εκπρόσωπος Προέδρου ΓΤΕ, Ανώτατοι ΕΑ Αξιωματικοί εκπρόσωποι, μορφωτικών και πολιτιστικών φορέων, εκπρόσωποι Συνδέσμων τάξεων ΣΣΕ και ΣΣΑΣ καθώς και μεγάλος αριθμός εκλεκτών προσκεκλημένων.

Οι καλεσμένοι εκφράστηκαν με τα καλύτερα λόγια για την επιτυχία της εκδηλώσεως και συνεχάρησαν τους συντελεστές αυτής και ιδιαίτερος τον Πρόεδρο ΣΑΑΟΣΣ Υποστράτηγο κ. Α. Μακρογιάννη.

Ι. ΔΑΦΝΗΣ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

από την γενική συνέλευση του συλλόγου μας

Πριν αρχίσω να γράφω, παρακαλώ τη συντακτική επιτροπή του περιοδικού μας να μου κάνει τη χάρη να μου παραχωρήσει λίγο περισσότερο χώρο απ' τις πολύτιμες στήλες της για να γράψω κι όχι να περιγράψω, γιατί δεν μπορώ, ορισμένα στιγμιότυπα απ' τις εργασίες της εκλογικοαπολογιστικής συνέλευσης του συλλόγου μας.

Κυριακή 27 Γενάρη 2001. Σε μια από τις σουΐτες του ξενοδοχείου STANLEY, θα πραγματοποιηθεί η εκλογικοαπολογιστική του συλλόγου Οξυάς "Ο Άγιος Νικόλαος".

Στο χώρο της συνέλευσης βρέθηκα μια ώρα πριν την έναρξη των εργασιών της και έβραζα κυριολεκτικά με το ζύγκι μου, πώς θα περνούσε αυτή η ώρα. Έπεσα όμως έξω γιατί, όταν μπήκα μέσα, βρήκα δέκα τουλάχιστον χωριανούς που είχαν έρθει για τον ίδιο σκοπό. Αρχίζουν οι χαιρετούρες και τα Χρόνια Πολλά. Ανάμεσά τους και ο Νίκο Τσίμας που ήρθε χθες απ' το χωριό. Ο Νίκος μαζί με τ' άλλα, έφερε απ' το χωριό και καλοβγαλμένο τσίπουρο, με το οποίο μας κέρασε όλους. Χωρίς να υποτιμώ τη δουλειά που προσφέρουν αυτοί που μένουν μόνιμα στο χωριό, ένας απ' αυτούς είναι και ο Νίκο Τσίμας, ο οποίος εκτός από πάρεδρος του δημοτικού διαμερίσματος του χωριού μας είναι και Ταμίας της επιτροπής του συλλόγου στο

χωριό μας, να το πω με απλά λόγια, είναι "ο πανταχού παρών και τα πάντα πληρών" στο χωριό, καλό ή άσχημο.

Δε χρειάζεται να περιμένουμε άλλο, γιατί πριν ακόμη έρθει η ώρα, οι χωριανοί μας σχεδόν είχαν έρθει όλοι, η σάλα είχε γεμίσει.

Θέματα της συνέλευσης ήταν τρία. 1ον Απολογισμός δουλειάς του απερχόμενου Δ.Σ. και εκλογή νέου. 2ον Βράβευση των παιδιών του χωριού μας που πέτυχαν στις εξετάσεις για να συνεχίσουν τις σπουδές τους στα Α.Ε.Ι. και στα Τ.Ε.Ι. και 3ον το κόψιμο της βασιλόπιτας. Εκλέγεται ο προϊστάμενος που θα διευθύνει τη συνέλευση, κρατούμε ενός λεπτού σιγή για τους χωριανούς μας που έφυγαν για πάντα από κοντά μας, στο διάστημα αυτό.

Είχαμε ελεύθερο χρόνο για να πάρουμε και τα ημερολόγια του συλλόγου για το 2001. Κάθε φύλλο και ένας μήνας, κάθε μήνας και μια εικόνα θύμησης από τη ζωή μας στο χωριό ή, κάποια προσφιλή μας τοπία.

Ο πρόεδρος του Δ.Σ. του συλλόγου Κώστας Αθανασόπουλος στην ομιλία του αναφέρθηκε με σαφήνεια σε όλη τη δίχρονη δράση του Δ.Σ. και τα αποτελέσματα που είχαν. Επίσης αναφέρθηκε και στα έργα που έγιναν στο χωριό. Παίρνοντας το λόγο εμείς τονίσαμε την ανάγκη της εξασφάλισης πόσιμου νερού για όλο το χωριό, κάτι που πέρυσι

δεν το είχαμε. Το πρόβλημα της ύδρευσης του χωριού είναι έργο που δεν μπορεί να το λύσει ο σύλλογος αλλά πρέπει να γίνει υπόθεση του Δήμου και της Νομαρχίας. Φθάνοντας στο σημείο της πρότασης υποψηφίων για το νέο Δ.Σ. γίνεται πρόταση να μείνει το Δ.Σ. όπως είναι, εκτός από τα πρόσωπα που πρέπει να φύγουν για λόγους ανώτερης βίας. Η πρόταση γίνεται δεκτή με χειροκροτήματα. Σε συνέχεια καλούνται να δηλώσουν ποιοί θέλουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο σύλλογο. Συνολικά αυτοί που προτείνονται είναι 10 ενώ σύμφωνα με το καταστατικό πρέπει να εκλεγούν 7 και για την επιτροπή στο χωριό 5. Ακολουθούν οι διαδικασίες που χρειάζονται για τις εκλογές, τα αποτελέσματα τα οποία θα ανακοινωθούν μετά την ψηφοφορία που θα γίνει και στο χωριό.

Σε συνέχεια περνούμε στο δεύτερο θέμα, στη βράβευση των παιδιών του χωριού μας που πέτυχαν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στα ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Είναι μια πατριωτική χειρονομία που εφαρμόζει ο σύλλογός μας τα τελευταία χρόνια, με άριστα αποτελέσματα. Πρωτ' απ' όλα δυναμώνει το ενδιαφέρον των παιδιών για καλύτερη βαθμολογία και σε συνέχεια δυναμώνουν οι δεσμοί τους με το σύλλογο, ο οποίος με τη σειρά του βραβεύει τους επιτυχόντες. Από τότε που άρχισε να εφαρμόζεται αυτή η ταχτική, διαπιστώνουμε αύξηση των μαθητών που εισέρχονται στα Α.Ε.Ι. και στα Τ.Ε.Ι. Φέτος διαπιστώνουμε με χαρά ότι πέτυχαν 8.

Αυτά είναι 1) Ευθυμίου Όλγα, Διοίκηση μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης, 2) Ζούκη Δήμητρα Λογιστική, 3) Μαργαρίτης Χρήστος ΑΣΟΕ Αθηνών, 4) Παπαχρήστου Νίκος Τ.Ε.Ι. μηχανολογίας Πειραιά, 5) Πορφύρη Φωτεινή Βιβλιοθήκη Οικονομίας, 6) Τσίμα Παναγιώτα Βρεφονηπιαγωγική, 7) Τσίμα Ιλιάδα, Επισκεπτριών υγείας, 8) Τσιμακίδη Χρυσάνθη. Πληροφορικής Τηλεπικοινωνιών, 9) Νατάσα Κουτσούκου της Γαρουφαλιάς Ζάρρου, Πολυτεχνείο.

Και τέλος μπαίνουμε στο τελευταίο και εύθυμο μέρος της εκδήλωσης, στο κόψιμο της πίτας. Υπήρχαν αρκετές πίτες εκτός απ' αυτήν με το φλουρί για να πάρουμε όλοι από ένα κομμάτι. Το κόψιμο έγινε απ' τον πρόεδρο Κώστα Αθανασόπουλο. Το πρώτο κομμάτι ήταν για τον Άγιο Νικόλαο προστάτη του χωριού μας, το δεύτερο για το χωριό μας ΟΞΥΑ, το τρίτο για το σύλλογο, το τέταρτο για την Τοπική Επιτροπή του συλλόγου στο χωριό και εδώ πρωτοστατήσαμε, κόβοντας το πέμπτο και το έκτο κομμάτι για τους γαμπρούς και τις νύφες του χωριού μας και το έβδομο για όλους εμάς.

Το φλουρί βρέθηκε στο κομμάτι του Αγίου Νικολάου. Μετά η εκδήλωση παίρνει άλλη μορφή. Οι γιαγιές και οι μάνες των παιδιών, έστειλαν απ' τα σπίτια πλούσια εδέσματα: τυρόπιτες, σπανακόπιτες, κλωστό το περήφημο σαραγλί, τηγανίτες και σπιτίσια γλυκά. Όλα αυτά βρίσκονταν πάνω στα τραπέζια και όλοι μας τα δοκιμάζουμε με ευχαρίστηση και ορισμένοι από εμάς "για καλό

και για κακό” παίρνουμε κανα δυο κομμάτια για το σπίτι μας.

Εδώ ουσιαστικά τελείωσε η εκδήλωση. Το λόγο τώρα τον έχουν οι νέοι που αρχίζουν να ζουν στο δικό τους κόσμο. Με ποιά συμπεράσματα έφυγα εγώ απ’ την συνέλευση; Χωρίς να αυτολογώ, έφυγα ευχαριστημένος και να γιατί.

Πρώτα και κύρια η συμμετοχή μας ξεπέρασε κάθε προηγούμενη. Ήταν η πρώτη φορά που η σουΐτα ήταν ασφυκτικά γεμάτη.

Δεύτερο καλό σημάδι ήταν η ολοκληρωτική συμμετοχή της νεολαίας μας. Αυτή η συμμετοχή χρεώνει και το καινούργιο Δ.Σ. του συλλόγου μας νά’χει τη νεολαία του χωριού μας στο κέντρο της προσοχής Του.

Οι προτάσεις που έγιναν, να μελετηθούν με προσοχή και να ιεραρχηθούν.

Εγώ είμαι αισιόδοξος γιατί παρακολουθώντας σχολαστικά την πορεία του συλλόγου μας διαπιστώνω με χαρά ότι το κάθε συμβούλιο που αναλαμβάνει τις τύχες του συλλόγου αναδεικνύεται σε καλύτερο από το προηγούμενο. Έτσι κι αυτό που αναδείχτηκε απ’ τη γενική μας συνέλευση θα φανεί αντάξιο των προσδοκιών μας ανεβάζοντας το κύρος του συλλόγου μας σε ακόμα πιο ψηλά σκαλοπάτια.

Περιστέρι
Φλεβάρης 2001
Θανάσης Πορφύρης

Συλλογισμοί
Βοζαρτινής & Λαϊκής Τέχνης
Γιάννης Σινάνης

Επταχώρι
Τηλ. 0467-84137 & 84127

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ερμού 73 - Πλατεία Αγ. Σοφίας
Τηλ. 269342 - Θεσ/νίκη.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ "Το Γεφύρι" Με 40 κλίνες, εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκινγκ κλπ. Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αώου στην Κόνιτσα. Τηλ. 0655-23780

Διάφορες Εκδηλώσεις

14/1/2001 ΚΟΨΙΜΟ ΠΙΤΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Πεκλαρίτες, Κοιτροσιώτες απ' όλα τα περίχωρα των Αθηνών μαζεuthήκαμε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου, δίπλα από τα Δικαστήρια.

Πέρισυ ήμασαν διακόσια άτομα, φέτος εκατό. Κόψαμε την πίτα που ήταν με φύλλα, όπως το θέλει η παράδοση. Ο τυχερός που βρήκε το φλουρί πήρε δυο κάρτες για το χορό της Αδελφότητας.

Ειδωθήκαμε, γλεντήσαμε και ευχόμεστε και του Χρόνου.

Βαγγέλης Βουρδούκας.

“ΤΥΜΦΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ” Στη ΡΟΗ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Σε μια ωραία εκδήλωση που έγινε στη Συνεδριακή αίθουσα του Δήμου Κόνιτσας, το Σωματείο “ΤΥΜΦΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ” έκοψε τη βασιλόπιτα και βράβευσε τους αθλητές της για τις επιτυχίες του έτους 2000 παρουσία πολλών αθλητών, μελών και φίλων του. Βράβευσε επίσης τον Ολυμπιονίκη του Σίνδευ Μηλιώτη Παναγιώτη ο οποίος δήλωσε συγκινημένος ότι η “ΤΥΜΦΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ” είναι από τους λίγους φορείς που τον βράβευσαν.

Παρέστησαν στην εκδήλωση ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Χατζνεφραιμίδης, η εκπρόσωπος της Νομαρχίας κ. Παπα-

μιχαήλ, ο Διοικητής του 583 τ.π ο πρόεδρος της ΛΑΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ κ. Τσαρούχης, ο Διευθυντής του Γ' Δημοτικού Σχολείου “Ντεντόπουλος, η υπεύθυνη του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης κ. Τσούβαλη, σύσσωμο το Δ.Σ. του Σωματείου.

Στον χαιρετισμό του ο πρόεδρος του Σωματείου κ. Αγόρου Κώστας αφού έκανε έναν αγωνιστικό απολογισμό της χρονιάς, δήλωσε αισιόδοξος για τη δουλειά που γίνεται στα τμήματα του Σωματείου και ζήτησε από όλους τους Φορείς, γονείς κλπ. τη βοήθεια και συμπαράστασή τους από οποιονδήποτε χώρο μπορούν. Η άμεση διαφήμιση και προβολή του χώρου γίνεται από την εκπροσώπηση αθλητών του Σωματείου σε Πανελλήνιες και Παγκόσμιες συναντήσεις. Τοποθέτηση στην εκδήλωση έκανε και ο Δήμαρχος Κόνιτσας, ο οποίος τόνισε το τόσο σοβαρό έργο που γίνεται στο Σωματείο, κρατώντας τους νέους στον αθλητισμό, προβάλλοντας την περιοχή και απαίτησε σεβασμό προς τα μέλη του Δ.Σ. από τον καθένα.

Για την ιστορία το φλουρί κέρδισε η αθλήτρια του Στίβου Τσώλη Παναγιώτα και το Τμήμα ΚΑΓΙΑΚ του Σωματείου.

Γραφείο Τύπου

ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ “ΤΥΜΦΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ”

ΟΡΕΙΒ. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Στις 4/2 ο Ορειβ. Σύλλογος Κόνιτσας έκοψε την πίτα του στο Χιονοδρομικό Κέντρο Βασιλίτσας. Περίπου τριάντα άτομα με Ι.Χ. διέσχισαν τη Λάκκα Αώου και βρέθηκαν στη Βασιλίτσα. Μετά το κόψιμο της πίτας, οι νεώτεροι επιδόθηκαν στο αγαπημένο τους άθλημα του σκί και οι μεγαλύτεροι που δεν τα καταφέρουν σ' αυτό πεζοπόρησαν στα χιόνια μέχρι τη Γρεβενιώτικη μεριά όπου τα εναέρια καρεκλάκια ανεβοκατεβάζουν τους επιθυμούντες να θαυμάσουν από την κορυφή του βουνού τις κορυφές του Ολύμπου των Πιερίων και των Χασίων.

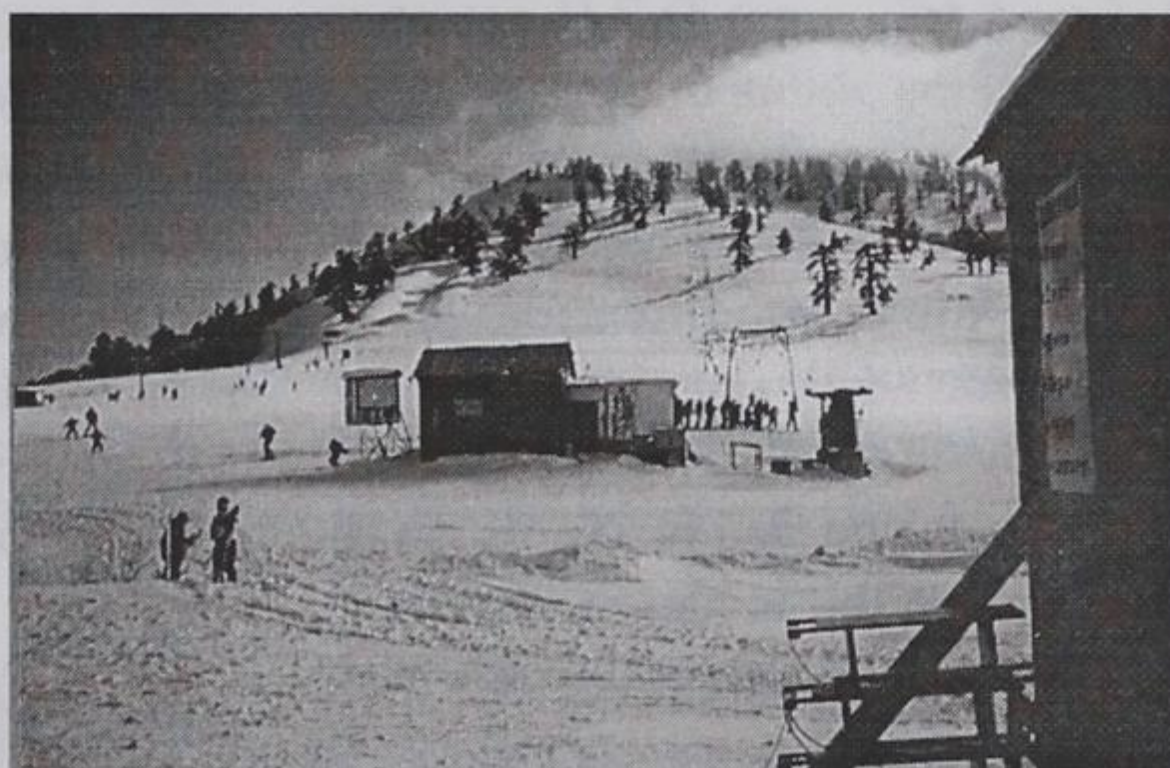
Πολύ καλή περιποίηση είχαν οι επισκέπτες από τα παιδιά του Διστράτου που έχουν την Καντίνα. Η θερμή φιλοξενία και το ζεστό σαλέπι με το ντόπιο ρακί εξουδετέρωσαν το τσουχτερό κρύο που ροδοκοκ-

κίνησε τα μάγουλα μικρών και μεγάλων.

Μια εκδρομή στη Βασιλίτσα είναι πολύ ευχάριστη. Τη συνιστούμε σε όσους δεν την έχουν κάνει.

Ελπίζουμε να ασφαλοστρωθεί και το υπόλοιπο κομμάτι του δρόμου από Άρματα-Δίστρατο, ώστε η διαδρομή να γίνεται πιο άνετα. Γι' αυτό η Κοινότητα Διστράτου, αλλά και ο Δήμος Κόνιτσας ασ πιάζουν συνέχεια τους αρμόδιους...

Σ.Τ.

“Η Κόνιτσα τιμά τους ευεργέτες της Παιδείας”

Στις 30 Ιανουαρίου 2001 η μικρή κοινωνία της Ακριτικής Κόνιτσας τίμησε πανηγυρικά μαζί με τους “τρεις Ιεράρχες” και τους μεγάλους ευεργέτες της Παιδείας της πόλεώς μας.

Στον Ιερό Ναό του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού τελέστηκε Αρχιερατική Θεία Λειτουργία χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Ανδρέα.

Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας ο κ. Κων/ντίνος Παπαναστασίου, Καθηγητής Θεολόγος του Ενιαίου Λυκείου, με εγκωμιαστικόν λόγον τον εξήρε την προσφορά των “Τριών Μεγίστων Φωστήρων της Τρισηλίου Θεότητας”.

Στη συνέχεια ακολούθησε ιερό μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των ευεργετών της Παιδείας της Πόλεως.

1) Κων/νου Ρούση, αιμνήστου Δημάρχου Κόνιτσας δωρητού του οικοπέδου του Γυμνασίου και Λυκείου.

2) Αιμνήστου Ηρακλή Γ. Παπαχρηστίδη, από το κληροδότημα του οποίου βραβεύονται κάθε χρόνο όλοι οι αριστούχοι μαθητές του Γυμνασίου και Λυκείου. Προικοδοτούνται επίσης κάθε χρόνο δύο ορφανά κορίτσια από την Ε-

παρχία Κόνιτσας.

3) Αιμνήστου Στρατηγού Κων/νου Δόβα και της συζύγου του Μαργαρίτας από το κληροδότημα του οποίου βραβεύονται κάθε χρόνο οι τρεις πρώτοι αριστούχοι από τις τρεις τάξεις του Λυκείου.

Ο Σεβασμιώτατος κ. Ανδρέας, που τέλεσε το Ιερό Μνημόσυνο, τόνισε, στην εμπειριστατωμένη ομιλία του την προσφορά των ευεργετών αυτών και ευχήθηκε να αναδειχθούν και άλλοι δωρητές και ευεργέτες σε έργα ευποιΐας και αγάπης ακολουθώντας το παράδειγμα των ανωτέρω ευεργετών.

Μνημόσυνο των ευεργετών θα τελείται κάθε χρόνο την ίδια ημέρα και στον ίδιο Ναό.

Χρέος όλων μας είναι να μη λησμονούμε την προσφορά των ευεργετών και να ευχόμαστε να είναι αιωνία η μνήμη των.

Τέλος οι Σύλλογοι των Καθηγητών του Ενιαίου Λυκείου και Γυμνασίου παράθεσαν δεξίωση στο Δημαρχείο της πόλεως όπου παρέστησαν οι αρχές της πόλεως, κλήρος και λαός.

I.M.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ Η.Π.Ε.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΚΟΠΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ

Με τους καλύτερους οiwνούς άνοιξε για το 2001, ο κύκλος εκδηλώσεων της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης.

Ασφυκτικά γεμάτη η αίθουσα τελετών του σωματείου στην παραλιακή λεωφόρο, υποδέχθηκε τις οικογένειες των Ηπειρωτών και Βορειοηπειρωτών της πόλης μας για την κοπή της βασιλόπιτας.

Με τα παραδοσιακά ηπειρωτικά κάλατα που έψαλαν τα παιδιά των χορευτικών και τον στρωτό χορό τους ξεκίνησε το αντάμωμα των Ηπειρωτών.

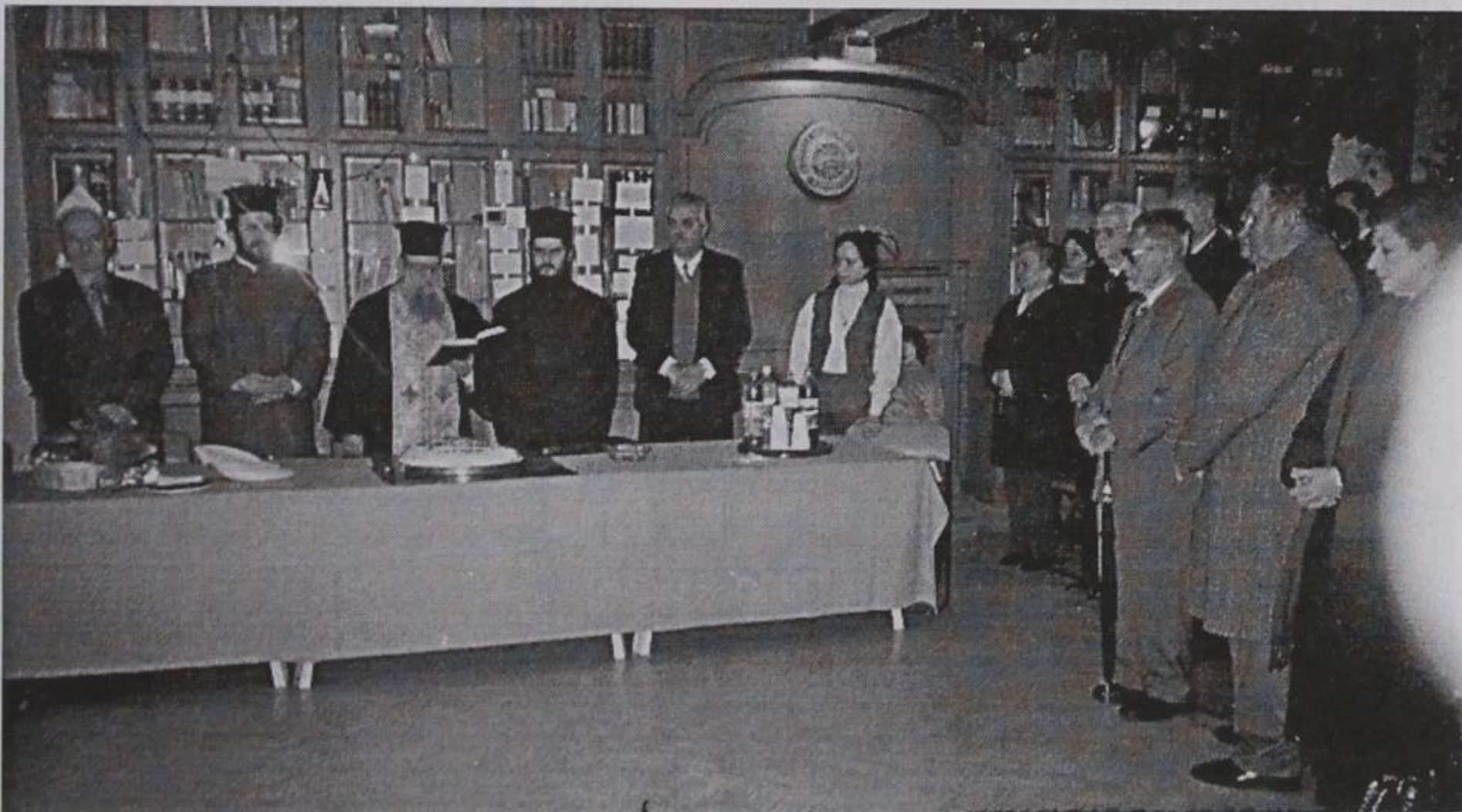
Ο αιδεσιμολογιώτατος π. Χαράλαμπος-προϊστάμενος του Ιερού Ναού Νέας Παναγίας, ως εκπρόσωπος του παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ.κ. Πεντελεήμονος του Β΄ μετέφε-

ρε τις πατρικές ευχές του παναγιωτάτου και ευλόγησε την πίτα, την οποία έκοψε ο πρόεδρος της Η.Ε.Θ. κ. Καυκιάς, απευθύνοντας θερμό χαιρετισμό προς τους προσκεκλημένους.

Στη συνέχεια τα μέλη ενημερώθηκαν από την έφορο Νεολαίας Αθηνά Τοτοκώτση για την πορεία των εργασιών στο υπό αποπεράτωση νέο πνευματικό κέντρο της Η.Ε.Θ. στην οδό Δορυλαίου 51 Κάτω Τούμπα καθώς και για το πρόγραμμα εκδηλώσεων του σωματείου μέχρι τον Απρίλιο. Ακολούθησε το παραδοσιακό κέρασμα.

Το φλουρί έπεσε στο κομμάτι της Θεσπρωτίας, την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους:

- Οι βουλευτές πρώην υπουργοί κ.κ.

Παπαθεμελής, Μαγκριώτης, Κούβελας

- Ο Γ.Γ. του υπουργείου Μακεδονίας-Θράκης κ. Λυσσαρίδης.
- Ο Εκπρόσωπος του βουλευτή Θεσσαλονίκης κ. Σπηλιοπούλου, κ. Κονταρυφεροπούλου
- Ο πρώην βουλευτής κ. Γκουλέκας
- Ο εκπρόσωπος του Δημάρχου Θεσ/νίκης κ. Παπαγεωργοπούλου
- Η Συmpατριώτισσα αντιδήμαρχος κοινωνικής πολιτικής κ. Κολοβού.
- Ο Συmpατριώτης αντιδήμαρχος καθαριότητας Θεσ/νίκης κ. Δημητρίου.
- Ο εκπρόσωπος του γενικού αστυνομικού Διευθυντού Θεσσαλονίκης κ. Παναγοπούλου, συμπατριώτης υποδιευθυντής διεύθυνσης άμεσης δράσης κ. Μαργαρίτης.
- Ο διευθυντής θρησκευτικού γενικού επιτελείου στρατού π. Γεώργιος
- Η συμπατριώτισσα πολιτευτής κ. Ζήκα - Τσελεμέγκου
- Ο Συmpατριώτης διευθυντής κέντρου Υγείας Θέρμης κ. Λιάκος
- Ο Ρουσιώτης ευεργέτης της Η.Ε.Θ. κ. Πέτρος Μπετζούνης

• Κλιμάκια των Ηπειρωτικών Συλλόγων και αδελφοτήτων Θεσσαλονίκης Αρτινών, Φουρκιωτών Κονίτσης, Ωραιοκαστριτών, Κάτω Μεροπαίων Παλαιοπυργιωτών, Μεροπαίων, Γεροπλατανιτών, Βουρμπιανιτών, Βησσανιωτών, Πωγωνίσκιων, Ρουσιωτών, Ένωσης Χριστιανών Αυλώνας, Ένωσης Βλαχων Αλβανίας - Παράρτημα Θεσσαλονίκης, Συλλόγου Φιλίας Θεσ/νίκης - Κυρυτσάς

Χαιρετισμό απύθυναν οι κ. Μαγκριώτης, Κολοβού, Ζήκα.

Μηνύματα έστειλαν

- Ο Μακαριώτατος αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστόδουλος
- Ο υπουργός πολιτισμού κ. Βενιζέλος
- Οι βουλευτές Θεσσαλονίκης κ.κ. Γκεσούλης, Κίρκος, Ψωμιάδης, Ορφανός
- Οι βουλευτές Ιωαννίνων κ.κ. Μαλέσιος, Καλογιάννης, Τασούλας
- Ο Βουλευτής Θεσπρωτίας κ. Μπέζας & ο Νομάρχης Ιωαννίνων κ. Ζαρμπαλάς

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ' ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ

Ομήρου ό, 2ος όροφος
ΑΘΗΝΑΙ Τ.Κ. 105 64

τηλ.: 3242626
τηλ. - Fax: 3244988
κιν.: 094-676109

Pension

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΜΕ ΑΤΟΜΙΚΟ ΜΠΑΝΙΟ, ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΑΡΚΙΝΓ

Δεμερτζίδης Ευάγγελος

ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΚΟΖΑΝΗΣ
ΤΗΛ.: 0655-22867, ΚΟΝΙΤΣΑ

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ “ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΛΥΚΟΡΡΑΧΗΣ” Αθηνών και του Συλλόγου Πλαγιάς “Η ΖΕΡΜΑ”

Ο ετήσιος Αποκριάτικος χορός της “Αδελφότητας Λυκόρραχης” Αθηνών και του Συλλόγου πλαγιάς “Η Ζέρμα” πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 17/2/2001 στο ξενοδοχείο “ΣΤΑΝ-ΛΕΥ”. Συγκεντρώθηκε πολύ κόσμος κι από τα δύο χωριά, καθώς επίσης φίλοι και πατριώτες από την επαρχία Κόνιτσας.

Ο Πρόεδρος της “Αδελφότητας Λυκόρραχης” κ. Σδούκος Δημήτρης απύθυνε σύντομο χαιρετισμό κι ευχήθηκε σε όλους καλή διασκέδαση. Ανέφερε ό,τι τηλεγραφήματα με ευχές στείλανε ο Νομάρχης Ιωαννίνων κι ο Δήμαρχος Μαστοροχωρίων κ. Γρηγόρης Παπανώτης.

Ο κ. Ηλίας Χάτσιος Πρόεδρος του Συλ-

λόγου Πλαγιάς “Η Ζέρμα” χαιρέτησε όλους τους παρευρισκόμενους κι ευχήθηκε καλή διασκέδαση.

Με καλό φαγητό, ποτό και με τη συνοδεία του συγκροτήματος του χωριανού μας Θωμά Βλαχόπουλου, που ειδικά ήρθε από το χωριό, η εκδήλωση είχε μεγάλη επιτυχία. Ζερματινοί και Λυκορραχίτες γλέντησαν ως τις πρωϊνές ώρες και θυμήθηκαν τα παλιά ωραία χρόνια στο χωριό, που η διασκέδαση και τα γλέντια δεν είχαν τελειωμό.

Αρχή στο χορό έκαναν τα μέλη του Δ.Σ. και των δύο χωριών αντάμα, αφού πολλοί από τους χωριανούς είναι συγγενείς: ξαδέρφια κλπ. την παράσταση όμως “έκλεψε” το χορευτικό παιδιών γονέων της “Αδελφότητας Λυκόρραχης” που αποτελείται από τις:

1) Καρανίκα Χριστίνα του Αχιλλέα και Βικτωρίτσας.

2) Κπσαντά Ελένη της Ελευθερίας Νούτσου.

3) Μιχαλάκα Ανδρονίκη του Μιχάλη και της Γεωργίας

4) Μιχαλάκα Μαρία Βλαχοπούλου.

5) Σδούκου Μιρέλα του Νίκου και Λιάνας Σδούκου. Με τοπικές στολές χορέψανε παραδοσιακούς χορούς από τα μέρη μας και απέσπασαν τα χειροκροτήματα όλων των παρευρισκομένων. Αξίζουν πολλά συγχαρητήρια στα παιδιά και στη χοροδιδασκάλισσα κ. Βασιλική Σδούκου που με πολύ κόπο φτιάξανε αυτό το όμορφο χορευτικό.

Ας τους μιμηθούμε.

Στη διάρκεια του χορού είχαμε κι άλλη ευχάριστη έκπληξη. Ανακοινώθηκαν τα ονόματα των παιδιών που πρόσφατα αποφοίτησαν από το Πανεπιστήμιο (Οδοντιατρ. Σχ.).

1. Σδούκος Γιάννης του Γεωργίου και Βασιλικής Σδούκου.

2. Ελευθεριάδη Ελένη του Γιώργου Ελευθεριάδη.

Ελπίζω να υπάρχουν κι άλλοι απόφοιτοι και καλά είναι να τους γνωρίσουμε.

Ο κ. Σδούκος Δημήτρης με μεγάλη χαρά μας πληροφόρησε ότι για πρώτη φορά συμμετέχει στο γλέντι του χωριού μας ο ανιψιός του Γιώργος Σακελλάρης, του οποίου ο προπάππος κατάγονταν από το χωριό (Παναγιώτης Σδούκος). Φαντάζομαι πως θα καμάρωνε η μητέρα του κ. Παρασκευή Σδούκου-Σακελλάρη, η οποία είναι μεγάλη λάτρης του χωριού μας και της επαρχίας μας Κόνιτσας. Ελπίζω σύντομα να επισκεφτούν και να γνωρίσουν για πρώτη φορά το χωριό, όπως και μας το υποσχέθηκαν.

Για μας θάναι μεγάλη χαρά και τιμή.

Τα Δ.Σ. και των δυο χωριών κατέβαλαν κάθε προσπάθεια αυτή η βραδιά να μείνει σε όλους μας αξέχαστη.

Ευχαριστεί επίσης τους φίλους μας, που μας τίμησαν με την παρουσία τους.

Και του χρόνου λοιπόν με υγεία, αγάπη και προκοπή.

Άλλες εκδηλώσεις

Στις 21/1/2001 έγινε η κοπή της πίτας της "Αδελφότητας Λυκόρραχης" Αθηνών στο Δημαρχείο της Καλλιθέας. Το "φλουρί" κέρδισε ο κ. Νούτσου Βασιλική και όλο το 2001 θα λαμβάνει το περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ".

Διακινήθηκε και το Ημερολόγιο του Φιλοπρόοδου Συλλόγου του χωριού με παλιές φωτογραφίες. Ο Νούτσος Ε. Γεώργιος μας παρουσίασε τη μελέτη του για τα έργα του χωριού και το γενεαλογικό δέντρο των Νουτσαίων (δώρισε από ένα αντίτυπο στην Αδελφότητα).

Ο πρόεδρος της Αδελφότητας μας ανακοίνωσε ότι στο χωριό λειτουργεί ξενώνας τηλ. (0655/ 81481) με 16 κλίνες και τα εγκαίνια έγιναν στις 30/12/2000 και είχαν μεγάλη επιτυχία.

Στις 4/2/2001 σε καφεενείο της Κυψέλης έγινε η ετήσια γενική συνέλευση των Ζερματινών. Ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Χάτσιος Ηλίας, ενημέρωσε τους χωριανούς για τις δραστηριότητες του Δ.Σ. την περσινή χρονιά.

Παρότρυνε στο νέο Δ.Σ. να εκλεγούν κι άλλα άτομα κυρίως νέοι άνθρωποι, δυναμικοί, ώστε ο Σύλλογος να λειτουργεί καλύτερα. Μετά έγιναν οι εκλογές για το νέο Δ.Σ.

Ένα απ' τα σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζονται τώρα είναι η έλλειψη γραφείου. Μετά από συζήτηση και ψηφοφορία αποφασίστηκε να γίνει η αγορά γραφείου, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί ως "στέκι" των χωριανών, εκεί θα βρίσκεται το αρχείο του Συλλόγου και θα συνεδριάζει το Δ.Σ. Ορίστηκε τριμελής επιτροπή, η οποία θα φροντίσει για την ανεύρεση κατάλληλου οικήματος.

Μετά έγινε η κοπή της πίτας.

Ελπίζω όλοι μας να βοηθήσουμε το νέο Δ.Σ., να δουλέψει ο Σύλλογός μας καλύτερα. Όλοι μαζί με αγάπη, ομόνοια, συνεργασία και κυρίως σκληρή δουλειά μπορούμε να πετύχουμε το στόχο μας.

Θέλουμε για τις μελλοντικές γενιές μια ιδανική κοινωνία.

Τελειώνω με τον εξής προβληματισμό.

Μπορούμε να έχουμε το δικαίωμα να περιμένουμε

τα παιδιά και εγγόνια μας,

να τρέφουν τον ανάλογο σεβασμό

σε μας

για την κοινωνία

που θα τους προσφέρουμε

να ζήσουν;

ΜΑΡΙΑ ΠΑΓΟΥΝΗ - ΣΔΟΥΚΟΥ

Πρώην εκπ/κός

Πίτα Βούρμπιανης

ΚΟΠΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Με το ξεκίνημα του καινούριου χρόνου, στις 18 Φεβρουαρίου 2001 ο Σύνδεσμος Βούρμπιανης Αθηνών, σε μια ζεστή και φιλική ατμόσφαιρα, έκοψε την καθιερωμένη πρωτοχρονιάτικη πίτα, στο Ξενοδοχείο STANLEY.

Παρέστησαν πλέον των 100 Συγχωριανών μας και βραβεύθηκε για την εισαγωγή του στο Πολυτεχνείο τη χρονιά που μας πέρασε, ο Μαργαρίτης Μπακάλης.

Το νόμισμα βρήκε ο Ανδρέας Μποζώνας, στον οποίο ο Σύνδεσμος δώρισε ένα βιβλίο με τίτλο "ΗΠΕΙΡΟΣ" αισθητική περιπλάνηση στο χώρο.

Στη συνέχεια οι παραβρισκόμενοι Συγχωριανοί, γεύτηκαν την παραδοσιακή λαχανόπιτα προσφορά του Συνδέσμου μας.

Μετά το πέρας της πίτας ακολούθησαν οι αρχαιρεσίες, από τις οποίες εκλέχθηκαν για το νέο Δ.Σ. οι Συγχωριανοί μας:

Για'ι'λόγλου Ιωάννης

Γκιώκας Γεώργιος

Δημάρατος Απόστολος

Μπάρκης Δημήτριος

Σωτηρίου Έρση

Φούντου Μαρίνα

Ο πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. εκφράζουν τις θερμές τους ευχαριστίες, στους συγχωριανούς μας που τίμησαν με την παρουσία τους, την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας και στη συνέχεια με την ψήφο τους, ανάδειξαν το νέο Δ.Σ. του Συνδέσμου μας.

Σύνδεσμος Βούρμπιανης Αθηνών

“ Π Α Ρ Ο Υ Σ Ι Α ”

“Παρουσία” τιλοφορεί την τριμηνιαία έκδοσή της η Ένωση Αιτωλοακαρνανών Λογοτεχνών και είναι όντως μια ζωντανή παρουσία που δικαιώνει απόλυτα την ύπαρξη και τη λειτουργία του Σωματείου.

Αφορμή για τη μικρή αυτή αναφορά αποτέλεσε η επιτυχημένη, κατά τη γνώμη μου, υλοποίηση του Α΄ Πανελληνίου Ποιητικού Διαγωνισμού με απονομή επάθλων στη μνήμη Χαρίλαου Παπαποστόλου.

Ο αθλοθέτης - χορηγός Τάκης Παπαποστόλου, μουσουργός, μελοποίησε τα δύο πρώτα βραβευθέντα ποιήματα.

Το περιοδικό μας αναδημοσιεύει το ποίημα της Χρυσούλας Σπυρέλη, που κέρδισε το πρώτο βραβείο και της εύχεται να συνεχίσει το ανάλαφρο ποιητικό της πέταγμα, γιατί, όπως παρατηρεί ο Πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής κ. Δημήτριος Πιστικός “η ποιήτρια είναι ετοιμασμένη από καιρό για την πόλη των ιδεών”.

Γυναίκα

Αετού φτερό, ζύγι στον Άνεμο
Ψυλή Πλευρώνα...
Του βασιλιά Ανήλιαγου ερωμένη
σ' αρχαίο σκαλί
για την αγάπη που δε μπόρεσε
να κρύψω
στέλνω μια ακτίδα Φως
και την τελειώνω...

Ίχνη πολέμου στη γειτονιά σου
Αχ Καλυδώννα...
Χολωμένη μάνα για την αγάπη
του αδελφού μου
καίω δαυλό και παίρνω ζωή
του γιου μου.

Βοή στον Εύηνο κι οι άνδρες
που'ρχονται απ' τα ποτάμια
δρακόντων ανάσες, χιτώνες σκιασμένοι
φιλιά δηλητήριο
Βία και Νάρκισσοι χέρι με χέρι.

Φωτιά τριάδα, τ' αρσενικού ο θάνατος
στοιχειό στα κάστρα πηγαινοέρχομαι.
Δπιάνειρα, Αλθαία, Μαινάδα!
Αγκομαχώ στη δηλυκιά μου τη σπορά
Κρίνοι κι ασφόδελοι ολόγυρά μου.

I.T.

ALARM SYSTEMS

Τάσος Κορτσινόγλου
ΚΙΝ.: 093664.6868

Α. ΛΑΥΡΙΟΥ 121, ΠΑΙΑΝΙΑ
ΤΗΛ.: 664.6868
ΤΗΛ./FAX: 664.3388

Τ.Κ. 19002, ΑΤΤΙΚΗΣ

ΧΡΟΝΟΧΑΡΑΥΓΗ

Κάθε που βλέπω το ρολόι
τικ, τακ να κάνει να κτυπά
Ξέρω πως πέρασε ο χρόνος
Ξέρω πως γρήγορα κυλά.

Ο χρόνος είναι σαν το χρήμα
λέγε οι Αρχαίοι οι σοφοί
μόνο που όλοι σπαταλάμε
την κάθε ώρα ή την στιγμή.

Κι αν στα μαλλιά αφήνει χιόνια
κι αν φεύγουν χρόνια κι οι στιγμές
Μεσ' στην καρδιά του καθενός μας
χαράζει ίχνη απ' το χθες.

Πότε χαρές και πότε λύπες,
πότε το δάκρυ και οι πληγές
πότε στα χείλη ζωγραφίζει
χαμόγελα κι αμυγδαλιές.

Τι είναι ο χρόνος που περνάει;
τι είναι η στιγμή και το παρόν;
κάτι που τώρα προχωράει
γίνεται αμέσως παρελθόν.

Τι είναι το μέλλον που προβάλλει;
μοι' μια ελπίδα αστραφερή
μέσ' στην καρδιά μου να υπάρχει
να ανθίζει να καρποφορεί.

Μια ελπίδα για ειρήνη
σ' όλον τον κόσμο τα παιδιά
για μια ζωή χωρίς πολέμους
την πείρα την κακομοιριά.

A.K.

ΣΤΟΧΕΥΩ

Επίστε, αραπίως μισάγοιγε η θύρα
θεωρώντας ασύστολα περιέργων
αργόσχολων καιροσκόπων όμματα
Προς τί;

Σάρκινες περιβολές, αστοχίες πνεύματος
κίβδηλες αμφιέσεις, απάθεια ουσίας
Αρχεται η συγκομιδή των έργων
Μετρωρίτες εκούσιας αδιαφορίας
στρουθία παραπέοντα τετρωμένα
Δια τί;

Προσπερνά τους καιρούς και βυθίζομαι
σ' αγαμονή οικτιρμών κι ελέους
"ότι αι ημέραι ποτηραί εισί"

Το Χωριό μου

Εξι το πρωί ξεκίνησα
με το ταξί για το Πρακτορείο
ίσα που προλάβουμε
για το χωριό μου το λεωφορείο.

Το χωριό που λέω
λέγεται Πουρριά
εκεί μεγάλωσα
κι ακόμα με Ποιά.

Φτάσαμε στην Πλατεία
πολλή ερημιά
εκεί κάποτε ακούγονται
φωνές και γέλια από παιδιά.

Πήγαινα για το σπίτι μου
και στην πλατεία πιο πάνω
μου φάνηκε πως θα δώ
το Νίκο του Τσάρο.

Οπου κι αν κοιτάζα
έβλεπα σπίτια κλειδωμένα
με λίγους γέροντες και γριές
με ριές και ριούς στα ξέλα.

Εφτασα και στο σπίτι μου
πως έριωσα παιδιά;
μου δάκρυσαν τα μάτια μου
μον ράγισε η καρδιά.

Το σπίτι μου στέκεται
κι εκείνο κλειδωμένο
το κουδούνι του χτυπά
καρείς δε μου ανοίγει
(Αδίκαια περιμένω).

Εκείνοι που με μεγάλωσαν
δε θα τους ξαναδώ
έχουν φύγει για το ταξίδι
που δεν έχει γυρισμό.

Αντίο σπιτάκι μου
Αντίο αγαπημένο μου χωριό
όπου κι αν βρίσκομαι λέω
το χωριό μου την Πουρριά δεν ξεχνώ

Μαριάνθη Νάτση

28-11-2000 Ηλιόρραχη

Ηλιόρραχη

Το χωριό Ηλιόρραχη, παλιά Κουτσούφλιανη, είναι το πιο όμορφο και ζωντανό χωριό της Κόνιτσας. Βγαίνοντας από τον Άη Γιάννη βλέπεις απέναντί σου αυτό το υπέροχο χωριό πνιγμένο ανάμεσα στο πράσινο. Από μακριά διακρίνονται μερικά σπίτια. Μόλις φτάνουμε στην εκκλησία με το ψηλό καμπαναριό και δεξιά και αριστερά φαίνονται τα ολοκαίνουρια σπίτια ανάμεσα στα πανύψηλα δέντρα· νιώθεις σα να ζεις σ' ένα μικρό παράδεισο. Το χωριό έχει 100 κατοίκους μόνιμους που ασχολούνται με αιγοπρόβατα. Περισσότερη ζωντάνια δίνουν οι νέοι και οι νέες που τα γέλια και οι φωνές τους, δίνουν άλλη όψη στο χωριό τους. Είναι σα να θέλουν να δώσουν ένα δικό τους μήνυμα. (το χωριό μας ζει). Αλλά και οι ηλικιωμένοι κάθε βράδυ στο καφενείο παίζουν χαρτιά και με λίγο κουτσομπολιό περνά η ώρα τους.

Στις γιορτές έρχονται και από την Αθήνα και έτσι το χωριό γεμίζει από κόσμο και αυτοκίνητα. Στα τελευταία σπίτια στον πάνω μαχαλά, μπορείς να αντικρίσεις ένα υπέροχο θέαμα.

Αριστερά απλώνεται η Κόνιτσα. Απέναντι ο καταπράσινος κάμπος της που φαίνεται μέχρι το χωριό Μάζι και φιδοσέρνεται ακολουθώντας το δικό του δρόμο. Τι να πρωτοθαυμάσεις σ' αυτό το χωριό, είναι σαν να τα έχει όλα αυτά στην αγκαλιά του. Περιμένουμε λοιπόν τον κόσμο να έρχεται για τις γιορτές φεύγοντας από το καυσαέριο της Αθήνας για να περάσουν μερικές μέρες στο (μικρό παράδεισο) ή στο χωριό τους Ηλιόρραχη. Και του ταιριάζει η ονομασία, γιατί δεν υπάρχει ωραιότερο πρωινό στις 7 το πρωί να σε καλημερίζουν οι πρώτες ακτίνες του ήλιου. Δεν είμαι από δω αλλά αυτό το χωριό μου αρέσει πολύ.

Νάτση Μαριάνθη

ΣΧΟΛΙΑ

Παλιά κατασκίνωση

Στο τεύχος 73 Μαρτίου Απριλίου περιοδικού ΚΟΝΙΤΣΑ έχω αναφερθεί ξανά για τις εγκαταστάσεις κτιρίων της παλιάς κατασκίνωσης και την ανάγκη αποκατάστασης και φροντίδας των εγκαταστάσεων πριν καταστραφούν εντελώς.

Ευτυχώς που είναι φτιαγμένες από πέτρα και έτσι αντέχουν στον χρόνο, διαφορετικά θα είχαν ισοπεδωθεί.

Εκείνο τον καιρό ο Δήμος είχε πει πως θα εξετάσει το θέμα.

Όταν τον ξαναρώτησα ύστερα από λίγες μέρες μου είπε πως λόγω της θέσεως πληρεί όλους τους όρους για αθλητικό κέντρο.

Από τότε πέρασαν πολλά χρόνια και το θέμα αυτό παραμένει έτσι.

Γνωρίζω ότι ο Δήμος έχει πολλά έργα ξεκινήματα, αλλά τώρα είναι ευκαιρία γιατί εντάχθηκε και η Πηγή στον Δήμο Κόνιτσας και έτσι δεν υπάρχουν οι παλιές αντιθέσεις για το ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Τώρα είναι μεγάλη ευκαιρία με τα Ευρωπαϊκά προγράμματα να γίνει ωραίο και μεγάλο αθλητικό κέντρο χρήσιμο για τους νέους όλης της επαρχίας, πραγματικό καμάρι και στολίδι του τόπου μας.

Εζνεπίδης Λουκάς

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Με καλόν καιρό μας ήρθε ο νέος χρόνος.

- Νέος Αντιδήμαρχος ορίστηκε για την τρέχουσα διετία στο Δήμο Κόνιτσας, ο Παναγιώτης Γαργάλας που ήταν πρόεδρος του Πνευμ. Κέντρου. Στη θέση του ορίστηκε ο Δημ. Σύμβουλος Δημ. Βλάχος.

- Στο Δήμο Μαστοροχωρίων Αντιδήμαρχος ορίστηκε ο Βασίλης Ντίνης.

- Ολική έκλειψη Σελήνης έγινε ορατή στην περιοχή μας στις 9/1. Ο ξάστερος ουρανός έδωσε την ευκαιρία σε πολλούς να θαυμάσουν το φαινόμενο.

- Πολυμηχάνημα κόστους 110 εκατ. προμηθεύτηκε ο Δήμος για την αντιμετώπιση των διαφόρων αναγκών (χιόνια, πυρκαγιές κ.α).

- Στις 20/1 έγινε στο ξενοδοχείο της Πυρσόγιαννης η ετήσια εκδήλωση της Προοδ. Ένωσης Πυρσογιαννιτών.

- Ο Πολιτιστ. Σύλλογος Παλαιοσελλίου πραγματοποίησε τον ετήσιο χορό του στις 27/1 στο Μάζι (κέντρο Κ. Λάππα).

- Στις 30/1 γιορτή των τριών Ιεραρχών έγινε εκκλησιασμός και δεξίωση στο Δημ. Μέγαρο.

- Πολλοί Σύλλογοι έκοψαν την καθιερωμένη πίτα τους αυτό τον μήνα.

- Την πίτα του έκοψε στο Μοναστήρι Στομίου και ο Ορειβ. Σύλλογος Ιωαννίνων στις 14/1 με συμμετοχή αρκετού κόσμου από τα Γιάννινα και την Κόνιτσα. • Στις 14/2 ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του 1ου Δημ. Σχολείου Κόνιτσας, έκανε αποκριάτικο χορό για τα παιδιά.

- Στα πλαίσια της προσυεδριακής συνδιάσκεψης της Ν.Δ. στην Κόνιτσα, ήρθε στην πόλη μας ο αρχηγός της Ν.Δ. Κων.

Καραμανλής, συνοδευόμενος από τον τέως Πρωθυπουργό κ. Τζανή Τζανετάκη.

Στο Δημ. μέγαρο τον υποδέχτηκε ο Δήμαρχος κ. Χατζνεφραιμίδης, Δημ. Σύμβουλοι και αρκετός κόσμος.

Ο κ. Καραμανλής επισκέφτηκε και την ακριβική Μολυβδοσκεπάστη.

- Στις 20/2 το Πνευμ. Κέντρο Κόνιτσας φιλοξένησε στην κινηματογραφική αίθουσα ταινίες μικρού μήκους από το φεστιβάλ Δράμας.

- Στις 14/2 ο Σύλλογος Γονέων Α' Δημ. Σχολείου Κόνιτσας πραγματοποίησε Αποκριάτικο χορό στο εξοχικό κέντρο "Πανόραμα".

- Στις 21/2 τα μέλη του Συλλόγου Γυναικών Κόνιτσας συνάχθηκαν στην ταβέρνα Τσινώλη για ένα αποκριάτικο γλέντι.

- Την ετήσια χοροεσπερίδα οργάνωσε στο ξενοδοχείο Du Lac στις 24/2 η Ένωση Κονιτσιωτών Ιωαννίνων με μεγάλη επιτυχία.

- Αρκετός κόσμος επισκέφτηκε την περιοχή μας τις μέρες της Αποκριάς και τα ξενοδοχεία, ξενώνες, ενοικιαζόμενα, ταβέρνες κ.λ. έκαναν καλές δουλειές.

- Στην πηγή παρά τους πρόσφατους θανάτους, δεν ματαιώθηκε το έθιμο του Καρναβαλιού και πραγματοποιήθηκε με συμμετοχή αρκετού κόσμου.

Αντίθετα στην Κόνιτσα για πρώτη φορά φέτος δεν έγινε Καρναβάλι, άναψαν όμως οι φωτιές (κάψιμο ελάτου) το βράδυ.

Δυστυχώς ο αέρας και η βροχή ανάγκασε τον κόσμο να εγκαταλείψει γρήγορα τις φωτιές.

Παράλειψη από το προηγούμενο τεύχος

- Ο Απόστολος Φουνταράς του Κων/νου πέτυχε στο Τμήμα Δ/σης και Οικονομίας Διαχ/σης Πληροφ. Καβάλας.

- Ο Απόστολος Σωτ. Κρέτσης πήρε το πτυχίο Αγγλικής γλώσσας.

Ευχαριστήριο

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο της ενορίας της Αγίας Μαρίνης Νικάνορος ευχαριστεί θερμώς τον Δήμαρχο Κονίτσας κ. Πρόδρομο Χατζνεφραιμίδα και το Δημοτικό Συμβούλιο για το έμπρακτο ενδιαφέρον τους προκειμένου ν' ασφαλιστρωθεί ο δρόμος προς το ιερό Προσκύνημα του Οσίου Νικάνορος, έργο που προκάλεσε τις καλύτερες εντυπώσεις στους προσκυνητές.

(Τηλέφωνα των ιερέων που εξυπηρετούν τους προσκυνητές του ιερού Προσκυνηματος:

π. Χαράλαμπος Χατζής; (0655) 23290

π. Διονύσιος Τάτσης (0655) 22788.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΣΤΡΑΤΟ

Βαπτίσεις: Στις 26 Νοέμβρη 2000 ο Γιάννης Παπαευθυμίου και η Υπαπαντή Τριψιάνου βάφτισαν το γιός τους. Όνομα Βαγγέλης.

Αρραβώνες: Ο Θύμιος Πίκης και η Χαρίκλεια Τάσιου

- Ο Θανάσης Ρουσιάκης και η Ειρήνη Παναγιώτου

Θάνατοι: Η Γιαννούλα Καλαφάτη 91 ετών στις 19/11.

- Ο Γκόγκος Διονύσιος 47 ετών στις 23/11

- Ο Χασιώτης Χρήστος 81 ετών στις 9/1/2001

- Η Πίσπα Δέσπω 77 ετών στις 19/2/2001.

- Η Γούλα Ευαγγελή 82 ετών στις 9/1/2001.

- Η Γούλα Αντιγόνη 71 ετών στις 23/2/2001

- Στις 24-2-2001 έγινε για πρώτη φορά στο Δίστρατο ο χορός του Συλλόγου Διστρατιωτών Ιωαννίνων. Ικανοποιητική η συμμετοχή των χωριανών, πολλά τα δώρα και το κέφι σε μεγάλο βαθμό.

- Μεγάλη και φέτος η κίνηση προς το χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας. Η κατάσταση όμως τόσο του εσωτερικού οδικού δικτύου όσο και της διαδρομής Άρματα-Δίστρατο δυσκόλεψε και απογοήτευσε τους επισκέπτες.

- Εγκρίθηκε από την Περιφέρεια Ηπείρου, ως η μόνη βιώσιμη, η μελέτη επέκτασης του Χιον. Κέντρου Βασιλίτσας προϋπολογισμού 2 δισεκατομμυρίων δρχ.

- Από το πρόγραμμα ΕΠΤΑ εγκρίθηκε η προμήθεια ειδικού φορτωτή πολλών χρήσεων αξίας 45.000.000 δρχ.

- Στο ειδικό αναπτυ-

ξιακό της Κόνιτσας εντάχθηκαν τα εξής έργα:

- α. ασφαλίστρωση εσωτερικής οδοποιίας προϋπ/σμού 100.000.000 δρχ.

- β. Βελτίωση βατότητας του δρόμου Δίστρατο-Βωβούσα.

- γ. κατασκευή αποχέτευσης ομβρίων στο ρέμα "Νάσια" προϋπ/σμού 60.000.000 δρχ.

- δ. Κατασκευή παραδοσιακών καλτεριμιών προϋπ/σμού 30.000.000 δρχ.

- Προτάθηκε από την περιφέρεια Ηπείρου και τις συναρμόδιες υπηρεσίες η ένταξη κατασκευής του δρόμου Άρματα-Δίστρατο προϋπ/σμού 1,2 δισεκατομμυρίων δρχ. στο Leader III.

ΟΙ ΔΙΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΕΛΠΙΖΟΥΝ ΟΤΙ ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΔΕΝ ΘΑ ΜΕΙΝΟΥΝ ΣΤΑ ΧΑΡΤΙΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ, ΑΛΛΑ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.

Κώστας Γ. Παγανιάς

22 Μαΐου 1975: Οι Διστρατιώτες διαμαρτύρονται και ζητούν δρόμο. 2001: 26 χρόνια μετά πάλι δρόμο ζητούν. Πόσα χρόνια ακόμη θα περιμένουν;

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Βαπτίσεις: Ο Γιώργος και η Κική Λάππα από το Μάζι βάπτισαν στη Θεσσαλονίκη, στις 9/12/2000 το τρίτο παιδί τους που γεννήθηκε την 1-8-2000.

Γάμοι: Στις 20/1/2000 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Χρήστου Στ. Στέφου και της Χρυσούλας Παπαδάκη.

Θάνατοι: Στις 3/1 πέθανε στη Δράμα και κηδεύτηκε στο χωριό του Πάδες ο Ανδρέας Κωφός, ετών 65, Πρόεδρος του Τ.Σ. Πάδων.

- Στις 1/1 πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στη Μόλιστα η Άννα Βάσου ετών 72.

- Στις 6/1 πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο Αηδονοχώρι η Μαρία Νάκου, ετών 80.

- Στις 11/1 πέθανε στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στην Κλειδωνιά ο Μιχαήλ Κέντρος ετών 71.

- Στις 19/1 πέθανε στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στο Μάζι ο Παναγιώτης Ρίζος ετών 90.

- Στις 19/1 πέθανε στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στο Μοναστήρι Μόλιστας η Βασιλική Βέργου, 82 ετών, χήρα του παπα Βασίλη Βέργου.

- Στην Πηγή (Πικλάρι), η Άννα Κίτσιου, ετών 100, στις 22/1.

- Στην Κόνιτσα, ο Νικόλαος Ρόμπολος, ετών 77 στις 29/1.

- Στις 9/2 πέθανε στο Άργος ο Βασίλειος Καραγιάννης, ετών 75 και κηδεύτηκε στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 11/2 πέθανε στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στην Κλειδωνιά η Ελένη Μπέτziu, ετών 74.

- Στις 13/2 πέθανε στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στην Κόνιτσα ο Αβραάμ Καραμουράτης ετών 86.

- Στον Πύργο Κόνιτσας η Ελένη Αναστασίου ετών 73, στις 14/2.

- Στην Κόνιτσα ο Δημήτριος Καλαμπόκης ετών 84, στις 26/2.

- Στην Πυρσόγιαννη η Όλγα Γαλάνη, ετών 99 στις 18/11/2000.

- Στις 3/1/2001 στην Αγ. Παρασκευή ο Χρήστος Παπαγιάννης ετών 68.

- Στις 19/1 πέθανε στην Αθήνα, μετά από πολύμηνο αγώνα με την επάρατη αρρώστεια, ο Βασίλειος Κιτσάκης από την Αγ. Παρασκευή σε ηλικία 69 ετών και κηδεύτηκε στο χωριό του.

- Στις 4/2 πέθανε ξαφνικά, καθώς παρακολουθούσε ποδοσφαιρικό αγώνα στη Θεσ/νίκη, ο Απόστολος Λάππας ετών 42, από τη Μολυβδοσκέπαστη.

- Στις 10/3/2000 πέθανε και κηδεύτηκε στον Πειραιά, όπου κατοικούσε, ο πολυαγαπημένος μας σύζυγος, πατέρας και παππούς Σωτήρης Έξαρχος ετών 85 από την Πηγή Κόνιτσας.

Στη μνήμη του, η γυναίκα του και ο γιος του προσφέρουμε 10.000 δρχ. στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ".

- Με τη συμπλήρωση δυο χρόνων από το θάνατο του Γιάννη Χρ. Κουτσομύτη, η σύζυγος του Ελένη προσφέρει στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 10.000 δρχ.

- Ο Δημ. Ντίνης από τη Λαγκάδα, στη μνήμη του εξαδέλφου του Βαγγέλη που πέθανε στις 3/12/2000 αφήνοντας γυναίκα και τρία ορφανά, προσφέρει στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 10.000 δρχ.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ

Ένας μεγάλος Δάσκαλος πατριώτης που έφυγε...

Γεννήθηκε στις 20 Ιουλίου 1900 στο χωριό Παλαιοσέλλι-Κονίτσης όπου έζησε τα παιδικά του χρόνια. Εκεί στο σκλαβωμένο ακόμη από τους Τούρκους Παλαιοσέλλι έβγαλε το Δημοτικό Σχολείο, το οποίο ήταν επαετούς φοιτήσεως. Η έβδομη τάξη αντιστοιχούσε στην πρώτη τάξη του τότε Σχολαρχείου. Στο Δημοτικό αυτό Σχολείο από την Πέμπτη τάξη edιδάσκοντο και ξένες γλώσσες, όπως η Γαλλική, η Λατινική και η Τουρκική. Επίσης edιδάσκοντο και τα αρχαία Ελληνικά (Κύρου ανάβασις).

Η Τουρκική σκλαβιά, η λαχτάρα και η λευτεριά και η διδαχή της Εκκλησίας για την ανάσταση του γένους μαζί με την επιρροή που άσκησαν επάνω του ο περρέας παππούς του και ο ιεροψάλτης πατέρας του τον έκαναν ένθερμο πατριώτη και ευλαβή χριστιανό, όπως αποδείχθηκε στα κατοπινά του χρόνια.

Τελείωσε τις υπόλοιπες τάξεις του Σχολαρχείου στη Βούρμπιανη-Κονίτσης και συνέχισε τις σπουδές του στο Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς κατά τα έτη 1916-1920.

Εκεί είχε την τύχη να διδαχθεί την Ελληνική γλώσσα από τον Διευθυντή της Σχολής Βελλάς, πρωτοσύγκελο τότε και κατόπι Επίσκοπο Ιωαννίνων, περίφημο Ελληνοιστή, Δημήτριον Ευθυρίου.

Το 1920 πήρε το πτυχίο του δασκάλου, αλλά δεν σταμάτησε εκεί. Συνέχισε

τις σπουδές του για ένα χρόνο στο μονοετές Διδασκαλείο-Καστοριάς και για άλλα δύο χρόνια στο Παιδαγωγικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Έλαβε μέρος ως στρατιώτης επί 18 μήνες στην εκστρατεία της Μικράς Ασίας, μάλιστα σε προκεχωρημένη μονάδα (II Μεραρχία), η οποία αφού διέσχισε την Αλμυρά Έρημο και τον Σαγγάριο ποταμό, έφθασε προ των πυλών της Άγκυρας. Γνώρισε τη φρίκη της μεγαλύτερης εθνικής συμφοράς και διδάχθηκε τις καταστρεπτικές συνέπειες του εθνικού διχασμού.

Το 1920 διορίστηκε ως δάσκαλος στο μονοτάξιο Δημοτικό Σχολείο Ζέρμας (νυν Πλαγιάς) Κονίτσης. Το 1925 μετατέθηκε στο Δημοτικό Σχολείο Ηλιοχωρίου-Ζαγορίου. Εκεί παντρεύτηκε τη Χρυσούλα κόρη του ιατρού Αθανασίου Νασιώκα με την οποία απέκτησε τρεις γιούς. Το 1930 επήγε με μετάθεση στο Δημοτικό Σχολείο Βρυσοχωρίου-Ζαγορίου και το 1937 αποσπάστηκε για δυο χρόνια στη νεοσυσταθείσα τότε Γενική Επιθεώρηση Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως Ηπείρου, που είχε έδρα τα Ιωάννινα, ως βοηθός Γενικού Επιθεωρητού. Το 1939 τοποθετήθηκε ως δάσκαλος στα Πρότυπα Δημοτικά Σχολεία της Ζωσιμαίας Παιδαγωγικής Ακαδημίας, στα οποία έγινε Διευθυντής του 4/ξίου και κατόπι του 6/ξίου Σχολείου.

Από το 1941 μέχρι το 1947 στα ζοφερά χρόνια της Ιταλικής και Γερμανικής κατοχής υπηρέτησε ως αναπληρωτής Επιθεωρητής Δημοτικών Σχολείων Κονίτσης.

Αντιμετώπισε με περίσσιο θάρρος και

αυτοθυσία την υπό των Ιταλών υποστηριζόμενη Ρουμανική προπαγάνδα. Ματαίωσε με τις ενέργειές του την ίδρυση Ρουμανικών Σχολείων σε πολλά βλαχόφωνα χωριά του Πίνδου.

Οι επανειλημμένες υπό των Ιταλών συλλήψεις του και οι εξαναγκασμοί να ενδώσει στη λειτουργία Ρουμανικών Σχολείων δεν λύγισαν τον πατριωτισμό του και την απόφασή του να αγωνισθεί μέχρι τέλους κατά της Ρουμανικής προπαγάνδας.

Στην περίοδο της Γερμανικής κατοχής στην Κόνιτσα, από τον Ιούνιο του έτους 1943 μέχρι και την απελευθέρωση τον Οκτώβριο 1944, όταν το αντάρτικο είχε φουντώσει για καλά και τα πράγματα είχαν σφίξει, παρέμεινε ακλόνητος στη θέση του προσφέροντας με την απόφασή του αυτή και μόνο πολύτιμες υπηρεσίες στην ιδέα της απελευθέρωσης της Πατρίδας.

Από τις αρχές του έτους 1947 επανήλθε στα Πρότυπα Σχολεία της της Ζωσιμαίας Παιδαγωγικής Ακαδημίας, όπου παρέμεινε μέχρι τη συνταξιοδότηση του το Μάρτιο 1962.

Καταρτισμένος Παιδαγωγικά και με βαθιές γνώσεις της Διδακτικής edίδαξε ακούραστα σε πολλές γενεές μαθητών.

Μάθαινε στους μαθητές του γράμματα, επειδή ο ίδιος ε γνώριζε γράμματα και είχε τον ζήλο και τον τρόπο να τα μεταδίδει. Ήταν ΔΑΣΚΑΛΟΣ.

Παράλληλα ασχολήθηκε και με τον υγιή τότε συνδικαλισμό συμμετέχοντας σε πολλά Υπηρεσιακά Συμβούλια, από τα οποία προσέφερε πολλά στους συναδέλφους του και τον κλάδο τους.

Το 1953 ως πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας, εισηγήθηκε και παρά τις αντιρρήσεις που συνήντησε επέτυχε με

την επιμονή και διορατικότητα του την αγορά για τη ΔΟΕ του μεγάρου επί της οδού Ξενοφώντος στην Αθήνα, όπου σήμερα στεγάζονται τα γραφεία της.

Μετά τη συνταξιοδότησή του έγινε τακτικός συνεργάτης του περιοδικού "Η ΚΟΝΙΤΣΑ", στο οποίο δημοσίευε σχεδόν σε κάθε τεύχος άρθρα ιστορικού, κοινωνικού και λαογραφικού περιεχομένου.

Παρόμοια άρθρα έχει δημοσιεύσει στον Αθηναϊκό και τοπικό τύπο καθώς και το περιοδικό "ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ".

Συγγραφέας του βιβλίου "Η ΔΟΞΑΣΜΕΝΗ ΚΟΙΛΑΔΑ", που αναφέρεται στην περιοχή της Λάκας Αώου. Έργο αξιόλογο με ενδελεχείς μελέτες, που φέρνει στην επιφάνεια πολύτιμα πολιτισμικά και ιστορικά στοιχεία της περιοχής από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι των ημερών μας.

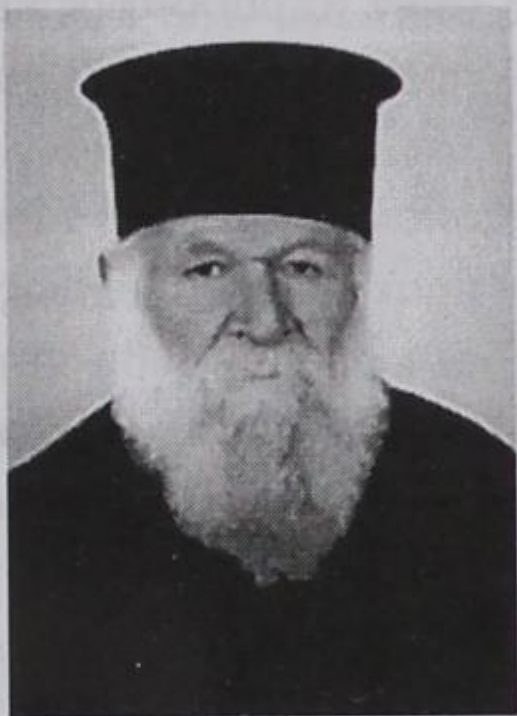
Επίσης έγραψε το βιβλίο με τίτλο "ΤΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ" για το χωριό του το ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙ το οποίο υπεραγαπούσε και στο οποίο έχει προσφέρει πολλά. Ίδρυση Οικοκυρικής Σχολής και Παιδικού Σταθμού, κατασκευή γέφυρας στον Αώο ποταμό κατά τα έτη 1930-1935, επέκταση Κοινοτικού εδάφους, επίμονες δημοσιεύσεις στον τύπο για την κατασκευή του δρόμου Κονίτσας-Διστράτου και άλλα πολλά.

Σε ηλικία 82 ετών ίδρυσε τον Μορφωτικό και Ορειβατικό Σύλλογο Παλαιοσελλίου, το οποίο διετέλεσε και ως πρώτος Πρόεδρος.

Στις 19 Οκτωβρίου 2000 έφυγε για πάντα από κοντά μας. Τον συνοδεύει η έκφραση της αγάπης και της νοσταλγίας όλων όσων τον γνώρισαν και τον έζησαν. Αιώνια η μνήμη του.

Ζ. ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ

† Π. Σπυρίδων Ράγγας (1930 - 2000)

Πέρασαν κι ό-
λας τρείς μήνες
από τότε που ο
πολυσέβαστος Ιε-
ρέας της Μητρο-
πόλεώς μας πα-
τήρ Σπυρίδων
Ράγγας έφυγε για
την αιωνιότητα.
Πριν καλά καλά

μάθουμε για την ασθένειά του πληρο-
φορηθήκαμε τον αιφνίδιον θάνατό του.
Η είδηση αυτή προκάλεσε βαθιά οδύνη
σε όλους τους κατοίκους της Κόνιτσας
και ιδιαίτερα στους κατοίκους του Αη-
δονοχωρίου όπου ήταν εφημέριος ο
πατήρ Σπυρίδων.

Η εξόδιος ακολουθία εψάλλει στον
κατάμεστο από κόσμο Ι. Ναό του Αγίου
Κων/νου και Ελένης στην Κόνιτσα την
Κυριακή 19 Νοεμβρίου παρελθόντος έ-
τους, προεξάρχοντος του Σεβασμιωτά-
του Μητροπολίτου μας κ. Ανδρέα ο ο-
ποίος στο λόγο του εξήρε την προσωπι-
κότητα του εκλιπόντος.

Ήμασαν όλοι εκεί κλήρος και λαός
για να τον αποχαιρετήσουμε και να πά-
ρουμε την ευχή του για τελευταία φορά.

Ο παπασπύρος γεννήθηκε στη Βλαχο-
ψηλοτέρα της Βορείου Ηπείρου το
1930 και ήταν γόνος πολύτεκνης οικο-
γενείας. Χειροτονήθηκε κληρικός το
1976 από τον αοίδιμο Μητροπολίτη μας
κύριο Σεβαστιανό και ζούσε στην Κόνι-
τσα μέχρι την κοίμησή του.

Από τη φύση του ήταν άνθρωπος δρα-
στήριος με πλούσια πνευματική δράση
και καθ' όλη την ιερατική του σταδιο-
δρομία εργάσθηκε αθόρυβα σ' όλους
τους τομείς της Εκκλησίας μας. Όπου
κι αν βρέθηκε, όπου κι αν στάθηκε πρό-
σφερε από καρδιάς ό,τι ήταν δυνατό.

Στο πρόσωπό του συναντούσες τα
στοικειώδη γνωρίσματα της ανθρωπιάς,
που ομορφαίνουν και γλυκαίνουν τις
ανθρώπινες σχέσεις.

Σεμνότητα, σύνεση, πραότητα, ειλι-
κρίνεια κι εκείνο το ζεστό χαμόγελο της
καλοσύνης που φώτιζε το πρόσωπό του
και ενέπνεε εμπιστοσύνη σ' όποιον τον
πλησίαζε. Η πηγαία αγάπη και στοργή
του μας είλκυε σαν μαγνήτης κοντά του.

Πρόθυμος, υπάκουος, επιμελής και
ταπεινός λειτουργός του υψίστου είχε
κερδίσει την αγάπη και την εκτίμηση ό-
λων. Εργατικός, ευγενής, φιλότιμος και
φιλομαθής παρακολουθούσε τα πάντα
με προσοχή και ενδιαφέρον. Η χαρά
του ήταν να εξυπηρετεί χωρίς ποτέ να υ-
πολογίζει τον προσωπικό του κόπο.

Μα αυτός ο κόπος του εξασφάλισε το
πιο μεγάλο κέρδος, την αμοιβαία αγάπη
όλων εκείνων που δεχόταν τις εξυπηρε-
τήσεις του.

Ανέφερα μερικά από τα γνωρίσματα
του αιμνήστου πατρός Σπυρίδωνα για
να καταλήξω, σ' ένα τελευταίο, αυτό
που χρωμάτιζε και τροφοδοτούσε κι ό-
λα τα άλλα. Ήταν η βαθιά του ευσέβεια,
η άδοξη πίστη και αγάπη του στο θεό.
Την αγάπη αυτή τη διάβαζες στη σεμνή
θεία λειτουργία που τελούσε, την υπο-
πευόσουν στην γλυκύτητα και την ειρή-

νη, με την οποία αντιμετώπιζε τις κάθε λογής δυσκολίες, την ψηλαφούσες στην ανεξικακία και την ευγνωμοσύνη του στην αρχοντική αλλά και σεμνή φιλανθρωπία που τον διέκριναν.

Ο παπαΣπύρος βίωνε πραγματικά τα πιστεύω του. Ανταποκρινόταν σε όλες τις προσκλήσεις των πιστών για να τελήσει οποιεσδήποτε ιεροπραξίες χωρίς να λαμβάνει ούτε μία δραχμή. Προτιμούσε να στεναχωρεί τους πιστούς του, που του πρόσφεραν τα λεγόμενα “τυχερά” παρά να τα πάρει κάνοντάς τους έτσι το χατίρι.

Αυτό ήταν αρχή του. Ποτέ δεν θα ξεχάσω την μια και μοναδική “ιδιωτική” θεία λειτουργία που μας τέλεσε στο μοναστήρι των Ταξιαρχών της Γκούρας προ πενταετίας περίπου. Δεν θυμάμαι να ξαναένοιωσα τέτοια συναισθήματα ευλάβειας.

Όμως ο Θεός ως εδώ επέτρεψε την προεδρία του παπαΣπύρου στο “Επίγειο Θυσιαστήριο” και τον κάλεσε να συνεχίσει την Ιερατική του διακονία στο “Επουράνιο Θυσιαστήριο”.

Στην εποχή μας σήμερα υπάρχει μια λανθασμένη αντίληψη ότι δεν υπάρχουν πρότυπα τα οποία να μπορούν οι νέοι να μιμηθούν και ιδιαίτέρως μάλιστα στο χώρο της Εκκλησίας ανάμεσα στους κληρικούς. Αυτή η ψευδής εικόνα πέρασε στο λαό μας, ο οποίος, δυστυχώς πληροφορείται μόνον για κάποια σκάν-

δαλα ιερωμένων, διότι ποτέ δεν προβάλλονται οι κληρικοί εκείνοι που τιμούν το ράσο τους και ανταποκρίνονται με συνέπεια στην αποστολή τους. Υπάρχουν, ναι, υπάρχουν κληρικοί για τους οποίους τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης κρατούν σιγήν ιχθύος, κληρικοί οι οποίοι χωρίς θόρυβο και τυμπανοκρουσίες εργάζονται ταπεινά στον αμπελώνα του κυρίου, επιτελώντας θαυμαστό θρησκευτικό κοινωνικό και εθνικό έργο. Ένας τέτοιος τίμιος εργάτης του Ευαγγελίου ήταν και ο π. Σπυρίδων Ράγγας. Όλοι εμείς που τον γνωρίσαμε κοντά δεν θα τον ξεχάσουμε ποτέ και θα τον έχουμε πάντα πρότυπό μας, διότι από τέτοιους ιερείς έχει ανάγκη η αγία μας Εκκλησία.

Πολυσέβαστε γέροντά μας όσο ζούμε θα ζεις στις καρδιές μας. Και όπως εσύ μας παρακαλούσες όταν ακούσουμε την καμπάνα, να σου ανάψουμε ένα κεράκι, έτσι και εμείς σε παρακαλούμε, τώρα που αναπαύεσαι κοντά στο Νυμφίο Χριστό, που τόσον αγάπησες, να τον ικετεύεις να τύχουμε του ελέους Του, για να αξιωθούμε να συναντηθούμε όλοι μαζί στην επουράνια Βασιλεία του.

Αιωνία σου η μνήμη σεμνέ λεβίτη

Βασίλειος Γ. Αθανασόπουλος
20-2-2001 Κόνιτσα

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΤΟΣ του Χαραλάμπους

Θλιβερό καθήκον οδήγησε τα βήματά μας, στις 27 του μηνός Γενάρη στο Ζευγαράκι έξω από το Αγρίνιο, εκεί που ο Χρήστος Χ. Ζώτος είχε χτίσει το

νοικοκυριό του. Γέννημα θρέμμα Πεκλαρίτης ο Χρήστος μεγάλωσε όπως όλοι μας στις γνωστές δύσκολες συνθήκες του χωριού μας, αγωνίστηκε στο χωριό, στα Γιάννενα όπου τελείωσε το Γυμνάσιο, κατέβηκε στην Αθήνα, τελείωσε τη Σχολή εργοδηγών-Τοπογράφων και διορίστηκε στο Υπουργείο Δημοσίων Έργων και με σκληρή δουλειά δημιούργησε το νοικοκυριό του και την οικογένειά του, με την αξιόλογη γυναίκα του Θάλεια Ζήσιμου, από το Ζευγαράκι Αγρινίου.

Τώρα που ανάσανε από το άγχος της ζωής, τώρα ο χάροντας του έκοψε το νήμα της ζωής. Στα 66 χρόνια του τώρα που η κόρη του Κλαίρη του χάρισε τον

εγγονό του, το χαριτωμένο Βασιλάκη και ο γιός τους Μαρίνος ήταν δίπλα του στις δύσκολες στιγμές της ζωής του. Τώρα που οι χαρές της ζωής ήταν μαζί του, τώρα έφυγε από κοντά μας.

Φίλοι, γνωστοί και συγγενείς συνοδεύσαμε το Χρήστο εκεί στο Ζευγαράκι στο χωριό της γυναίκας του και προσευχηθήκαμε γι' αυτόν, αν και είμαι βέβαιος ότι η αγνή ψυχή του Χρήστου, η καλοσύνη του και η χριστιανική του ευσέβεια τον οδηγούν σε τόπους χλοερούς, σε τόπους φωτεινούς, σε τόπους αναπαύσεως. Η φιλόξενη μάνα γη, ας αγκαλιάσει με στοργή το γνήσιο τέκνο του Πεκλαριού, το Χρήστο, τον δικό μας Χρήστο. Τα μυρωμένα λουλούδια που σκέπασαν το φέρετρό του, ας είναι βάλσαμο παρηγοριάς στην πονεμένη γυναίκα του Θάλεια, τον γιό του Μαρίνο και την κόρη του Κλαίρη.

Καλό σου ταξίδι Χρήστο. Αιωνία σου η μνήμη.

Ο Εξάδελφός - αδελφός σου

Κώστας Γ. Κίσιος

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ		ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
Ελάχ. θερμ.	-2.0	-5.0
Μέγ. θερμ.	16.8	17.4
Σχ. υγρασία	75%	61%
Ύψος βροχής	115 m.m.	38.2m.m.

“ΕΞΩΡΑΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΗΓΗΣ” ΤΟ ΠΕΚΛΑΡΙ ΠΕΝΘΕΙ

Εμείς τα παιδιά του χωριού αγωνιζόμαστε για την πρόοδο του τόπου μας και την διατήρηση της παράδοσης - ηθών και εθίμων. Ο δεσμός μεταξύ μας είναι δεσμός αίματος, είμαστε αδέρφια και αγωνιζόμαστε για ένα σκοπό, την ανάπτυξη και διατήρηση του χωριού μας. Το Πεκλάρι ζει και θα ζει εφόσον υπάρχουν Πεκλαρίτες που ζουν και εργάζονται γι' αυτό.

Ατυχώς όμως κάποιες φορές, θλιβερά γεγονότα έρχονται να επισκιάσουν και να ανακόψουν την ορμή μας. Ο Σύλλογός μας από τις 25 Νοέμβρη 2000 είναι φτωχότερος, γιατί ένα εκλεκτό μέλος του έφυγε από κοντά μας.

Στα 36 του χρόνια ο ΤΑΚΗΣ (ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ) το γελαστό παιδί έφυγε για πάντα από κοντά μας. Λόγια παρηγοριάς δεν υπάρχουν. Κάθε νέος που φεύγει από κοντά μας αποτελεί μεγάλο πλήγμα για το χωριό μας, είναι ορφάνια για μας. Πολύ περισσότερο παιδιά σαν τον Τάκη δημιουργούν δυσαναπλήρωτο κενό, γιατί ο Τάκης ήταν ο μοναδικός ανεπανάληπτος και άφησε μεγάλο κενό στην οικογένεια του Συλλόγου μας, εμείς δεν είμαστε Σύλλογος διεκδικήσεων, είμαστε μια ομάδα παιδιών μια οικογένεια συγγενών, φίλων και αδελφών και ένας αδελφός έφυγε για πάντα από κοντά μας, το γελαστό παιδί έφυγε, χάθηκε η άμεση δράση του χωριού μας. Οι άνθρωποι της τρίτης ηλικίας του χωριού μας να ζητούν καθημερινά τον Τάκη, γιατί δεν μπορούν να πιστέψουν ότι η πόρτα τους δεν θα ανοίξει πια, για να μπει ο γελαστός τους άγγελος ο Τάκης, ο συμπαραστάτης και βοηθός σε κάθε ανάγκη του χωριού, σε κάθε ανάγκη του Συλ-

λόγου, σε κάθε ανάγκη των ηλικιωμένων του χωριού. Τέτοια παιδιά σπανίζουν και τα σπάνια παιδιά δεν πρέπει να φεύγουν πρόωρα από τον κόσμο αυτό. Εμείς δεν πρόκειται να διαγράψουμε ποτέ από την καρδιά μας τον Τάκη, ο Τάκης θα είναι αιώνια επίτιμο μέλος του Συλλόγου μας, της οικογένειάς μας, της ζωής μας.

Στην δύστυχη μάνα του, τον δύσμαιρο πατέρα του και τους συγγενείς του, ο Σύλλογός μας απευθύνει θερμά συλλυπητήρια αν και στην περίπτωση αυτή λόγια παρηγοριάς δεν υπάρχουν. Ο Τάκης ζει και θα ζει αιώνια στις καρδιές όλων μας. Στο τραπέζι της παρέας μας το ποτήρι του Τάκη θα είναι πάντα γεμάτο.

Λησμονιά δεν θα υπάρξει για τον Τάκη, γιατί τα προσφιλή μας πρόσωπα πεθαίνουν όταν λησμονούνται. Το Πεκλάρι θρηνεί το γελαστό παιδί του- η οικογένειά του έχασε τον άγγελό της. Ας είναι και οι καλοί φεύγουν από τον πρόσκαιρο αυτό κόσμο. Ποιός ξέρει; ίσως ο καλός Θεός κάνει τις δικές του επιλογές.

Για μας ο ΤΑΚΗΣ δεν έφυγε, θα είναι πάντα στη σκέψη μας, θα έχει πάντα θέση στην καρδιά μας. Τα μυρωμένα λουλούδια από τις αυλές των μαχαλάδων του χωριού μας που απλόχερα σκέπασαν το φέρετρό του, ας τον συνοδεύουν μυρωμένα στο μεγάλο του ταξίδι.

Στη μνήμη του ο εξάδελφός του Βασίλης Σπανός προσφέρει το περιοδικό Κόνιτσα 5.000 δρχ.

ΚΑΛΟ ΣΟΥ ΤΑΞΙΔΙ ΑΔΕΛΦΕ ΤΑΚΗ
ΑΙΩΝΙΑ ΣΟΥ Η ΜΝΗΜΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Μήλιος Βασ. U.S.A	Δολ. 20	Τάσιος Στέργιος Αθήνα	2.000
Νικολόπουλος Σωτ. U.S.A.	Δολ. 100	Αδελφότητα Λυκορράχης Αθήνα	2.000
Καρακώστα Ελένη U.S.A.	Δρχ. 6.000	Παΐσιος Δημ. Αθήνα	2.000
Παπαχρησιτίδης Νικ. U.S.A.	Δρχ. 18.000	Μάντζιος Ανδρ. Γιάννινα	2.000
Δάλλας Παναγ. U.S.A.	Δρχ. 6.000	Νικολάου Ελένη Γιάννινα	4.000
		Αναγνώστου Ιωάν. Γιάννινα	2.000
	Δρχ.	Παπαθεμιστοκλέους Χρ. Γιάννινα	2.000
Λύτας Γεώργ. Αθήνα	2.000	Εξάρχου Χαραλ. Γιάννινα	5.000
Παπαδημούλης Δημ. Αθήνα	4.000	Κοντοζήσης Κων. Γιάννινα	5.000
Φασούλη Ευγενία Αθήνα	5.000	Μούσιου Μαρία Γιάννινα	2.000
Κοτολούλης Γεωργ. Αθήνα	5.000	Φλίνδρη Βασιλική Γιάννινα	2.000
Κωστρόγλου Σάββας Αθήνα	2.000	Ντίνος Φώτης Γιάννινα	5.000
Κούσιος Δημ. Αθήνα	10.000	Τσούκας Περικλής Γιάννινα	5.000
Τσίου Αγόρω Αθήνα	2.500	Νίκου Παναγ. Γιάννινα	2.000
Κορδικόρης Γεωργ. Αθήνα	2.000	Μπάρμπας Αθαν. Γιάννινα	2.000
Βασιώτη Αικ. Αθήνα	2.000	Γούρης Χρήστος Γιάννινα	2.000
Καραμπέτση Ευαγγ. Αθήνα	3.000	Παπαζήσης Ζήσης Γιάννινα	5.000
Σδούκος Σωτ. Αθήνα	10.000	Θαλασσοχώρη Ελένη Γιάννινα	3.000
Ιερ. Παπαδημητρίου Κ. Αθήνα	2.000	Βέργος Ευάγγ. Γιάννινα	2.000
Δάφνης Ιωάννης Αθήνα	5.000	Σμύρη Μαριάνθη Γιάννινα	2.000
Μηλίγκου Μαρία Αθήνα	5.000	Νίκου Παντελής Γιάννινα	2.000
Νικολάου Αλέκος Αθήνα	5.000	Δήμος Στεφ. Γιάννινα	2.000
Σιακφά Λευκοθέα Αθήνα	2.000	Μουδόπουλος Ευαγγ. Γιάννινα	3.000
Κατσαρός Κων. Αθήνα	2.000	Λώτου Γλυκερία Θεσ/νίκη	2.000
Στέρτσος Ιωαν. Αθήνα	5.000	Δαβόρα Ροδούλα Θεσ/νίκη	2.000
Πρίτσης Αλέκος Αθήνα	5.000	Παπακώστας Στεργ. Θεσ/νίκη	5.000
Σδούκου Μαρία Αθήνα	2.000	Ταπεινόπουλος Γ. Θεσ/νίκη	3.000
Σδούκος Δημ. Αθήνα	2.000	Λύρας Δημ. Θεσ/νίκη	5.000
Παππός Παναγ. Αθήνα	2.000	Χατζηνικολάου Ν. Θεσ/νίκη	5.000
Σκλήνος Ιωαν. Αθήνα	5.000	Μουλαιδης Αναστ. Θεσ/νίκη	4.000
Τζήμος Ηλίας Αθήνα	2.500	Λάκκας Σωτ. Κόνιτσα	2.000
Εζνεπίδου Μαρία Αθήνα	5.000	Οικονόμου Σπ. Κόνιτσα	2.000
Ρόβας Βασ. Αθήνα	4.000	Βουρδούκας Αθαν. Κόνιτσα	2.000
Τσερώνης Μιχ. Αθήνα	2.000	Κρυστάλλης Γεωργ. Κόνιτσα	2.000
Μανουσιουδάκης Ιωσήφ Αθήνα	5.000	Νάτσης Βασ. Κόνιτσα	2.000
Χολέβας Χριστοδ. Αθήνα	5.000	Νούτσος Γεωργ. Κόνιτσα	5.000
Λύτας Γεωργ. Αθήνα	2.000	Φασούλης Αποστ. Κόνιτσα	10.000
Παπαδημούλης Χρ. Αθήνα	3.000	Κολόκας Λεων. Κόνιτσα	3.000
Παπαδημούλης Κων. Αθήνα	3.000	Ρούση Αριστέα Κόνιτσα	2.000
Κρέτσης Αποστ. Αθήνα	2.000	Μπιδέρης Αντ. Κόνιτσα	2.000
Φέττα Ολυμπία Αθήνα	2.000	Τέφος Ανδρ. Κόνιτσα	3.000
Τάσιος Σπύρος Αθήνα	2.000	Ζδράβου Δέσποινα Κόνιτσα	2.000
		Κυρτσόγλου Νίκος Κόνιτσα	5.000

Γαϊτανίδης Φιλ. Κόνιτσα	2.000	Μπακόλας Θεοφ. Νικάνορας	2.000
Ζαρακάκη Ζωή Κόνιτσα	2.000	Ιερ. Σκίρτας Άγγελος Πάδες	3.000
Βανδόλας Δημ. Κόνιτσα	5.000	Κρέτσης Αποσ. Αειόπετρα	2.000
Κολόκας Παν. Κόνιτσα	2.000	Πρίντζος Γεώργ. Ηλιόρραχη	2.000
Δήμος Μαστοροχωριών Κόνιτσα	30.000	Εξάρχου Αθαν. Πηγή	2.000
Κέντρο Νεότητας Κόνιτσας	2.000	Καλησώρας Γεωργ. Καστανέα	3.000
Κρυστάλλης Στ. Κόνιτσα	2.000	Χήρας Δημ. Γιανναδιό	2.000
Παπαδήμας Νίκος Κόνιτσα	3.000	Μαργαρίτης Ιωαν. Δίστρατο	2.000
Γκότζος Πέτρος Κόνιτσα	2.500	Μπουζούλας Γεωργ. Εξοχή	2.000
Τσινώλης Γεωργ. Κόνιτσα	2.000	Ζούνης Γιάννης Θεοτόκος	2.000
Κυρολίβανος Δημ. Κόνιτσα	2.000	Κοτσάφτης Ευαγγ. Μάζι	2.000
ΚΕΦΟ Κόνιτσας	2.000	Τζουμάκας Βασ. Νικάνορας	3.000
Ρούβαλης Απόστ. Κόνιτσα	2.000	Πρόκος Βασ. Καλλιθέα	2.000
Ιερ. Νάκος Απόστ. Κόνιτσα	2.000	Ντίνης Αλεξ. Κέρκυρα	2.000
Μουλαΐδης Θωμάς Κόνιτσα	2.000	Σπανός Σωτ. Άρτα	4.000
Μπάρμπα Νικολέτα Κόνιτσα	2.000	Σδούκος Νικ. Λαμία	2.000
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ	25.000	Θεοδώρου Αθαν. Ξυλόκαστρο	5.000
Παπαχρήστος Ανδρέας Κόνιτσα	2.000	Γκάσιος Γεώργ. Κόρινθος	2.000
Γαϊτανίδης Στ. Κόνιτσα	2.000	Ζαφείρης Νίκος Τρίκαλα	2.000
Παπαμιχαήλ Θωμάς Κόνιτσα	5.000	Ρούβαλη Σοφία Βόλος	2.000
Λούδας Κώστας Κόνιτσα	5.000	Σοφούρη Ιφιγ. Δράμα	2.000
Γαϊτανίδης Ι. Μάκης Κόνιτσα	2.000	Κωφός Νικ. Δράμα	2.000
Μπούνας Ευάγγ. Κόνιτσα	3.000	Σταυρίδης Παναγ. Δράμα	2.000
Ντεντόπουλος Παναγ. Κόνιτσα	4.000	Ράπτης Μίνως Καβάλα	2.000
Κυρτσόγλου Ηλίας Κόνιτσα	2.000	Ράπη Δανάη Καβάλα	2.000
Ιατρού Ιφιγένεια Κόνιτσα	2.000	Θεοδώρου Αθαν. Ξυλόκαστρο	2.000
Μούσιος Χαραλ. Λαγκάδα	2.000	Ντίνης Δημ. Κέρκυρα	5.000
Λάκκας Θεοφ. Καλλιθέα	2.000	Τσιάτσης Σπυρος Μυτιλήνη	4.000
Κωτσίνας Κων. Δροσοπηγή	2.000	Κολώκα Σοφία Λάρισα	2.000
Σδούκος Δημ. Κεφαλοχώρι	2.000	Κολώκα Χρύσα Κομοτηνή	2.000
Σταυρίδης Βασ. Ελεύθερο	2.000	Κατσαντώνη Ευαγγ. Θήβα	2.000
Δήμος Χρυσοστ. Πηγή	2.000	Σιώρος Βασ. Ρίο	2.000
Παπαδημητρίου Χαραλ. Ζέρμα	2.000	Μακρής Γεωργ. Πάτρα	2.000
Μάκκας Γεωργ. Αμάραντος	5.000	Καραβελίδου Μαρίνα Κρήτη	3.000
Γιαννούσης Γεωργ. Δίστρατο	2.500	Γαζώνα Ερασμία Άρτα	2.000
Τρέσκα Όλγα Δίστρατο	2.500	Βέτσας Φάνης Αγρίνιο	5.000
Τσελίφης Βασ. Νικάνορας	2.000	Χατζηθεοδώρου Νίνα Σέρρες	2.000
Μπληθικιώτης Παντ. Λαγκάδα	2.000	Κολοκυθάς Αποστ. Μεγαλόπολη	2.000
Οικονόμου Ευαγγ. Δίστρατο	2.000		
Καλλιντέρης Αχιλ. Αειόπετρα	2.500		
Κεφάλας Αλεξ. Πηγή	2.000		
Κεφάλας Νίκος Πηγή	2.000		

ΗΝΗ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΔΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
ΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤ. ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ
ΕΠΙΣΤ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΣ ΤΟΥ "ΥΓΕΙΑ"

ΕΘΕΜΙΔΟΣ 4 - 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΛΟΙΑΣ 23 - 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΥΤ. - ΤΕΤ. - ΠΕΜΤ. 6-8 Μ.Μ.
ΤΕΒΟΥ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡ. 61 22 823
ΤΗΛ. "ΥΓΕΙΑ" 68 27 940
ΤΗΛ. ΑΝΑΓΚΗΣ 36 47 021
ΟΙΚΙΑ - FAX 61 22 908
ΤΗΛ. ΚΙΝ. 091 392 273

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΡΕΝΤΖΟΣ
Χειρουργός Οδοντίατρος

ΚΟΡΑΗ 8 ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ: ΙΑΤΡΕΙΟΥ 39817
ΤΗΛ: ΣΠΙΤΙΟΥ 70153

Δέχεται καθημερινά με ραντεβού
Πρωί 9.30-12. - Απόγευμα 5.00 - 9.30 και
Σάββατο 8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ.

ΝΤΑΣΤΑΜΑΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΚΗΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ
ΚΕΡΙΑ - ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΕΣ ΛΑΜΠΑΔΕΣ
ΠΩΛΗΣΗ ΧΟΝΤΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ

ΣΤΡΑΤΟ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ☎ Καταστ. 0655 24573
Κινητό: 0932 076202 - Οικίας 0651 70282

Ενοικιαζόμενα δωμάτια με ατομικά
μπάνια και με ιδιωτικό πάρκιν

- Παραδοσιακό Στυλ

ΧΟΥΣΟΣ ΚΩΝ)ΝΟΣ

Τηλ. (0655) 23 2 88 Κόνιτσα

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΜΙΝΤΕΡΗΣ

ΟΥΡΓΟΣ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ
Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ

ST. MARIEN HOSPITAL - BORKEN ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΣΟΓΕΙΩΝ 421 Α
ΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
49
8 02

ΠΡΩΪ
"ΥΓΕΙΑ" ΤΗΛ. 68 27 940
ΟΙΚΙΑ : ΤΗΛ. 66 45 647

ΚΟΝΙΤΣΑ
ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ
ΔΟΜΙΚΩΝ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

ΜΠΟΥΛΙΟΤΕΣ - ΦΟΡΤΩΤΕΣ ΤΣΑΠΙΣ
ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ - GRADAR - ΟΞΥΣΤΡΟΤΗΡΕΣ
ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΓΚΡΕΙΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΩΣ

ΣΩΤ. ΛΩΤΟΣ & Β. ΧΑΓΙΖΗΜΕΛΕΤΙΟΥ
ΑΝΤΙΓΩΝΗΣ 10 - ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΔΤΩΝΟΣ
ΤΗΛ 51 38315

ΕΠΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

ΠΡΟΛΑΒΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ • ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ • ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΑ

Λάμπας Μάκης
Λογιστής

Κοζάνης 2 501 00 ΚΟΖΑΝΗ - Τηλ. (0461) 41414, Τηλ./FAX (0461) 22372

ΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

ROOMS FOR RENT

(500 μ. από την είσοδο στην πόλη)
Με θέρμανση, μπάνιο κλπ.

ΘΩΜΑΣ ΝΙΤΣΑΣ

Τηλ. 22065